ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة إيڤا درويشيان

1500 Լ.Ո. 73ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 129 (20293) ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, 11 ՕԳՈՍՏՈՍ 1999 10 Է.Ջ

ՍԵՒՏԱԿԱՆ ԱՐԱԲԻՈՅ ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳ ԻՇԽԱՆԷՆ

ԿՈՐԻՋԱՅԻՆ ԱՊԱԶԻՆՄԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐԻՆ ՄԻԱՆԱԼՈՒ ԿՈՉ

ՏՈՒՊԱՅ, 9 (ՌՈՅԹԵՐ).- Սեւտական Արաբիոյ գահաժառանգ իշխան Ապտալլա կոչ ուղղեց շրջանի երկիրներուն, որ ստորագրեն կորիվային կարողականութիւններու սահմանափակման համաձայնագիր մը:

Ապտալլա դիտել տուաւ, որ բոլոր այն երկիրները, որոնք տակաւին չեն ստորագրած կորիվային ապապինման համաձայնագիրը, որ միանան անոր եւ միջազգային քննութեան դիմաց բանան կորիվային գործարանները ու այլ կեդրոնները: Ան աւելցուց, որ Սեւտական Արաբիա կ'ուզէ հաւաքական քանդումի ամէն տեսակի վէնքերէ ապատ տեսնել Միջին Արեւելքը:

ՊՈՒՐԾ ՀԱՄՈՒՏԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ԿԱԶՄԸ

Պուրճ Համուտի քաղաքապետական խորհուրդին կազմը երեկ պաշտօնապէս հաստատուեցաւ:

Ինչպէս հաղորդած էինք, Կիրակի, 15 Օգոստոսին նախատեսուած ընտրութիւնները չկայացան մրցակից ցանկի կամ թեկնածուներու չգոյութեան պատճառով:

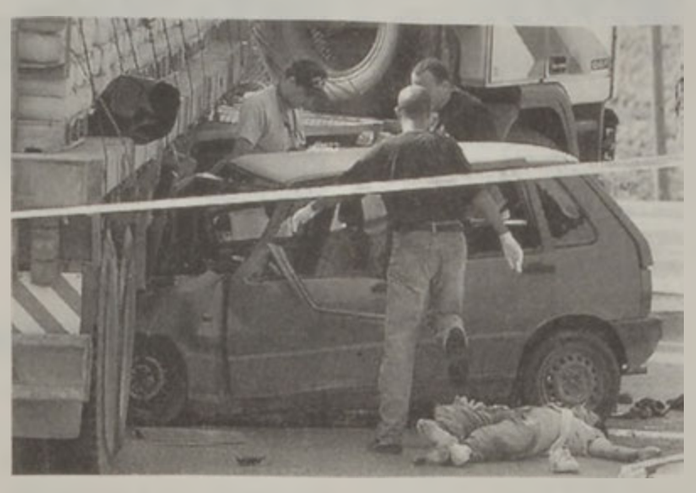
Հետեւաբար 21 անդամներէ բաղկացած հետեւեալ ցանկը կը նկատուի ընտրուած.-

Անդրանիկ Մսըրլեան
Տոքթ. Վաչէ Գըլըպոզեան
Րաֆֆի Կէօվլաճեան
Սագօ Արմէնեան
Նելլի Վէքիլեան
Զուարթ Գազանճեան
Մելքոն Յակոբեան
Տոքթ. Պետրոս Գարաճըրճեան
Վազգէն Չէքիճեան
Արա Յակոբեան
Վիգէն Աղասարգիսեան
Յարութիւն Սարգիսեան
Էտուար Գոճաօղլանեան
Կորիւն Քելեշեան
Եուսէֆ Ահուաճի
Ժոզէֆ Նըսէյր
Ասատ Սալէհ
Ռոնի Սապպաղա
Նախլէ Զըղէյպ
Ժորժ Աժմօ
Հասան Ահմէտ Հազիմէ

ԻՍՐԱՅԷԼԱՑԻ ԽՈՒՄԲ ՄԸ ՉԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒ ԴԷՄ՝ ԽԱՓԱՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՐԱՐՔ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 10 (ՌՈՅԹԵՐ).- Իսրայէլի կառավարութիւնն ու պաղեստինեան իշխանութիւնը գործուղաւոր քայլեր որդեգրեցին Երեքշաբթի օր, խուսափելու համար ճակատումէ մը, որ կրնար յարիլ իսրայէլացի գինուորներու դէմ կատարուած ահաբեկչական արարքի մը:

Իսրայէլացի վեց գինուորներ վիրաւորուեցան խաչմերուկի մը վրայ, երբ արար մը իր ինքնաշարժով քալեց անոնց վրայ: Իսրայէլացի բարձրաստիճան գինուորական մը ըսաւ, որ ասիկա ահաբեկչական գործողութիւն մրն է: Պաղեստինցի պաշտօնատար մը սակայն դիտել տուաւ, որ ինքնաշարժը վարող պաղեստինցին գող մրն էր եւ թմրեցուցիչի մոլի մր: Պաղեստինցի պաշտօնատարը ըսաւ նաեւ, որ գինուորներուն դէմ կատարուած գործողութիւնը ագգայնական կամ հայրենասիրական դրդապատճառներ չունի:

Իսրայէլացի ոստիկաններ կը ստուգեն ինքնաշարժը, որուն քով գետին փռուած է պաղեստինցիին դիակը

Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Պարաքի գրասենեակին կոդմէ հրապարակուած յայտարարութիւնը

Շար.ի՝ էջ 10

ՈՐԵՒԷ ԱՏԵՆ ԵՒ ՈՐԵՒԷ ՄԱՍՆԱԳԻՏԻ ՎՐԱՅ

ԻՍՐԱՅԷԼ ՊԱՏՐԱՍՏ Է ՍՈՒՐԻՈՅ ՀԵՏ ՈՒՂՂԱԿԻ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ

ՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ Տ. ԼԵԻԻ

Յորդանանի Ապտալլա թագաւորը կը դիմաւորէ Տէյվիտ Լեւիի

ԱՄՄԱՆ, 10 (ՌՈՅԹԵՐ).- Իսրայէլի արտաքին գործոց նախարար Տէյվիտ Լեւի Երեքշաբթի օր յայտնեց, որ իր երկիրը պատրաստ է «որեւէ ատեն եւ որեւէ մակարդակի վրայ» խաղաղութեան ուղղակի բանակցութիւններու վերսկսելու Սուրիոյ հետ:

Շար.ի՝ էջ 10

ՔԱԿ *ՊԱՏՐԱՍՏ Է ԶԷՆՔԵՐԸ ՅԱՆՁՆԵԼՈՒ*

ԿՂԶՄԷ ՕՇԱԿԱՆ

Քիւրտ ըմբոստ դեկավար Ապտիւլլա Օճալան երէկ կոչ ուղղեց Թուրքիոյ, որ բանակցի ՔԱԿի գինեալներուն հետ, որոնք, ըսաւ ան, իսկապէս պատրաստ են կէնքերը վար դնելու՝ 15 տարուան բախումներէ ետք:

Օճալան, որ Իմրալի կղզի-բանտին մէջ արգելափակուած է, իր փաստաբաններուն կողմէ կարդացուած յայտարարութեան մը մէջ յայտնեց, թէ ՔԱԿ պատրաստ է «հաւաքելու եւ կէնքերը յանձնելու»: Սակայն, հարց

Շար.ի՝ էջ 10

ԱՐԵՒԻ ԽԱՒԱՐՈՒՄԸ ԴԻՏԵԼ ՊԱՏԿԵՐԱՍՓԻՒՌԷՆ

ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԿՈՒ ՏԱՅ ԱՒՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Եւրոպայի եւ Ասիոյ տարածքին միլիոնաւոր մարդիկ այսօր ականատես պիտի ըլլան դարուս արեգակնային ամբողջական վերջին խաւարումին:

Արեւի խաւարումը ամբողջական պիտի ըլլայ Բրիտանիոյ, Ֆրանսայի, Գերմանիոյ, Աւստրիոյ, Հունգարիոյ, Ռումանիոյ, Պուլկարիոյ, Թուրքիոյ, Իրաքի, Իրանի, Փաքիստանի եւ Հնդկաստանի մէջ: 76 այլ երկիրներու մէջ, որոնց չարքին Լիբանան, խաւարումը պիտի ըլլայ մասնակի, այսինքն՝ լուսինը մասամբ պիտի ծածկէ արեւը:

Առողջապահութեան նախարարութիւնը երէկ հրապարակուած հաղորդագրութեամբ մը անգամ մը եւս գգուշացուց լիրանանցիները առանց յատուկ ակնոցներու արեւի խաւարումը դիտելէ:

Հաղորդագրութիւնը ըսաւ, որ կէսօրէ ետք ժամը մէկէն մինչեւ ժամը չորս պէտք չէ ուղղակի կամ անուղղակի ձեւով նայիլ արեւին, որովհետեւ կարելի է կորսնցնել տեսողութիւնը եւ կամ գայն ենթարկել ծանր վնասի: Հաղորդագրութիւնը վերստին րնդգծեց հետեւեալները.-

Յատկապէս պէտք է ուշադիր ըլլալ, որ անչափահասները արեւի խաւարումը չդիտեն անպաշտպան աչքերով

ա.- Անհրաժեշտ է հսկել մանուկներուն ու անչափահասներուն, որպէսզի գաղտնօրէն եւ առանց պաշտպանութեան չդիտեն խաւարումը:

բ.- Պէտք է գգուշանալ յատուկ ակնոցներու գործածութենէն, որովհետեւ անոնք կրնան ագդու չըլլալ եւ չհամապատասխանել աչքերու պաշտպանութեան գիտական պայմաններուն:

գ.- Մանուկներ անպահով եւ անօգուտ միջոցներու հաւատք չընծայել:

դ.- Անոնք, որոնց գործի բնոյթը չի թոյլատրեր դադրեցնել աշխատանքը, երթեւեկի ատեն պէտք չէ նային արեւին:

ե.- Քաղաքացիք պէտք է նախընտրարար խաւարումին հետեւին պատկերասփիւռի կայաններէն:

Խաւարումին սրբ՝ այսօր, կէսօրէ առաջ ժամը 11:00ին պետական վարչութիւնները փակելու կառավարութեան որոշումէն կը բացառուին հիւանդանոցները, դրամատուներն ու դեղարանները:

ԱԼՊԷՐԹ ԲԱԶԷԵԱՆ՝ ԵՐԵՒԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ

ԵՐԵՒԱՆ, 10 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանի 9 Օգոստոսի հրամանագիրով, Ալպէրթ Բազէեան Երեւանի քաղաքապետ նշանակուեցաւ:

Ա. Բազէեան 1993էն 1994 աշխատած է Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարութեան մէջ: Ան 1996էն ի վեր Ազգային Ժողովի պատգամաւոր է եւ 1998ին եւ 1999ին ընտրուած է Ազգային Ժողովի փոխ նախագահ: Ա. Բազէեան եղած է Երկրապահ Կամաւորներու Միութեան վարչութեան փոխ նախագահ եւ Ազգային Ժողովի պատգամաւորական խումբի ղեկավար: Յունուար 1999ին ընտրուած է Հայաստանի Հանրապետական Կուսակցութեան խորհուրդի անդամ:

ԻՐԱՆԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԿԸ ՀՐԱՒԻՐՈՒԻ

Իրանի մէջ Հայաստանի դեսպան Գեղամ Ղարիբջանեան հանդիպում մը ունեցաւ Իրանի խորհրդարանի նախագահ Ալի Աքպար Նաթիկ Նուրիի հետ, որուն յանձնեց Հայաստանի Ազգային Ժողովի նախագահ Կարէն Դեմիրճեանի կողմէ Հայաստան այցելելու հրաւէրը:

Ն. Նուրի նշեց, որ երկու երկիրներու խորհրդարաններուն միջեւ լաւ կապ ստեղծուած է: Ան յայտնեց, որ ճիգ պիտի թափէ, որպէսզի այցելութիւնը տեղի ունենայ այս տարուան ընթացքին, որովհետեւ Հայաստանի հետ բարեկամական լաւ յարաբերութիւններ ունենալով՝ Իրան այցելութիւններու գծով պարտք ունի կատարելիք:

Իր ողջոյնները փոխանցելով Կ. Դեմիրճեանի՝ Ն. Նուրի կրկին վերահաստատեց Հայաստան այցելելու իր մտադրութիւնը: Ան վստահութիւն յայտնեց, որ երկու երկիրները կ'ընեն իրենց կարելին կնքուած համաձայնագիրները իրագործելու համար: Իրանի խորհրդարանի նախագահը ըսաւ, որ Իրանի շրջանային քաղաքականութիւնը կը նպատակադրէ, որ շրջանի բոլոր երկիրները երկկողմանի եւ բազմակողմանի յարաբերութիւններու շրջանակներուն մէջ նպաստեն կայունութեան եւ խաղաղութեան:

Անդրադառնալով կովկասի ապահովութեան, Ն. Նուրի յայտնեց, որ կովկասի մէջ ծագած որեւէ հարց պէտք է լուծուի սեփական ուժերով: «Կովկասի երկիրները կրնան եւ պէտք է պահպանեն իրենց ապահովութիւնը», ըսաւ ան: Այս իմաստով Ն. Նուրի կարեւոր նկատեց Հայաստան - Իրան - Վրաստան եռակողմանի համագործակցութիւնը՝ թմրեցուցիչներու դէմ պայքարի գծով. ան նաեւ նշեց Հայաստան - Իրան - Ճունաստան լաւ աւանդոյթ ունեցող գործակցութիւնը:

ՔՈՆԿՐԷՍԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԽՈՒՄԲ ՄԸ ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ Կ'ԱՅՑԵԼԷ

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան նախագահ Արկադի Ղուկասեան երէկ Ստեփանակերտի մէջ ընդունեց Միացեալ Նահանգներէն խումբ մը քոնկրէսականներ. գլխաւորութեամբ Քոննի Մորելլայի:

Ընդառաջելով պատուիրակութեան փափաքին՝ Ղուկասեան ներկայացուց ԼՂՀի ներքին քաղաքական եւ ընկերային-տնտեսական կացութիւնը. դարաբաղեան տագնապի խաղաղ լուծման ընթացքը. ԼՂՀի դիրքորոշումը:

Շար.ի՝ էջ 10

ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ՄԷՋ ՕՏԱՐ ՇԱՀԱՐԿՈՒՄՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՒԵԼԻ ԼԱՒ ՄԹՆՈԼՈՐՏ ՄԸ ՊԷՏՔ Է ՍՏԵՂԾՈՒԻ

Կ'ԸՍԷ Դ. Մ. ՖՈՆՏ

Դրամական Միջազգային Ֆոնտ երէկ յայտնեց, թէ Ագրպէյճան հանքային իր հարստութիւնը իրրեւ պատրուակ պէտք չէ օգտագործէ տնտեսական հիմնական բարեկարգումներ յետաձգելու համար, եւ թէ երկիրը օտար շահարկումներու համար աւելի լաւ մթնոլորտի մը կարիքը ունի:

Դ. Մ. Ֆոնտի տեղեկագիրը, որ կը հրապարակուէր ագերիական դրամանիշին՝ մանաթի, տոլարի դէմ 6 առ հարիւրի անկում մը արձանագրելէ օր մը ետք, յայտնեց, որ անհրաժեշտ է փոխանակման սակերը հաստատել այնպիսի ձեւով, որ քարիւղի հետ կապ չունեցող մարգերուն մէջ մրցակցութիւնը բարելաւուի:

Ագրպէյճանի տնտեսութեան իր տարեկան գնահատումին մէջ, Դ. Մ. Ֆոնտը գօրակցութիւն արտայայտեց դրամական պայմանները թեթեւցնելու վերջին որոշումներուն: Անիկա այս տարուան համար 3,8 առ հարիւրի նախատեսեց բաղդատած 1998ի 10 առ հարիւրին եւ յայտնեց, որ սպառողական ապրանքներու սակերը 5 առ հարիւրի աճ պիտի արձանագրեն:

Դ. Մ. Ֆոնտի տնօրէնները կ'ըսեն, թէ Ագրպէյճանի մէկ տեւողութեան վրայ տնտեսական կարելիութիւնները ուժեղ են, պայմանաւ, որ տնտեսական բարեկար-

Շար.ի՝ էջ 10

ԹՈՒՐՔԵԻՐԱՆԵԱՆ ՏԱՐԱԿԱՐՇՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԱՍՏԻՃԱՆԱԲԱՐ ԿԸ ԼՈՒԾՈՒԻՆ

Իրանցի բարձրաստիճան պաշտօնատար մը երէկ յայտնեց, թէ սահմանային թափանցումներու գծով Թուրքիոյ հետ բանավէճը վերջ գտած է Անգարայի մէջ կայացած բանակցութիւններու ընթացքին:

Իրանի եւ Թուրքիոյ միջեւ լարուածութիւնը վտանգաւոր կերպով սրած էր Յուլիսին, երբ Թեհրան Անգարան ամբաստանած էր իրանեան հողամասերու վրայ օդային հարուածներու ձեռնարկած եւ 5 իրանցիներ սպանած ըլլալու յանցանքներով:

Իրան աւելի ուշ թուրք երկու զինուոր ձերբակալած էր եւ զանոնք աւելի քան երկու շաբաթ արգելափակած էր երկուշաբթի օր ազատ արձակելէ առաջ: Թուրքիա ներքած էր, թէ իրանեան հողամասեր հարուածած է եւ յայտնած, թէ զինուորները սահմանեն սխալմամբ անցած են: Անիկա նաեւ Թեհրանը ամբաստանած էր քիւրտ ըմբոստներու ապաստան տալու յանցանքով: Ամբաստանութիւնը կը հերքուի Իրանի կողմէ:

«Կ'ուզեմ, որ ամբողջ աշխարհը գիտնայ, թէ թուրքեւիրանեան կապերը աստիճանաբար կը բարելաւուին: Այդ առժամեայ բանավէճը վերջ գտաւ», ըսած է Իրանի ներքին գործոց փոխ նախարար Ղոլամհոսէյն Պոլանտեան, ըստ *«Անատոլու»* լրատու գործակալութեան:

Պոլանտեան Անգարայի մէջ թղթակիցներու կը խօսէր թուրք պաշտօնատարներու հետ սահմանային ապահովութեան գծով հերթական բանակցութեանց առաջին հանգրուանէն ետք: Բանակցութիւնները պիտի աւարտին Շորեքշաբթի օր (այսօր):

Հակառակ փոխ նախարարի խօսքերուն սակայն, նշանակալից մէկ հարց կը թուի տակաւին երկու երկիրներուն միջեւ տարակարծութիւն ստեղծել:

Թուրք պաշտօնատարներ յայտնեցին, թէ իրանեան պատուիրակութեան պիտի ներկայացնեն փաստեր, որոնք ցոյց կու տան, թէ Իրան զօրավիգ կը կանգնի ՔԱԿի:

Անգարա նաեւ պիտի փորձէ իրանեան հողամասերու վրայ ՔԱԿի մարզումի կեդրոնները փակել տալ, ըսին թուրք պաշտօնատարները:

Անգարայի եւ Թեհրանի միջեւ յարաբերութիւնները յաճախ լարուած են:

Թուրքիա Իրանը կ'ամբաստանէ նաեւ թուրք արմատական իսլամականներու զօրավիգ կանգնելու

Շար.ի՝ էջ 10

EXPRESS
INSURANCE COMPANY
MedNet
Մանրամասնութեանց համար դիմել
հեռ. (01)250999 - (8 գիծ)
ֆաքս : (01) 250888
Տորա, Սանթըր Տտրէեան, 2րդ յարկ

ԻՍՐԱՅԷԼ ԱՌԱՆՑ ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆԻ ՊԷՏՔ Է ՀԵՌԱՆԱՅ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՀՈԳԵՐԷՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ ՔԱԹԱՐԻ ԻՇԽԱՆԸ

Քաթարի իշխան շեյխ Համատ Պրն Խալիֆա Ալ Սանի երկկ եգրափակեց Լիբանան իր եռօրեայ այցելութիւնը եւ Այճերիա ուղղուեցաւ:

Պէյրութի միջազգային օդակայանին մէջ Քաթարի իշխանին հրաժեշտ տուին նախագահ գօր. Էմիլ Լահուտ եւ Քաթարի իշխան շեյխ Համատ Պրն Խալիֆայի խօսակցութիւնները տիրեց եղբայրութեան ու հասկացողու-

Քաթարի իշխանը խորհրդարան կը հասնի

Լահուտ, խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պրրրի, վարչապետ Սելիմ Հրս եւ բարձրաստիճան պաշտօնատարներ:

ՄԻԱՑԵԱԼ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Այցելութեան աւարտին հրապարակուեցաւ եգրափակիչ միացեալ հաղորդագրութիւն մը, որուն մէջ կ'ըսուի, թէ Լիբանանի նախագահ գօր. Էմիլ Լահուտ եւ Քաթարի իշխան շեյխ Համատ Պրն Խալիֆա խօսակցութիւնները տիրեց եղբայրութեան ու հասկացողութեան ոգիով յատկանշուող մթնոլորտ: «Խօսակցութիւններուն ընթացքին արծարծուեցան երկկողմանի յարաբերութիւնները, անոնց գարգացման եւ ամրապնդման միջոցները, ինչպէս նաեւ երկու կողմերը հետաքրքրող հարցերը», յայտնեց հաղորդագրութիւնը եւ աւելցուց, թէ հանդիպումներուն նկատելի էր երկու կողմերու համակարծիք ըլլալն ու տարբեր հարցերու շուրջ նոյն տեսակէտները բաժնելը:

«Երկու կողմերը խոր գոհունակութիւն կը յայտնեն երկկողմանի յարաբերութեանց բոլոր բնագաւառներէն ներս գարգացումին ու տարբեր մարգերու մէջ գործակցութեան ծիրի ընդարձակման համար, յատկապէս տնտեսական եւ մշակութային մարգերուն մէջ», ըսաւ անդրադարձ:

Հաղորդագրութիւնը յայտնեց, որ կողմերը բնդգծած են Լիբանանի եւ Քաթարի պետական ու սեփական հաստատութեանց միջեւ գործակցութեան աչխուժացումը, որպէսզի յարաբերութիւնները առաւելագոյն չափով գարգանան:

Հաղորդագրութիւնը նաեւ ըսաւ, որ երկու կողմերը քննարկած են արաբական բեմի իրավիճակը եւ վերահաստատած իրենց

Քաթարի իշխանը կը խօսի խորհրդարանին մէջ

խաղաղութեան, որ պէտք է հիմնուի միջազգային որոշումներուն ու խաղաղութեան փոխարէն հող սկզբունքին վրայ, որուն հիմամբ, Իսրայէլ պէտք է հեռանայ Հարաւէն, Արեւմտեան Պեքայէն ու Կոլանէն, եւ ապահովէ պաղեստինցիներու տունդարձի, ինքնորոշման եւ պետականութեան իրաւունքները:

Հաղորդագրութիւնը դիտել տուաւ, որ նախագահ գօր. Լահուտ «մեծ ուրախութիւն» յայտնած է շեյխին այցելութեան համար դրուատելով Քաթարի դրական դերն ու ներդրումը: Ան նաեւ չնորհակալութիւն յայտնած է Քաթարի մէջ լիբանանեան գաղութի գտած հոգածութեան ու հետաքրքրութեան համար:

Շեյխ Համատ վերադարձած է Լիբանանի քաղաքական, տնտեսական ու մշակութային առաջնակարգ դէմքերը եւ ըրուատած լիբանանցիները, որոնք կը յաղթահարեն բոլոր տագնապները:

Շեյխ Համատ ըսաւ, որ իսրայէլեան բռնագրաւումին լիբանանցիներու դիմադրութիւնը օրինական եւ արդար է միջազգային օրէնքի եւ համաձայնակիրներու հիմամբ:

Ան նաեւ չնորհակալութիւն յայտնեց նախագահ Լահուտի եւ Լիբանանի կառավարութեան ու ժողովուրդին, իր գտած ջերմ ընդունելութեան համար, եւ նախագահ Լահուտը հրաւիրեց այցելելու Քաթար: Նախագահ Լահուտ հրաւէրը ընդունած է, եւ այցելութեան թուականը պիտի ճշդուի հետագային:

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՆԻՍՏ

Քաթարի իշխանը երկկ հանդիսացաւ լիբանանեան խորհրդարան այցելող ու

Իշխանութեան 3 պետերը ճամբու կը դնեն Քաթարի իշխանը

հոն խօսք առնող առաջին արար դեկավարը: Անկէ առաջ խորհրդարանը ընդունած էր Ֆրանսայի եւ Իտալիոյ նախագահները:

Խորհրդարանի լիագումար ժողովին բացումը կատարելով՝ խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պրրրի ըսաւ, որ Լիբանանի մեծ յուսախարութիւն պատճառած է Թաէֆի ստորագրութեան առեն խոստացած օժանդակութիւններու սնտուկի ստեղծման ուշացումը, մանաւանդ որ այս սնտուկը պիտի յատկացուէր պարմանելու ներքին տագնապին ու Լիբանանի վրայ իսրայէլեան յարձակումներուն պատճառած վնասները: Ան կոչ ուղղեց Քաթարի աչխատելու այս սնտուկի ստեղծումին համար, որպէսզի թեթեւնան Լիբանանի պարտքերն ու տնտեսական վերականգնումի բեռը:

Պրրրի նաեւ հաստատեց, որ Լիբանանի կառավարութիւնը բարոյական յանձնառութեան տակ մտած է հետեւելու դրամական քաղաքականութեան մը, որ կարելի կը դարձնէ արտաքին պարտքերու վճարումն ու պիւտճէական բացի պարմանումը: Այս ծիրէն ներս Պրրրի նկատել տուաւ, որ Լիբանան գրօսաչրջութեան եւ ներդրումներու նպաստաւոր երկիր մըն է:

Պրրրի վերահաստատեց, որ խաղաղութեան համար արար - իսրայէլեան հաչտութենէն առաջ անհրաժեչտ է միջարաբական տնտեսական եւ ընկերային իրաւունքներու պաչտպանութիւնը եւ պետական վարչամեքենայի վերակառուցումը, որպէսզի անոր գործելաձեւը յատկանչուի թափանցիկութեամբ, հասնելու համար օրէնքի եւ հաստատութեանց պետութեան», ըսաւ Պրրրի:

Ան նաեւ հաստատեց, որ Լիբանանի կառավարութիւնը բարոյական յանձնառութեան տակ մտած է հետեւելու դրամական քաղաքականութեան մը, որ կարելի կը դարձնէ արտաքին պարտքերու վճարումն ու պիւտճէական բացի պարմանումը: Այս ծիրէն ներս Պրրրի նկատել տուաւ, որ Լիբանան գրօսաչրջութեան եւ ներդրումներու նպաստաւոր երկիր մըն է:

Պրրրի վերահաստատեց, որ խաղաղութեան համար արար - իսրայէլեան հաչտութենէն առաջ անհրաժեչտ է միջարաբական

Պրրրի իր խօսքի պահուն

«Այսօր, հանրապետութեան նախագահ գօր. Էմիլ Լահուտի օրով պետութիւնը կրնայ հաւատալ, որ Լիբանանի հարստութիւնը իր մարդուժն է, որուն բարգաւաճումին համար անհրաժեչտ է ապահովել ուսում, առողջութիւն, քաղաքային, քաղաքական, տնտեսական եւ ընկերային իրաւունքներու պաչտպանութիւնը եւ պետական վարչամեքենայի վերակառուցումը, որպէսզի անոր գործելաձեւը յատկանչուի թափանցիկութեամբ, հասնելու համար օրէնքի եւ հաստատութեանց պետութեան», ըսաւ Պրրրի:

Ան նաեւ հաստատեց, որ Լիբանանի կառավարութիւնը բարոյական յանձնառութեան տակ մտած է հետեւելու դրամական քաղաքականութեան մը, որ կարելի կը դարձնէ արտաքին պարտքերու վճարումն ու պիւտճէական բացի պարմանումը: Այս ծիրէն ներս Պրրրի նկատել տուաւ, որ Լիբանան գրօսաչրջութեան եւ ներդրումներու նպաստաւոր երկիր մըն է:

Պրրրի վերահաստատեց, որ խաղաղութեան համար արար - իսրայէլեան հաչտութենէն առաջ անհրաժեչտ է միջարաբական նուագգոյն չափի համակարգում ապահովելու համար:

Ան նաեւ կոչ ուղղեց Քաթարի իշխանը երկկ հանդիսացաւ լիբանանեան խորհրդարան այցելող ու

Շար.ը՝ էջ 10

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԱՊԱԳԱՅԻ ՄԸ ՀԱՄԱՐ...
ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՃԱՄԲԱՆ
ՓՈԼԻԿԼՕԹ
ԱՐՈՒԵՍՏԻՑ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
27 ԱՄԵԱԿԻ ԱՌԻԹՈՎ՝
27 ԿՐԹԱԹՈՇԱԿ
Պըրէօվէի եւ պաքալօրէայի քննութեանց իրենց վարժարանի բարձրագոյն միջինը բերող առաջին 3 աշակերտներուն համար:
Արժանագրութիւն՝ ամէն օր առաւօտեան ժամը 8:00էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 8:00: Տորա. հեռ. 01-251320. 03-299484: Տէր եւ տիկնոջ ՊԵՏՐՈՍ ՇԵՄՄԵՍԵԱՆ
ՊԵՔԱԱՅԻ մասնաճիւղ դիմել՝ Ժաք Տաղլեանի եւ Րաֆֆի Գէորգեանի (Այնճար) հեռ. 03-272676:

ՇՐՋԱՊՏՈՅՏ ԴԷՊԻ ԵՐԵՒԱՆ
ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐՈՒ ԱՌԻԹՈՎ
•26 Օգոստոսէն 6 Սեպտեմբեր պտոյտներով եւ խաղերուն ներկայ գտնուելով. ճաշկերոյթ-պարահանդէս եւ յիշատակի նուէրներ միայն 650$:
•3էն 13 Սեպտեմբեր. Երեւան: Հայաստան - Ֆրանսա ֆութպոլի մրցում եւ Ուրֆայի հերոսամարտի յուշակոթողի բացում, 635$:
•10էն 24 Սեպտեմբեր Մուսա Լերան հերոսամարտ, գին՝ 630$:
Արժանագրութեան համար դիմել՝ ԱՇՃԵՆ ՓՈՒՐՋ հեռ. 01-261177. 01-240654, 01-265068 եւ 03-233978:

ԹՐԻՓՈԼիի ԱԶԳ. ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ - ԽՐԻՄԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆի ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐՈՒՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ՝ *ՊՐԷՕվՖ* ՔՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ

Թրիփոլիի Ազգ. Նուպարեան - Խրիմեան վարժարանի *պրէօվէի* քննութիւններուն մասնակցող բոլոր աշակերտներն ալ յաջողած են.-

Ժիւլի Ազատեան, Ռազմիկ Փարթամեան, Մարիա Աչեանեան, Քարոլին Շահինեան, Սիլվա Արապեան, Թալին Մալաս եւ Սելին Մալաս:

ՄԱՀԱԶԴ

Հ. Յ. Դ. «Ալբալեան» կոմիտէն կը գուժէ իր շրջանի հաւատաւոր ընկերներէն՝

ՍՈՒՐԷՆ ԱՊԱՃԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ երեքշաբթի, 10 Օգոստոս 1999ին:

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Աստղիկ Ապաճեան
Տէր եւ տիկին Յակոբ Ապաճեան
Գէորգ, Հրայր, Տուտու եւ Մարի Ապաճեաններ
Տէր եւ տիկին Գրիգոր Ապաճեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Ասատուր Առաքելեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Գէորգ Կիւլիւմեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Յովհաննէս Պետրոսեան
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր եւ հարագատին՝

ԱՐՇԱԼՈՅՍ ՍԱՐԽԱՆԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ 1907ին)

մահը, որ պատահեցաւ Երեքշաբթի, 10 Օգոստոս 1999, կէսօրուան ժամը 12:00ին:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնն ու թաղումը կատարուեցաւ նոյն օրը, կէսօրէ ետք ժամը 3:00ին, Ֆրրն Շրպպէի Ագգային գերեզմանատան մատրան մէջ:

•Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազդ:

•Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին Հինգշաբթի 12, Ուրբաթ 13 եւ Շաբաթ 14 Օգոստոսին, հանգուցեալին բնակարանը Աշգութի բոլորակին մօտ:

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Արաքսի Դերձակեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Բիւգանդ Հէքիմեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Գէորգ Մարխանեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Արմէն Պալիոգեան եւ գաւակունք
Թիւֆէնկճեան ընտանիք
Մարտիրոսեան ընտանիք
Մարխանեան ընտանիք
Ագնաւուրեան ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց մօր, մեծ մօր, քրոջ, մօրաքրոջ եւ հարագատին՝

ԱՐՇԱԼՈՅՍ ՍԱՐԽԱՆԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ 1907ին)

մահը, որ պատահեցաւ Երեքշաբթի, 10 Օգոստոս 1999, կէսօրուան ժամը 12:00ին:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնն ու թաղումը կատարուեցաւ նոյն օրը, կէսօրէ ետք ժամը 3:00ին, Ֆրրն Շրպպէի Ագգային գերեզմանատան մատրան մէջ:

•Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազդ:

•Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին Հինգշաբթի 12, Ուրբաթ 13 եւ Շաբաթ 14 Օգոստոսին, հանգուցեալին բնակարանը, Ռապիե, «Սբրճալ» հիւանդանոցի դարձուածքին:

•Կը խնդրուի փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութիւններ կատարել բարեսիրական հաստատութիւններու:

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին Ժագ Մահսերէճեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Վարուժան Մահսերէճեան եւ դուստրը
Տէր եւ տիկին Կարօ Ներսէսեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Վան Միքայէլիտէս եւ գաւակունք
Տիկին Մարի Մահսերէճեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Յարութիւն Մահսերէճեան եւ գաւակը
Տէր եւ տիկին Յակոբ Մահսերէճեան եւ գաւակունք
Տիկին Մաթէոսիկ Քէօչկէրեան եւ գաւակը
Տէր եւ տիկին Կարօ Մենգիւճեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Գրիգոր Գասարճեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Յարութիւն Մասոյեան եւ գաւակունք
Տիկին Զուարթ Զամիչեան եւ դուստրը
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց հօր, մեծ հօր, եղբօր, քեռայրին, խնամիին եւ հարագատին՝

ՍԱՐԳԻՍ ՄԱՀՍԵՐԷՃԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Ատանա, 1919ին)

մահը, որ պատահեցաւ Երկուշաբթի, 9 Օգոստոս 1999, սրտի կաթուածի հետեւանքով, Ապու Ժաուտ հիւանդանոցին մէջ:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի Հինգշաբթի, 12 Օգոստոս, կէսօրուան ժամը 12:00ին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պուրճ Համուտի Ագգային գերեզմանատունը:

•Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազդ:

•Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին Հինգշաբթի 12, Ուրբաթ 13 եւ Շաբաթ 14 Օգոստոսին, հանգուցեալին բնակարանը, Ռապիե, «Սբրճալ» հիւանդանոցի դարձուածքին:

•Կը խնդրուի փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութիւններ կատարել բարեսիրական հաստատութիւններու:

ԾԱԽՈՒ ԿԱՌԱՏՈՒՆ

•Տորա, Փոլիկարպոս. 50 քառ. մեթր: Հեռ. 04-415791:

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

•Իրենց զաւկին՝ Արա Ղազարեանի մահուան առիթով, տէր եւ տիկին Յարութիւն Ղազարեան 150,000 լ.ո. ԼՕՒի Շրջանային վարչութեան:

ԾԱԽՈՒ ՀՈՂ ԱՅՆՃԱՐԻ ՄԷՋ

•Այնճարի մուտքին, աջին 2րդ փողոց: 400 քառ. մեթր: Հեռ. 08-621717:

ՎԱՐՁՈՒ ԽԱՆՈՒԹ

•Պուրճ Համուտիմէջ, 80 քառ. մեթր տարածութիւն: Հեռ. 03-273065:

ԲԱԽՏԱԻՈՐՈՒԱԾ

Տէր եւ տիկին
Յակոբ եւ Հերա
Փօլիսաճեան

բախտաւորուած են առջինեկ աղջիկ զաւակով մը՝

ԱԼԻՆԱ

Հալէպ, 3 Օգոստոս 1999

ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԷՍ
ԱՐՇԱԿ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆԻ
Տեղի կ'ունենայ Երեքշաբթի, 10 Օգոստոսէն մինչեւ Շաբաթ, 14 Օգոստոս 1999, «Ալբալեան» նոր ակումբի դիմաց (Ծաղկաձոր), Սարգիսի շէնքի ցուցասրահը:

HARBOYAN TRADE CENTER
(MASTER MALL)
ՎԱՐՁՈՒ ԿԱՄ ՏԱՄԱՆՈՎ
20 խանութներ յատկացուած ոսկերիչներու Master Mallի մէջ:
Հետաքրքրուողները կրնան դիմել «Հարպոյեան» գրասենեակ, հեռ. 01-267628 եւ 03/609230:

ԱՖԻԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԻՐԱՒԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ՄՆՏՈՒԿ
ԿԸ ՍՏԱՆՁՆԷ ՈՒ ԿԸ ՀԵՏԱՊՆԴԷ
1- ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՇՏԱՊ ՕԳՆՈՒԹԻՒՆ (URGENCE)
2- ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԱՅԻՆ ԽՆԱՄՔ
3- ԱԽՏԱՃԱՆԱՉՍԱՆ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ՝
BANKERS ASSURANCE SAL
NASCO KARAOGLAN GROUP
MedNet
ԱՖԻԼ, ԱՖԻԼի շէնք, Բ. յարկ:
Հեռաձայն 01/262231 - Հեռատիպ 01/262221

ՔՈՍՈՎՕ

ՄԻԹՐՈՎԻՑԱՅԻ ԲԱԺԱՆՈՒՄԻՆ ԴԷՄ ԲՈՂՈՔԻ ՁՈՅՁԵՐ

Քոսովոյի ալպանացիներ երէկ յաջորդաբար չորրորդ օրն ըլլալով բողոքեցին Միթրովիցա քաղաքի բաժանումին դէմ, սակայն նախորդող օրերու նման ֆրանսական ուժերուն հետ բախումներ չարձանագրուեցան:

Նոր արիւնահեղութեանց մոտավախութեամբ, ֆրանսացի վինուորները արգելք հանդիսացած են ծագումով ալպանացի քաղաքացիներու, որ Միթրովիցայի հիւսիսային սերպական բնակչութիւն ունեցող կողմը անցնին: Ալպանացիները կը գանգատին, թէ իրենց կ'արգիլուի պատերազմի ընթացքին սերպերու կողմէ գրաւուած իրենց կալուածներուն հասնիլ:

Անցեալ Շաբաթ, Կիրակի եւ Երկուշաբթի օրերուն, ծագումով ալպանացիները, ապգայնական մարտական բնոյթի բացագանչութիւններով փորձած էին ֆրանսական ուժերու շարքերը կտրել՝ Միթրովիցան բաժնող Իպար գետի կամուրջէն անցնելով:

Բախումներ ծայր տուած էին եւ ֆրանսացի վինուոր մը Երկուշաբթի օր գլուխէն ծանրօրէն վիրաւորուած էր, երբ քար մը արձակուած էր անոր վրայ:

Երէկուան բողոքը շատ աւելի սահմանափակ եւ խաղաղ էր:

Երկուշաբթի օր, Ք. Ա. Բանակի քաղաքական ղեկավարը՝ Վաշիմ Թաչի, յայտնած էր, թէ Քոսովոյի երրորդ մեծագոյն քաղաքին բաժանումը ապօրինի է եւ ֆրանսական ուժերը «ոչ ժողովրդավար եւ ամբարտաւան» կոչած էր, որովհետեւ անոնք շրջանին մէջ ապատ շարժումները կ'արգելակեն:

ՔԷՅ-ՖՕՐ խաղաղարար ուժը երէկ ըսաւ, որ Քոսովոյի այլ վայրերու մէջ իր վինուորներուն եւ սերպերուն դէմ բոնարարքներ արձանագրուած են:

Միւս կողմէ, ՕԹԱՆի մէկ բանբերը յայտնեց, թէ Սեպտեմբերին վինակցութեան յաւելեալ 2500 նոր վինուորներ պիտի հաստատուին Ալպանիոյ մէջ՝ սահմանակից Քոսովոյի մէջ ՔԷՅ-ՖՕՐի գործակցութիւն հայթայթելու համար:

(ՌՈՅԹԵՐ)

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ՕԴԱՆԱՒԵՐՈՒ ՓԱՔԻՍՏԱՆ ԺԱՄԱՆՈՒՄԻՆ ԳԾՈՎ

ԻՍԼԱՄԱՊԱՏ ԿԸ ՀԵՐՔԷ

ԻՍԼԱՄԱՊԱՏ, 10 (ՌՈՅԹԵՐ).- Փաքիստան երեք շաբթի օր հերքեց Քաթարի պատկերասփիւռի կայանին այն լուրը, թէ ամերիկեան ռազմական օդանաւեր կ'ըլլ կատարած են իր հողերուն վրայ, Աֆղանիստան գրտնուող Ուսամա Պրն Լատէնի դէմ գործողութիւն մը կատարելու համար:

Արտաքին գործոց նախարարութիւնը անհիմն յայտարարեց լուրը: «Ժազիրա» կայանը հաղորդած էր, որ Միացեալ Նահանգներ քոմանտոներ ուղարկած են Փաքիստան, հոնկէ Աֆղանիստան անցնելու Պրն Լատէնը հարուածելու համար:

Փաքիստանի հերքումէն առաջ, Ուաշինկթրն եւս անհիմն նկատած էր լուրը: Ազգային Ապահովութեան Խորհուրդի բանբերը դիտել տուաւ, որ այսպիսի լուրերու հաւատք պէտք չէ ընծայել: Փենթակոնը, սակայն մերժեց մեկնաբանութիւն կատարել:

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ - ՓԱՔԻՍՏԱՆ ԼԱՐՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ԲԱՐՁՐԱՆԱՅ

ՆԻՒ ՏԷԼՀԻ, 10 (ՌՈՅԹԵՐ).- Հնդկաստանի եւ Փաքիստանի միջեւ պայթուցիկ մթնոլորտ մը ստեղծուեցաւ Երեքշաբթի օր, երբ հնդկական օդուժին մկ օդանաւը վար առաւ փաքիստանեան օդանաւ մը՝ սպաններով անոր մէջ գտնուող 16 անձերը:

Նիւ Տելհի յայտարարեց, որ փաքիստանեան օդանաւը արեւմտեան կուժարաթ նահանգէն մտած է Հնդկաստանի օդային սահմաններէն ներս: «ՄԻԿ 21» տիպի երկու օդանաւեր անմիջապէս թռիչքառած են եւ անոնցմէ մկը վար առած է փաքիստանեան օդանաւը, երբ այս վերջինը մերժած է հնդկական խորիսխ մը կայք կատարելու հրահանգը, աւելցուց պաշտպանութեան նախարարութեան յայտարարութիւնը:

Փաքիստան սակայն յայտարարեց, որ անգէն ռազմական օդանաւը իր սահմաններուն մկ վար առնուած է: Իսլամապատ սպառնաց հակադարձել Նիւ Տելհիի «ոճիրին», որ պատճառած է 16 անմեղ անձերու սպանութիւնը: Արտաքին գործոց նախարար Սարթաժ Ակիզ ըսաւ, որ ոճրային արարքին միակ պատասխանատուն Հնդկաստանն է, եւ թէ Փաքիստանի արդար իրաւունքն է, հակադարձել անոր:

Երեքշաբթի օրուան միջադէպը աւելի եւս սրեց յարաբերութիւնը, երկու երկիրներուն միջեւ, որոնք քանի մը շարաթ առաջ չորրորդ պատերազմ մը յայտարարելու սեմին հասած էին Քաշմիրի տագնապին պատճառով:

Միացեալ Նահանգներ մտահոգութիւն յայտնեցին Երեքշաբթի օրուան միջադէպին մասին: Ազգային Ապահովութեան Խորհուրդին բանբերը՝ Տէյվիտ Լիւին, ըսաւ, որ Սպիտակ Տունը կը հետեւի օդանաւին միջադէպին մասին հասնող տեղեկագիրներուն:

Միւս կողմէ, Փաքիստան յայտարարեց, որ պիտի արգիլէ գործունէութիւն տարած է (յրտեսութիւն կատարած է): Արտաքին գործոց նախարարութիւնը մինչեւ Օգոստոս 17 պայմանաժամ տուած է Մատէն Մոհան Ձեթթիի, Փաքիստանէն հեռանալու համար:

ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՉԻՆԵԱԼՆԵՐ ՌՈՒՍԻՈՅ ՏԱՂՍՏԱՆԻ ՇՐՋԱՆԸ ԱՆԿԱԽ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ՀՌՉԱԿԵՑԻՆ

Ռուսիոյ նոր նշանակեալ վարչապետ Վլատիմիր Փութինին երկ աւագային փորձաքարի մը դէմ յանդիման գտնուեցաւ, երբ իսլամական գինեալներ Ռուսիոյ Տաղստանի շրջանը անկախ պետութիւն հռչակեցին եւ ապատագրութեան սրբազան պատերազմի կոչ ուղղեցին:

Ելցին կ'ընդունի Փութինը

«Տաղստանի մէջ կարգ ու կանոնի հաստատման նպատակով մշակուած է միջոցառումներու ծրագիր մը, որ այսօր վաւերացուեցաւ Ռուսիոյ նախագահին կողմէ եւ գործադրութեան պիտի դրուի», ըսաւ նախկին լրտես եւ ներքին գաղտնի սպասարկութեանց պետ Փութին թրդթակիցներու:

Ռուսիա կր պայքարի ըմբոստներու դէմ, որոնք Չեչենիայէն Տաղստան թափանցած են՝ 1994-96 Չեչենիոյ պատերազմէն ի վեր Ռուսիոյ ապահովութեան ամէնէն ծանրակշիռ տագնապը ստեղծելով:

Փութին, որ շատ հաւանարար յառաջիկայ Երկուշարթի օր իր պաշտօնին վրայ պիտի հաստատուի Պետական Տումային կողմէ, յայտնեց, որ հիւսիսային Կովկասի մէջ մօտ ատենէն արդիւնքներ կր նախատեսէ: Ոստիկանութիւնը ըսաւ, թէ իրրեւ նախագուշութիւն, Մոսկուայի մէջ ապահովութեան միջոցառումներուն թափ տրուած է:

Փութին կր խօսէր տաղստանցի պաշտօնատարներու կողմէ ճանաչումի չունեցող իսլամական մարմինի մր Տաղստանը անկախ հանրապետութիւն հռչակելէ առաջ եւ իր նշանակումէն ետք նախագահ Պորիս Ելցինի հետ առաջին տեսակցութեան աւարտին:

Ելցին Երկուշաբթի օր ռուսերուն յայտնած էր, թէ կ'ուզէ, որ յառաջիկայ տարի Փութինը նախագահ ընտրեն բարեկարգումները երաշխաւորելու եւ 21րդ դարուն Մեծն Ռուսիան վերահաստատելու համար:

Տուման պէտք է վարչապետութեան պաշտօնին նախագահին թեկնածուի ընտրութիւնը վաւերացնէ: Եթէ ան առաջին խոչընդոտէն յաղթական դուրս չգայ, յաւելեալ երկու քուէարկութիւններ արտօնուած են, ապա Ելցին պէտք է Տուման լուծէ:

Սակայն երէկ կր նախատեսուէր, որ կուսակցութիւնները Փութինի գօրավիգ պիտի կանգնին, ինչ որ յաւ է, նկատի ունենալով, որ Դեկտեմբեր 19ին կայանալիք ընտրութեանց արշաւը երկ պաշտօնապէս սկսաւ: Ընտրական կեդրոնական Յանձնախումբին ատենապետր Այեքսանտր Վեչնիաքով, թղթակիցներու յայտնեց, թէ ընտրութեանց թուականը «տեսականօրէն» կրնայ յետաձգուիլ, եթէ Փութինի պաշտօնր երրորդ քուէարկութեան չվաւերացուի:

Վեչնիաքով ըսաւ, որ արդարութեան նախարարութենէն ստացած է Դեկտեմբերի ընտրութեանց մասնակցելու իրաւունք ունեցող 139 կուսակցութիւններու եւ կազմակերպութեան ամբողջական ցանկ մր:

Հոյոր կուսակցութիւններ պէտք է մինչեւ Դեկտեմբեր 19, 1998 արձանագրուած ըլլային: Նախարարութիւնը Երկուշարթի օր վճռած էր, թէ Մոսկուայի քաղաքապետ Եուրի Լուժքովի «Հայրենիք» կուսակցութիւնը իրաւունք ունի ընտրութեանց մասնակցելու: Կր նախատեսուի, որ «Հայրենիք», որ շրջանային դեկավարներու «Ամբողջ Ռուսիա» շարժումին հետ դաշնակցութիւն մր կազմած էր, Տումայի ընտրութեանց մեծ համեմատութեամբ քուէներ ապահովէ:

Միւս կողմէ, ռուսական լրատու գործակալութիւնները երէկ մէջբերելով Փութինը, յայտնեցին, թէ ան կ'ուզէ ապահովութեան հրսկող նախարարները անփոփոխ պահել, սակայն թէ վերջին խօսքր Ելցինի կր պատկանի: Ռուսական թերթեր ըսին, թէ Փութին կրնայ կարգ մր նախարարներ պաշտօնազրկել. սակայն ան հերքած է ասիկա:

Փութինի հետ տեսակցելէ առաջ, Ելցին երկկ հանդիպում մր ունեցած էր պաշտպանութեան նախարար Իկոր Սերկէեւի հետ՝ Քոսովոյի տագնապին յա-

Փութին կը ձեռնուի Ռուսիոյ բանակի սպայակոյտի պետ զօր. Անաթոլի Քվաշնինի հետ

ման մէջ անոր ղերակատարութեան համար գայն գովարանելու նպատակով:

ՏԱՂԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ՝ ՉԱՓԱԶԱՆՑ ԼԱՐՈՒԱԾ ՎԻՃԱԿ

Տաղստանի մէջ անկախութեան հռչակման եւ չարունակուող բախումներու յոյսին տակ, ռուս ապահովութեան պաշտօնատարներ երկկ Մոսկուայի մէջ ժողով մր գումարած եւ յաւատեսութեամբ արտայայտուած են: Սպայակոյտի պետ Անաթոլի Քվաշնին Փութինի յայտնած է, թէ կապուածքը փոխուած է եւ գրեթէ հակակշիռի տակ դրուած:

Սակայն անկախութեան հռչակումը, ցուցանիշ կր, թէ պատերազմի չեչէն ուժեղ «իշխանները», որոնք 1994էն 96 Ռուսիոյ դէմ պայքարած եւ յաղթական դուրս եկած են, կր ծրագրեն գօրավիգ կանգնիլ Տաղստանի ըմբոստութեան:

Փութինի նախորդը՝ Սերգէյ Սթեփաշին, որ Երկուշարթի օր պաշտօնազրկուած կր, գգուշացուցած կր, թէ Ռուսիա կրնայ Տաղստանի վրայ հակակշիռը ամբողջովին կորսնցնել:

Տաղստանի խորհրդա-

Փութին կը ձեռնուի Ռուսիոյ բանակի սպայակոյտի պետ զօր. Անաթոլի Քվաշնինի հետ

թէ կ'ուզէ, որ յառաջիկայ տարի Փութինը նախագահ ընտրեն բարեկարգումները երաշխաւորելու եւ 21րդ դարուն Մեծն Ռուսիան վերահաստատելու համար:

Տուման պէտք է վարչապետութեան պաշտօնին նախագահին թեկնածուի ընտրութիւնը վաւերացնէ: Եթէ ան առաջին խոչընդոտէն յաղթական դուրս չգայ, յաւելեալ երկու քուէարկութիւններ արտօնուած են, ապա Ելցին պէտք է Տուման լուծէ:

Սակայն երէկ կր նախատեսուէր, որ կուսակցութիւնները Փութինի գօրավիգ պիտի կանգնին, ինչ որ յաւ է, նկատի ունենալով, որ Դեկտեմբեր 19ին կայանալիք ընտրութեանց արշաւը երէկ պաշտօնապէս սկսաւ: Ընտրական Կեդրոնական Յանձնախումբին ատենապետր Այեքսանտր Վեչնիաքով, թղթակիցներու յայտնեց, թէ ընտրութեանց թուականը «տեսականօրէն» կրնայ յետաձգուիլ, եթէ Փութինի պաշտօնր երրորդ քուէարկութեան չվաւերացուի:

Վեչնիաքով ըսաւ, որ արդարութեան նախարարութենէն ստացած է Դեկտեմբերի ընտրութեանց մասնակցելու իրաւունք ունեցող 139 կուսակցութիւններու եւ կազմակերպութեան ամբողջական ցանկ մր:

Հոյոր կուսակցութիւններ պէտք է մինչեւ Դեկտեմբեր 19, 1998 արձանագրուած ըլլային: Նախարարութիւնը Երկուշարթի օր վճռած էր, թէ Մոսկուայի քաղաքապետ Եուրի Լուժքովի «Հայրենիք» կուսակցութիւնը իրաւունք ունի ընտրութեանց մասնակցելու: Կր նախատեսուի, որ «Հայրենիք», որ շրջանային դեկավարներու «Ամբողջ Ռուսիա» շարժումին հետ դաշնակցութիւն մր կազմած էր, Տումայի ընտրութեանց մեծ համեմատութեամբ քուէներ ապահովէ:

Միւս կողմէ, ռուսական լրատու գործակալութիւնները երէկ մէջբերելով Փութինը, յայտնեցին, թէ ան կ'ուզէ ապահովութեան հրսկող նախարարները անփոփոխ պահել, սակայն թէ վերջին խօսքր Ելցինի կր պատկանի: Ռուսական թերթեր ըսին, թէ Փութին կրնայ կարգ մր նախարարներ պաշտօնազրկել. սակայն ան հերքած է ասիկա:

Փութինի հետ տեսակցելէ առաջ, Ելցին երկկ հանդիպում մր ունեցած էր պաշտպանութեան նախարար Իկոր Սերկէեւի հետ՝ Քոսովոյի տագնապին յա-

րանի նախագահ Մուսթաֆա Ալիեւ Մոսկուայի մէջ մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին յայտնեց, թէ իսլամական ըմբոստները կր ծրագրեն ամբողջ Տաղստանը գրաւել:

Երկուշաբթի գիշեր գինեալներ այլ գիւղ մը եւս գրաւած են՝ հասնելով Պոթլիխէն 2 քմ. հեռաւորութիւն: Ասիկա գլխաւոր քաղաքն է այն ձորին մէջ, ուր չարաթավերջէն ի վեր բախումներ տեղի կ'ունենան եւ ուր գիւղեր գրաւուած են:

Իսլամական խորհուրդ կոչուած մարմինի մր ներկայացուցիչները Կրոգնիի մէջ թղթակիցներու յայտնեցին, թէ գինեալներու հակակշիռին ենթակայ գիւղերում մէջ կայացած ժողովի մր ընթացքին որոշեգրած են անկախութեան հրռչակումը:

Անիկա չեչէններուն կոչ կ'ուղղէ գօրավիգ կանգնիլ Տաղստանի իսլամներուն, որոնք «անհաւատներու դէմ պայքար կր մղեն Տաղստանի իսլամական պետութիւնը գրաւումէ ազատագրելու համար»:

Ռուսիա կ'ըսէ, թէ Տաղստանի մէջ գիւղերը գրաւուած են չեչէն գինեալ հրամանատարներ Շամիլ Պասաեւի եւ Խաթթապի հետեւորդներուն կողմէ:

Չեչենիոյ նախագահ Ասլան Մասխատով Կրոգնիի մէջ մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին ընդգծեց, որ չեչէններ չեն կանգնիր Տաղրստանի բախումներու ետին, թէեւ «սխալ ուղղութիւն» ստացած կարգ մր չեչէններ կրնան մասնակցած ըլլալ անոնց:

Զափաւորական Մասխատով մեծ հակակշիռ չունի աւելի արմատական Պասաեւի եւ Խաթթապի նման ղեկավարներու վրայ:

Ոստիկանութեան մէկ բանբերը յայտնեց, թէ ռուսական օդանաւեր եւ ուղղաթիռներ Երկուշաբթի գիշեր ըմբոստ դիրքերը ռմբակոծած են: Ռուս 6 կինուր գոհ գացած է եւ չորթաթավերջէն ի վեր տաղրստանցի հագարաւոր գիւղացիներ իրենց տուներէն խոյս տուած են: Մարդկային վնասներու մասին յրստակ պատկեր մը չկայ:

ՎՐԱՍՏԱՆ ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԸ ԲՈՂՈՔԷ

Երկուշաբթի օր երեք վրացիներ վիրաւորուած են, երբ օդանաւ մը սահմանային անոնց գիւղը ռմբակոծած է:

Վրաստանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը երէկ Ռուսիոյ բողոքի դիւանագիտական նամակ մը յղած է՝ ռմբակոծումին շուրջ քննութիւն պահանջելով:

Ռուսիոյ պաշտպանութեան նախարարութիւնը Երկուշաբթի օր հերքած էր, թէ ռուսական օդանաւերը վրացական հողամասեր ռմբակոծած են:

Սակայն Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան մէկ բանբերը երէկ ըսաւ, որ Մոսկուա Վրաստանի նամակը ստացած է եւ պատրաստ է քննութեանց մասնակցելու:

(ՌՈՅԹԵՐ)

ԻՐԱՆԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼԸ ՍԱՏՏԱՄ ՀԻՒՍԷՅՆԸ «ՆԵԽԱԾ ԲՌՆԱՏԷՐ» ԿԸ ԿՈՉԷ

ԹԵՀԻՐԱՆ, 10 (ՌՈՅԹԵՐ).- Իրանեան օրաթերթերը Երեքշարթի օր դատապարտեցին Իրաքի նախագահ Սատտամ Հիւսէյնը՝ գայն «նեխած բռնատէր» կոչելով, Իրանի հանդէպ ունեցած իր արտայայտութիւններուն համար:

«Իրան» պաշտօնաթերթը կր գրէր, որ Սատտամի բռնատիրութիւնը Իրաքը վերածած է բանտի մր եւ իրաքցիները հեռու պահած է քաղաքակրթութենէ եւ բարգաւաճումէ: «Նեխումի ընթացքին մէջ գտնուող գինով բռնատէրին ձարտուքները իրաքցի ժողովուրդին անօթութիւն, քանդում եւ անապահովութիւն պատճառած են միայն», աւելցուց «Իրան»:

«Ժոմհուրիէ Էսլամի», իր կարգին հաղորդեց, որ Սատտամ այդ խօսքերը ըսած է յուսալով, որ կրնայ օգտուիլ Իրանի քաղաքական ներքին տարակարծութիւններէն:

Սատտամ Կիրակի օր արտասանած ճառի մր մէջ Իրանր մեղադրած էր 1980ի պատերազմր հրահրած ըլլալու համար:

●*ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ օդանաւեր Երեքշարթի օր հաղորդակցութեանց երկու կեդրոններ ռմբակոծեցին Իրաքի հիւսիսային չրջանին մէջ, Մուսուլի մօտ:*

ՏՕՆ ՎԵՐԱՓՈԽՄԱՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ ԵՒ «ՈՒԽՏԻ ՕՐ» ՊԻՔՓԱՅԱՅԻ

Տարիներու աւանդութեան համաձայն, այս տարի եւս հանդիսաւոր շուքով տեղի պիտի ունենայ Սուրբ Աստուածածնի վերափոխման եւ Պիքֆայայի մատրան ուխտագնացութիւնը:

Այս առիթով մեր ուխտաւոր հաւատացեալներուն կը ներկայացնենք Ուխտի Օրուան կապուած հետեւեալ ժամանակացոյցը.-

Ուրբաթ, 13 Օգոստոս 1999

●Աղի օրհնութիւն եւ ոչխարներու զեռում, առաւօտեան ժամը 10:00ին:

●Երեկոյեան ժամերգութիւն, կէսօրէ ետք ժամը 5:00ին:

●Այցելութիւն Վեհափառ Հայրապետին եւ Աջահամբոյր բոլոր հաւատացեալներուն համար, երեկոյեան ժամը 8:00 - 8:30:

●Հոգեւոր համերգ վանքի շրջափակին մէջ, իրիկուան ժամը 9:00ին:

●Շարական եւ հոգեւոր խորհրդածութիւն եկեղեցւոյ մէջ, իրիկուան ժամը 11:00 - 12:00:

Շաբաթ, 14 Օգոստոս 1999

●Գիշերային ժամերգութիւն, առաւօտեան ժամը 8:00ին:

●Առաւօտեան ժամերգութիւն, առաւօտեան ժամը 10:00ին:

●Ճաշու ժամերգութիւն, կէսօրուան ժամը 12:00ին:

●Երեկոյեան ժամերգութիւն եւ ևախատօևակ, կէսօրէ ետք ժամը 4:00ին:

●Գիշերային ժամերգութիւն, երեկոյեան ժամը 6:00ին:

●Սուրբ եւ անմահ պատարագ, իրիկուան ժամը 8:00ին, եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ:

Պիտի պատարագէ եւ պիտի քարոզէ

ԳԵՐՇ. Տ. ՆԱՒԱՍԱՐԴ ԵՊՍԿ. ԿՃՈՅԵԱՆ

(Առաջնորդ Արագածոտնի թեմին. Հայաստան)

Արարողութեանց պիտի նախագահէ եւ ժողովուրդին իր պատգամը պիտի փոխանցէ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

Յաւարտ սուրբ եւ անմահ պատարագի տեղի պիտի ունենայ խաղողի եւ մատաղի օրհնութիւն հանդիսապետութեամբ Վեհափառ Հայրապետին:

Պատարագին երգեցողութիւնը պիտի կատարէ «Շնորհալի» երգչախումբը, ղեկավարութեամբ ՀՈԳՇ. Տ. ՄԵՂՐԻԿ ՎՐԴ. ԲԱՐԻՔԵԱՆի:

ԿԻՐԱԿԻ, 15 ՕԳՈՍՏՈՍ 1999

●Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ պիտի պատարագէ եւ պիտի քարոզէ ԳԵՐՇ. Տ. ՎԱՐՈՒԱՆ ԱՐՔ. ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ:

Յաւարտ Սուրբ եւ անմահ պատարագի, տեղի պիտի ունենայ խաղողօրհնէքի արարողութիւն:

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, «ՄԵՌԵԼՈՑԻ ՕՐ» 16 ՕԳՈՍՏՈՍ 1999

●Տեղի պիտի ունենայ Ս. պատարագ եւ հոգեհանգստեան պաշտօն Ս. Աստուածածնայ մատրան մէջ, Պիքֆայա, ազգիս ննջեցեալներու հոգիներուն համար եւ Ս. Աստուածածնի մատրան բարերար՝ տէր եւ տիկին Երուանդ Տեմիրճեաններու հոգիներուն համար:

Սիրով կը հրաւիրուի հաւատացեալ ժողովուրդը, ներկայ գտնուելու վերոյիշեալ հոգեպարար արարողութեանց, կատարելու իր բարեպաշտական ուխտը եւ հոգեպէս վերանորոգուելու ու ազգայնօրէն ներշնչուելու Ս. Աստուածածնայ տօնին խորհուրդով:

ՄԱՆՕԹ

Բոլոր այն հաւատացեալները, որոնք կը փափաքին մատաղցու ոչխար (արու), խաղող եւ կամ մատաղագին նուիրել, թող բարեհաճին ներկայանալ կաթողիկոսարան. Անթիլիաս կամ Պիքֆայա, ամէն օր առաւօտեան ժամը 8:30էն երեկոյեան ժամը 5:00, եւ իրենց նուէրները յանձնել Անթիլիաս, Հոգշ. Տ. Մասիս Աղբ. Զօպուեանին, իսկ Պիքֆայա Հոգշ. Տ. Սիփան Աբգ. Քէչեճեանին: Բոլոր մատաղցու ոչխարները պէտք է Պիքֆայա ըլլան առաւելագոյնը մինչեւ Ուրբաթ, 13 Օգոստոս, առաւօտեան ժամը 9:00ին:

ԴԻՒԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ

«ՄԻԱՍՆՈՒԹԻՒՆ» ԴԱՇԻՆՔԻՆ ՄԷՋ ՊԻՒՏՃԷԻ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԳԾՈՎ ՏԱՐԱԿԱՐԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՉԿԱՆ

Կ'ԸՍԷ Տ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

«Նոյեան Տապան» լրատուական գործակալութեան աշխատակիցին հետ ունեցած վրոյժի մը ընթացքին Հայաստանի Հանրապետական Կուսակցութեան (ՀՀԿ) փոխ նախագահ Տիգրան Թորոսեան կը խօսի «Միասնութիւն» դաշինքին որդեգրած տեսակէտներուն մասին՝ յառաջիկայ Հայաստանի մէջ տեղի ունենալիք քաղաքական իրադարձութիւններուն շուրջ:

Անդրադառնալով 2000 թուականի պիւտճէի քննարկման՝ Թորոսեան կ'ընդգծէ, թէ «երկիրը ընկերային - տնտեսական ճգնաժամէն հանելու համար չափազանց մեծ նշանակութիւն ունի 2000 թուականի պիւտճէի քննարկումը, որուն մշակումը արդէն սկսած է իշխանութեան կառոյցներու տարբեր մակարդակներու վրայ: Ըստ Տ. Թորոսեանի, այդ մէկը մեծ պատասխանատուութիւն է «Միասնութիւն» դաշինքին համար՝ իբրեւ իշխանութեան պատասխանատուութիւնը ստանձնած քաղաքական ուժ: Թէ՛ «Միասնութիւն»ը եւ թէ ՀՀԿն, ինչպէս նշեց կուսակցութեան փոխ նախագահը, ամէն գնով պիտի աջակցին կառավարութեան եւ վարչապետին եւ ճիգ պիտի չխնայեն, որպէսզի 2000 թուականին երկրի իրավիճակին մէջ դրական փոփոխութիւններու միտումներ արձանագրուին: Իսկ ինչ կը վերաբերի 1999 թուականի պիւտճէի հաւանական փոփոխութիւններուն, Տիգրան Թորոսեանի համաձայն, ծախսերու կրճատում տեղի պիտի չունենայ, այլ հաւանաբար՝ ծախսերու մասնակի վերաբաշխում:

Իբրեւ ՀՀԿի կարեւոր խնդիրներէն մէկը՝ Տիգրան Թորոսեան կարեւոր նկատեց նաեւ աշնան կայանալիք տեղական կառավարման մարմիններու ընտրութիւնները, որոնց արդարացի եւ ապատ կայացման համար քաղաքական ուժերուն կողմէ լուրջ աշխատանք կը պահանջուի, «որպէսզի չկրկնուին Աջափնեակի համայնքապետի ընտրութիւններուն ընթացքին կատարուած ցաւալի իրադարձութիւնները, որովհետեւ նման երեւոյթներ անձերու խնդիրներ չեն, այլ անոնք վնաս կը հասցնեն երկրի վարկին»: Ան յայտնեց, որ այժմ որոշակի փոփոխութիւններ կը նախապատրաստուին ընտրական օրէնսգիրքին մէջ, որոնք պէտք է նպաստաւոր պայմաններ ստեղծեն արդար ընտրութիւններու կայացման համար, եւ «Միասնութիւն» դաշինքը աշխուժօրէն կը մասնակցի այդ աշխատանքներուն:

Պատասխանելով «Նոյեան Տապան»ի թղթակիցի այն հարցումին, թէ կ՞ն արդեօք տարակարծութիւններ «Միասնութիւն» դաշինքը կազմող երկու կուսակցութիւններուն միջեւ, Տ. Թորոսեան ըսաւ. «Թէ՛ Հանրապետական կուսակցութեան եւ թէ կը կարծեմ, ժողովրդական կուսակցութեան մէջ դաշինքի պահպանման առումով տարակուսանքներ չկան», եւ աւելցուց, թէ «Միասնութիւն» դաշինքը մենք կը դիտենք իբրեւ կարեւորագոյն երաշխիք Հայաստանի առջեւ ծառացած խնդիրներու լուծման համար:

ՔՈՐ ԴԱՐՁԵԱԼ ՔՆՆԱԴԱՏԵՑ ԹՈՒՐՔԻԱՆ

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարին ժողովրդավարական ու մարդկային իրաւանց հարցերու օգնական Հէրբըլտ Հոնկոու Քոհ, որ Թուրքիոյ մասին պատրաստելիք տեղեկագիրին համար շփումներ ունեցաւ Թուրքիոյ զանազան շրջանակներուն հետ, Հինգշաբթի, 5 Օգոստոսին տեսակցութիւններ ունեցաւ նաեւ Մարդկային Իրաւանց Միութեան նախագահ Աքին Պիրտալի ու բանտարկուած նախկին երեսփոխան Լէյլա Զանայի հետ:

Այս հանդիպումներէն ետք տրուած մամլոյ ասուլիսի ընթացքին ան յայտարարեց, թէ Ամերիկա դէմ է Քիւրտիստանի Աշխատաւորական Կուսակցութեան (ՔԱԿ) ահաբեկչութեան, սակայն միաժամանակ շեշտեց, թէ Թուրքիոյ մէջ տակաւին կը շարունակուին մարդկային իրաւանց բռնաբարումներ, բանտային չարչարանքներ տեղի կ'ունենան, գիւղեր կը ճրկիզուին, քիւրտերու կրօնական, լեզուական ու մշակութային իրաւունքները կը սահմանափակուին:

Թերթը կ'եզրակացնէ՝ նշելով, թէ Քոհ երկրէն կը հեռանայ իր ետին ձգելով դժգոհութեան մթնոլորտ մը, որովհետեւ քիւրտերուն յաւելեալ իրաւասութիւններ շնորհելու անոր կոչերը դիւրութեամբ չեն ընկալուիր իշխանութեանց եւ մասնուլին կողմէ:

ՍԵԻԱՆԻ ՄԱԿԱՐԴԱԿԸ ՉԷ ԲԱՐՁՐԱՑԱԾ, ԱՅԼ ՆՈՒԱԶԱԾ Է

Մեր 5 Օգոստոսի թիւով տեղեկացուցած էինք, թէ Հայաստանի բնապահպանութեան նախարարութեան ջրային աղբիւրներու վարչութեան տուեալներուն համաձայն, վերջին երկու ամիսներուն ընթացքին Սեւանա լիճին մակարդակը բարձրացած էր 4 սանթիմեթրով եւ ներկայիս անոր ճայելին կը գտնուի ծովու մակերեսէն 1896,86 մեթր բարձրութեան վրայ:

Ըստ Հայաստանի Կանաչներու միութեան նախագահ Յակոբ Սանասարեանի, վերոյիշեալ տեղեկութիւնները ապակողմնորոշիչ են եւ ոչ ճշգրիտ: Սանասարեան կը նշէ, թէ Սեւանի մակարդակը Յունիս ամսուան ընթացքին բարձրացած է, ոչ թէ 4, այլ 15 սմ.ով եւ ասիկա շնորհիւ ձիւնհալի ջուրերուն: Սակայն այս երեւոյթը կը կրկնուի ամէն տարի. այնուհետեւ Սեւանի մակարդակը կը սկսի իջնել մինչեւ յաջորդ ձիւնհալը, կ'ըսէ Սանասարեան: Ահա այդ նուազումը այս տարուան Յուլիսին կազմեց 8 սմ. եւ իբրեւ արդիւնք արձանագրուեցաւ 4 սմ. «բարձրացումը»:

Յ. Սանասարեանի ունեցած պաշտօնական տուեալներուն համաձայն, 1999ի Օգոստոսի սկիզբին, անցեալ տարուան նոյն ժամանակի համեմատութեամբ, Սեւանայ լիճին մակարդակը նուազած է 22 սմ.ով: 1998ին անիկա ծովու մակերեսէն բարձր եղած է 1897,08 մեթրով, իսկ 1999ին՝ 1896,86 մեթրով: Լիճի ջուրին ծաւալը նշուած ժամանակահատուածին նուազած է աւելի քան 273 միլիոն խորանարդ մեթրով:

Սեւանի մակարդակի նուազումին մասին խօսելով՝ բնապահպանութեան նախարար Գէորգ Վարդանեան նշեց, թէ անցեալ տարուան համեմատ Սեւանի մակարդակը նուազած է 23 սմ.ով եւ ասիկա, ըստ նախարարին, տեղի ունեցած է մինչեւ անցեալ տարուան Դեկտեմբեր 31ը:

Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ՝ Ի ՅԻՇԱՏԱԿ ԳԱՐԵԳԻՆ Ա. ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ՔԱՌԱՍՈՒՆԵԱՆ

Կիրակի, 8 Օգոստոսին, Գարեգին Ա. Ամենայն Հայոց կաթողիկոսի մահուան քառասունքին առիթով Ս. Էջմիածնի Մայր տաճարին մէջ մատուցուեցաւ հանդիսաւոր Ս. պատարագ: Պատարագիչն էր Արսէն արք. Պէրպէրեան:

Պատարագի ընթացքին խօսք առաւ կաթողիկոսական տեղապահ Ներսէս արք. Պոզապալեան, որ անդրադարձաւ վեհափառ հայրապետի կեանքին եւ հոգեւոր ծառայութեան

Յաւարտ Ս. պատարագի, Ներսէս արք. Պոզապալեանի հանդիսապետութեամբ, թեմակալ առաջնորդներու եւ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի մի խարանութեան ընթերակայութեամբ կատարուեցաւ հոգեհանգստեան յատուկ պաշտօն վեհափառ հայրապետի չիրիմին առջեւ:

Սրբազան արարողութեան ներկայ էին վեհափառ հայրապետին ազգականները, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինի բարեբարները, Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան անդամներ եւ բազմաթիւ հաւատացեալներ:

ԻՏԱԼԻՈՅ ԵՒ ՍԱՍՏԱՐԱՅԻ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ Կ'ԱՅՑԵԼԵՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ

8 Օգոստոսին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին այցելեց Իտալիոյ փոխադրութեան նախարար Տիցիանօ Տրէուի գլխաւորած պատուիրակութիւնը եւ Հայաստանի մէջ Իտալիոյ դեսպան Ճիանքարլօ Արակոնա՝ ուղեկցութեամբ Հայաստանի Հանրապետութեան փոխադրութեան փոխ նախարար Աչոտ Գրիգորեանի եւ Իտալիոյ մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան ժամանակաւոր հաւատարմատար Գագիկ Բաղդասարեանի:

Կաթողիկոսական տեղապահ Ներսէս արք. Պոզապալեան ողջունելով հիւրերը՝ գոհունակութեամբ նշեց, որ հազարամեակներ երկարող Հայաստան - Իտալիա կապերը կը շարունակուին նաեւ այսօր:

Ներսէս արք. Պոզապալեան ապա յոյս յայտնեց, որ Հռոմի կաթողիկէ եկեղեցւոյ պետ Յովհաննէս Պօղոս Բ. պապի Հայաստան կատարելիք այցելութիւնը, որ յետաձգուած էր վախճանեալ կաթողիկոսի հիւանդութեան պատճառով, կ'իրականանայ:

Հանդիպման աւարտին հիւրերը այցելեցին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինի թանգարան եւ ծանօթացան Հայ եկեղեցւոյ մեծարժէք գործերուն:

9 Օգոստոսին կաթողիկոսական տեղապահը ընդունեց Սամարայի նահանգապետ Կոնստանդին Տիտովին գլխաւորած պատուիրակութիւնը:

Ողջունելով հիւրերը՝ Ներսէս արք. Պոզապալեան վերահաստատեց հայ եւ ռուս ժողովուրդներու դարաւոր բարեկամութիւնը եւ վստահօրէն նշեց, որ երրորդ հազարամեակի չեմին այդ բարեկամութիւնը աւելի եւս կ'ամրապնդուի:

Նահանգապետը իր կարգին նշեց, որ իրեն համար պատիւ է գտնուիլ Ս. Էջմիածինի մէջ: Ան դրուատանքով խօսեցաւ Սամարայի մէջ բնակող աւելի քան 60 հազար հայութեան մասին, որուն ջանքերով անցեալ տարի Սամարայի մէջ հիմը դրուեցաւ հայկական եկեղեցւոյ:

Հանդիպման ներկայ էին Դրիգորիս արք. Բունիաթեան եւ Ուքրանիոյ հայոց թեմի առաջնորդ Նաթան եպս. Յովհաննիսեան:

Ս. ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՏՈՒՌԻ ՀԻՄՆԱՐԿԷՔ՝ ԶՈՒԻ ՁՕՐԱՄԱՍԻՆ ՄԷՋ

5 Օգոստոսին կաթողիկոսական տեղապահ Ներսէս արք. Պոզապալեանի կազմակերպութեամբ եւ հայոց բանակի հոգեւոր խորհրդատու Վրթանէս վրդ. Աբրահամեանի առաջարկով Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինի խումբ մը միաբաններ, գլխաւորութեամբ Գրիգորիս արք. Բունիաթեանի, ուղղուեցան դէպի Արարատի մարզի Զոդ աւանի թիւ 58831 զօրամաս՝ կատարելու նոր կառուցուելիք Ս. Վարդան մատուռի հիմնարկէքը:

Հիմնարկէքի արարողութենէն առաջ, Գրիգորիս արք. Բունիաթեան շնորհաւորեց եւ իր գնահատանքի խօսքը ըսաւ զօրամասի հրամանատար գնդապետ Սուրիկ Դէորգեանին, սպաներուն եւ կինուորներուն՝ զօրանոցին մէջ մատուռ ունենալու արբսական գործը իրենց անմիջական ջանքերով նախաձեռնելու եւ կազմակերպելու համար:

Ապա Դ. արք. Բունիաթեան հրաւիրեց կառուցելիք մատուռի 16 կնքահայրերը, որոնք շարականներու երգեցողութեան ներքոյ գինիով լուացած եւ միւռոնով օծուած հիմքի 16 քարերը հերթականութեամբ կետեղեցին մատուռի հիմքին մէջ:

Աւարտելով հիմնարկէքի արարողութիւնը՝ Գրիգորիս եպս. Բունիաթեան յոյս յայտնեց, որ զինուորները իրենց ձեռքերով կը կառուցեն Ս. Վարդան մատուռը՝ ի նշան քրիստոնէական հաւատքի եւ Հայ Առաքելական եկեղեցւոյ հանդէպ ունեցած նուիրումին:

ՊԱՏՄԱՎԷՊԵՐ

Պատմավէպերը իրենց գեղարուեստական եւ ճանաչողական անուրանալի արժէքով կը փորձեն կարելի հարազատութեամբ՝ վերականգնել եւ վերակենդանացնել պատմական որոշ ժամանակահատուածներ իրենց այլազան երեսներով՝ քաղաքական, տնտեսական, կրօնական, մշակութային, գեղարուեստական, ընկերային, կենցաղային եւ այլն, եւ որոնցմէ ոմանք կը յաջողին իսկապէս որոշ եւ յստակ գաղափար մը տալ տըւեալ ժամանակաշրջանի առօրեայ կեանքին եւ կենցաղի մասին ընդհանրապէս: Միւս կողմէ, հոգի եւ շունչ հաղորդելով ընդհանրական գաղափարներ եւ ազգային իտէալներ մարմնաւորող եւ հետապընդող հերոսներուն՝ անոնք կը ձգտին վարակել ընթերցողները իրենց խանդավառութեամբ եւ դաստիարակել մատղաշ սերունդները՝ ներշնչելով անոնց ազգային գիտակցութեան զգացում եւ պատկանելիութեան հպարտութիւն, ընդհանրական եւ համամարդկային վսեմ գաղափարներու ձգտում, ծառայասիրութեան եւ զոհաբերութեան ոգի ու մարդկային այն բոլոր առաքինութիւնները, որոնց հանրագումարով կը կազմաւորուի ու կը կերտուի լաւ մարդն ու լաւ հայը միաժամանակ:

Պատմավէպերու հեղինակները, սակայն, յաճախ քաղաքական, ազգային, ընկերային կամ գեղարուեստական որոշ պայմաններէ եւ մտահոգութիւններէ մեկնելով է, որ կը փորձեն վերլուծել, մեկնաբանել ու ներկայացնել պատմական դէմքերը, դէպքերն ու երեւոյթները՝ տալով անոնց իրենց ենթակայական հիմնաւորումներն ու պատճառաբանութիւնները, որոնք միշտ չէ, որ կը համապատասխանեն պատմական իրողութեան եւ ճշմարտութեան:

Անոնք յաճախ «գիտակցօրէն» եւ դիտումնաւոր կերպով կը խեղաթիւրեն ճշմարտութիւնը՝ երբեմն ակամայ ենթարկուելով «արտաքին ազդակներ»ու ճնշումին եւ ազդեցութեան կամ տուրք տալով «օրուան պահանջ»ին: Այս հասկացողութեամբ հիմնական եւ խիստ կարեւոր է «ԴԱՍԱԽՕՍԻՆ ԿԵՐՊԱՐԸ», որուն տուած նախնական ծանօթութիւններն ու լուսաբանութիւնները, կատարած անհրաժեշտ ճշդումներն ու կողմնորոշումի ցուցմունքները կրնան որոշ իմաստով նախապատրաստել անվարժ, անփորձ եւ միամիտ ընթերցողները, միաժամանակ զերծ պահելով զանոնք գաղափարական անտեղի սայթաքումներէ:

Մասնակի եւ պարագայական այս վերապահութիւնները մէկդի դրած, այսուամենայնիւ, առարկայական վերլուծումի եւ քննական այս մօտեցումով իսկապէս կ'իմաստաւորուի եւ իր նպատակին կը ծառայէ պատմավէպերու «գիտակից ընթերցում»ը, որուն «վարակիչ խանդավառութիւն»ը գեղարուեստականէն եւ ճանաչողականէն շատ աւելի անդին կը տանի: Հետեւաբար պէտք չէ պատահականութեան ձգել անոնց ընտրութիւնն ու ընթերցումը եւ վստահիլ աշակերտներու նախասիրութեան եւ ճաշակին, որովհետեւ ա՛յնքան ոգեւորող եւ տպաւորիչ է լաւ պատմավէպերու ընթերցումը պատանեկան հոգիներու վրայ, որ զանոնք ճիշդ ուղիով հունաւորելու համար անհրաժեշտ եւ պայման է դաստիարակի աչալուրջ հսկողութիւնն ու թելադրանքները՝ լաւագոյն արդիւնքով իրենց նպատակին ծառայեցնելու համար զանոնք:

ՄԵԼԳՈՆ ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ

ԱՐԳԻԼԵԼՈՎ ՔԱՂԱՔԱԿԻՐԹ ՉԵՄ ԴԱՌՆԱՅ

Հայրենի «*Առաւօտ*» օրաթերթէն արտատպուած ստորեւ տրուած յօդուածը կ'անդրադառնայ Հայաստանի մէջ ընդհանրացած երեւոյթի մը, որուն գլխաւոր պատճառը, ինչպէս կը նշէ յօդուածագիրը, ենթականերուն համար այլընտրանքի չգոյութիւնն է: Նիւթը կը վերաբերի փողոցներուն եւ մայթերուն վրայ տեղի ունեցող ուտեստեղէնի առեւտուրին:

Ով ինչ ուզում է՝ ասի, բայց փաստը մնում է փաստ. Լոնտոնի, Փարիզի եւ նոյնիսկ Հռոմի փողոցներում ոչ ոք գետնին «լոլիկ - սմբուկ - խառը կանաչի» չի ծախում: Եւ ընդհանրապէս, փողոցներն այնտեղ աւելի մաքուր են ու լուսաւորուած: Դրանք, մի խօսքով, քաղաքակիրթ քաղաքներ են: Մենք էլ ենք ուզում քաղաքակիրթ դառնալ, եւ այդ նպատակով, հաւանաբար, Երեւանի քաղաքապետարանը որոշեց մաքրել մեր փողոցները պպզած առեւտրականներից՝ ուզում էք պպզել, գնացէք Ազգային Ժողով: Քաղաքի իշխանութիւնը խոստանում է կառուցել տաղաւարներ՝ քաղաքակիրթ առեւտուր կազմակերպելու համար: Բայց խոստումը վերաբերում է պատմական հեռանկարին: Այնինչ արգելման որոշումը կայացուել է հէնց այն եղանակին, երբ ընչազուրկ գիւղացիներն, իրենց բարիքները վաճառելով, կարող են գլուխները պահել, իսկ նոյնքան ընչազուրկ քաղաքի բնակիչները էժան մթերքով հնարաւորութիւն ունեն կշտանալ: Գիւղատնտեսական ապրանքների փողոցային առեւտրի սահմանափակումը որոշ չափով սահմանափակում է մրցակցութիւնը եւ, որպէս հետեւանք, բարձրացնում գները:

Ինչ խօսք, մենք կարող ենք քաղաքակիրթ քաղաք դառնալ: Դրա համար քիչ բան է պէտք. ոչնչացնել բոլոր թափառող շներին, հաւաքել ամբողջ աղբը, լուսաւորել փողոցները եւ կառուցել տաղաւարներ փողոցային առեւտրի համար: Կարելի է, ի հարկէ, այդ ամէնը չանել եւ գնալ մէկ այլ ճանապարհով՝ արգիլել շներին, աղբը, մուրը եւ փողոցային անշնորհք առեւտուրը: Բայց խնդիրն այն է, որ եթէ նոյնիսկ արգիլելու աշխատանքների մէջ ներգրաւուի ներքին գործոց նախարարութեան ներքին կօրքերի ողջ անձնակազմը, միեւնոյն է, շները կը շարունակեն բազմանալ, փողոցները նոյնքան մուր եւ կեղտոտ կը լինեն, իսկ առեւտրականները ոստիկաններից թաքուն կամ նրանց կաշառք տալով՝ կը շարունակեն իրենց առեւտուրը: Յանկացած արգելք ոչ մի կոպեկ չարժէ, եթէ չունի այլընտրանք:

ԵՂԵՌՆԻՑ ՎԵՐԱՊՐՈՂՆԵՐԻ ԵՐԿՐՈՐԴ ՍԵՐՈՒՆԴԸ

ԵՂԵՌՆ

ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ

ՁՈՀԵՐԻ ՊԱՅԾԱՌ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Ստորեւ կու տանք Ե. Յ. Դաշնակցութեան պաշտօնաթերթ «*Դրօշակ*»էն արտատպուած յօդուած մը, որուն կցուած բացատրականը լաւապէս կը մեկնաբանէ յօդուածին բովանդակութիւնն ու անոր գրառման պատճառը:

Հայկական Յեղասպանութեան վերապրողներուն թիւը օրէցօր պակասում է եւ արդէն մնացել են հատ ու կէտ մարդիկ, որոնց ո՛չ յիշողութիւնը եւ ոչ էլ ընդհանուր առողջական վիճակը նրանց վկայութիւնների նկատմամբ այլեւս վստահութիւն չեն ներշնչում: Խօսքը, անշուշտ, մեր մասին չէ, մենք ամէն ինչ գիտենք եւ վկայութիւնների կարիք չունենք: Խօսքը այն օտարների մասին է, որոնց մենք պէտք է ներկայացնենք վերապրողների վկայութիւնները՝ որպէս փաստաթուղթ: Սա նշանակում է, որ մենք պիտի ծաւալենք, վերապրողների շրջանակը՝ ներառելով այն բոլորին, ովքեր ապրել են վերապրողների պատմութիւնների մթնոլորտում ու այդ պատմութիւնների ազդեցութեան տակ: Միւնիխի Հայկական Հարցերի հաստատութիւնը սկսել է այդ աշխատանքները եւ այժմ ներկայացնում է մեր ընթերցողների ուշադրութեանը Վիլէն Նուրիճանեանի պատմութիւնը, որը գրուել է հաստատութեան հանդրանքով:

Այն ամէնը, ինչ գրուած է այս ողբերգական պատմութիւնում, տեղի ունեցաւ Երեւանից ընդամէնը 240 քիլոմեթր հեռաւորութեան վրայ, Արեւմտեան Հայաստանի Տանձոտ գիւղում, որը գտնուում էր Արդուինի շրջանում:

Դէպքերը սկսուեցին 1914ի Նոյեմբերի 8ին: Երբ Ռուսաստանի գօրքերը նահանջեցին, Տանձոտում ստեղծուեց անխուսափելի փորձանքի ծանր սպասողական վիճակ եւ այդ վիճակը անելանելի էր: Իրաւարժութիւնները սպասել չտուեցին:

Ոտքերի տակ հողը եւ գլուխները կորցրած գիւղի բնակիչները մինչեւ Դեկտեմբերի 17ը ստիպողական կարգով բերուում էին եկեղեցու բակը, որտեղ ամէն օր կատարուում էին հարցաքննութիւններ ու կազմուում էին ցուցակներ: Անգրագէտ գիւղացիներին ստիպում էին ցուցակների տակ ստորագրութեան փոխարէն դնել խաչ եւ կամ էլ բթամատով կնքել: Այդպէս տեղի ունեցաւ հանրաքուէ բոլորի համար անյայտ հարցի շուրջ: Հանրաքուէի «ժողովրդավարական կարգ»ը իրենց ներկայութեամբ հաստատում էին գերմանական սպաները: Դեկտեմբեր 18ին ամէն ինչ դրուեց իր տեղը: Տանձոտ եկան Տրապիզոնի գինուորները, որոնց ներկայացնելը աւելորդութիւն կը լինէր: Ու սկսուեց...

5 հոգուց բաղկացած խմբերով տանում էին գիւղի աւագ տունը: Դանդաղ, բայց չատ կազմակերպուած հերթ առաջ էր շարժուում: Բայց ո՞ւր: Կամքը եւ դատողութիւնը կորցրած մարդիկ չէին մտածում այն մասին, որ աւագ տունը չի կարող անչափ մեծ լինել՝ այդքան մարդ տեղաւորելու համար:

Մինչդեռ իրականութիւնը չատ պարզ էր: Հերթական հնգեակի ձեռքերը կապում էին եւ դիմացի դռնից գինուած հսկիչները տանում էին դէպի անդունդի եզրը, որի եղրայրները կարողացան տարբեր դռներից դուրս փախչել: Այն օրը մեծ եղրայրը կարողացաւ ազատուել, իսկ փոքրին բռնեցին ու տեղն ու տեղը նրա վրայ տասնեակ փամփուշտներ արձակեցին:

Գլխատուած, գրկուած տղամարդկանցից, անպաշտպան Տանձոտը գտնուում էր թուրքերի ձեռքում, որոնք պատրաստուում էին այն կիսել իրար մէջ: Օգնութիւն ոչ մէկ տեղից չէր սպասուում: Ժողովուրդը ինքը պէտք է գտնէր ելքը: Ու ելքը գտնուեց՝ թոյն:

Ցգիտես որտեղից, մեծ քանակութեամբ թոյներ սկսեց տարածուել երիտասարդ կանանց մէջ եւ որքան էլ գարմանալի թուաց, բայց կանայք մի տեսակ հանգստացան: Իրեն յարգող ոչ մի կին երբեք թոյլ չէր տար, որ թուրքի ձեռքը կպչի իրեն կամ իր երեխային:

Յովնանի կինը գեղեցկուհի եւ խելացի Նուարդը գրեթէ ամրողջ չրջանի խորհրդատուն էր, եւ նրա մօտ էին գալիս երիտասարդ կանայք տարբեր հարցերի չուրջ խորհուրդ հարցնելու համար: Եւ նրա խորհուրդները միշտ տեղին էին լինում: Նրա խորհուրդները անցել էին ժամանակի փորձութիւնից: Այս ճգնաժամային պահին էլ նրա թելադրանքները տեղին էին:

Նուարդենց բակը լեցուն էր երիտասարդ կանանցով ու երեխաներով, որոնք սարսափր սրտներում սպասում էին լուրերի: Լուրերը սպասեցնել չտուեցին: Մի ծեր կին, որի վրայ ոչ մէկը ուշադրութիւն չդարձրեց, իջաւ գետի ափը եւ պատառոտելով երեսը եւ մազերը, յետ վերադարձաւ բակ ու պատմեց, որ անդունդի յատակում, որտեղ գետը խոր չէր, տեսել է հարազատ եղրայրների, տղաների եւ գիւղի կանանց ամուսինների դիակները, այդ թւում նաեւ Յովնանի դիակը:

Ամէն ինչ պարզուեց: Նուարդը դիմեց ներկաներին հետեւեալ կրքոտ ճառով:

«Սիրելի քոյրեր եւ ընկերուհիներ, մեզ համար կեանքը կորցրել է ամրողջ իմաստը, իսկ մեր սիրելի հարազատների հետ մենք կրկին կարող ենք տեսնուել միայն այն աշխարհում, որը աշխարհներից յաւագոյնն է»: Արտասանելով այս խօսքերը նա խմեց թոյնը, որի մէկ մասը տուեց իր 8 տարեկան Անուշ դուստրին, իսկ թոյնով թրջուած մատը մտցրեց իր 4 տարեկան աղջկան՝ Նեկտարի բերանը: Նուարդի օրինակին անտրտունջ եւ առանց տատանուելու հետեւեցին բոլոր կանայք եւ մի քանի րոպէից յետոյ բակը լցուեց կանանց ու երեխաների դիակներով:

Այս տեսարանը կրկնուեց Տանձոտի գրեթէ բոլոր բակերում, բայց փառք Աստուծոյ, թոյնը վերջացաւ:

Ինչ վերաբերում է Նուարդենց բակին, ապա այնտեղ ողբերգութեան պահին եկան ծերացած մամիկներ եւ մայրեր, որոնք սարսափից ուշքի գալով, նետուեցին դիակների կողմը՝ փրկելու համար կենդանի մնացածներին: Երեխաներին տալիս էին մածուն՝ սրտխառնոց առաջացնելու համար, ապա թափահարում էին մանուկներին, բայց չատերին այդ օգնութիւնը ուշ հասաւ: Անուշը փրկուեց, բայց ուժասպառ եղած երեխան երկար ժամանակ ուշքի չէր գալիս: Փոքրիկ Նեկտարը նոյնպէս մնաց կենդանի, քանզի չէր հասցրել լիզել մօր թունաւոր մատը: Իսկ Նուարդը եւ մնացածները այլեւս այս աշխարհ չվերադարձան:

Այսպիսով, 1914ի Դեկտեմբեր ամսին աւարտուեց հայկական ջարդերի գլխաւոր փորձը, որի լուռ դիտորդներն էին արեւմտեան պետութիւնները: Փորձը անցաւ յաջող եւ ջարդարարները գրեթէ ծափահարութիւնների տակ, աւելի ու աւելի հարբելով, հանդէս եկան Արեւմտեան Հայաստանի հսկայական բեմի վրայ իրենց վայրագ բեմագրութեամբ:

1914ին Տանձոտում սկրսուած բեմագրութիւնը չարունակուեց 1915ին:

Բայց վերադառնանք խեղճ ուսուցչին, որը թաքնուում էր քահանայի տան թոնիրում, որտեղ նրա քոյր Սոֆին, հաւերին կուտ տալու ժամանակ պատմում էր ուսուցչին գիւղում տեղի ունեցող ողբերգութիւնների մասին: Այդպէս անցաւ 20 օր: Վերջին անգամ Սոֆին պատմեց հերթական ջարդերի մասին, որոնք պատրաստում էին թուրքերը: Նրանք, իրենց ամրողջովին կացութեան տէր զգալով, որոշել էին սպաննել բոլոր ծերերին, իսկ երիտասարդ կանանց եւ երեխաներին տանել իրենց տները աշխատեցնելու եւ օգտագործելու համար: Գիւղը մտադիր էին այրել ու հողի հետ հաւասարեցնել:

Թոնիրում մնալը այլեւս անկարելի էր ու անիմաստ: Մագմանեան Վարդանին երեցին հագուստ, եւ երբ գիւղի ծայրամասերը հսկող գինուորի կողքից անցաւ հին չորերի մէջ փաթաթուած մի ծեր կին, նրա վրայ ոչ մէկը ուշադրութիւն չդարձրեց: Երեք օր ու գիշեր ցրտից փայտացած նա որոնում էր նահանջած ռուսներին ու վերջապէս գտաւ նրանց: Նրա կցկտուր ու խառնաշփոթ պատմութիւնը պատրաստուող յանցագործութեան մասին եւ քրիստոնեական խղճին ուղղուած նրա կոչը ընդունուեց եղրայրական գոգացմունքով: Առանց ուշացումի յայտարարուեց ռազմական դրութիւն: Զօրքի առջեւ հրամանատարը հանդէս եկաւ ելոյթով, ուր պատմելով ուսուցչի պատմածը, իր խօսքը աւարտեց հետեւեալով. «Ով մայր ունի, քոյր, կին ու երեխաներ, ով ուզում է օգնել հայերին, թող մէկ քայլ առաջ գայ»: Ու տեղի ունեցաւ մի հրաշք, որի մասին ուսուցիչը պատմում էր իր ամրողջ կեանքում: Բոլոր գինուորները մէկ մարդու պէս մէկ քայլ առաջ եկան: Ժամանակ չկորցնելով՝ գօրքը շարժուեց դէպի Տանձոտ: Աւելորդ կորուստներից խուսափելու համար ուսուցիչը գնում էր առջեւից եւ երբ տեսնում էր, որ վտանգ չկայ, նշան էր տալիս գօրքին:

Այդպէս անցաւ ամրողջ գիշեր: Յովնածութիւնը ցնդել էր: Վաղ առաւօտեան մօտեցան Տանձոտին: Կոգակները սպասում էին գիւղի մուտքի մօտ, իսկ ուսուցիչը գաղտնարար մօտեցաւ եկեղեցուն ու մէկ ամիս լռած նրա գանգակները սկսեցին զօդանջել: Յուրտ առաւօտեան օդը ճեղքեցին գանգերի ձայները, որոնք փրկութեան մասին յոյս ներշնչեցին հայերին:

Զանգերի հետ միասին գիւղ ներխուժեցին կոգակները եւ, կրակ բացելով, սլացան դէպի գիւղի կենտրոն: Գլուխները կորցրած Տրապիզոնի «հերոս»ները առանց դիմադրութեան փախան գիւղից: Զանգակատան ձայներին կարօտած բնակիչները դուրս էին թռչում տներից եւ վազում դէպի եկեղեցի, որտեղ նրանց տրուեց պատրաստուելու համար մէկ ժամ: Գիւղացիներին կոգակները հանում էին իրենց հետ: Մէկ ժամ անց տանձոտցիները կոգակների պաշտպանութեան տակ բնդմիշտ դուրս եկան Տանձոտից:

Դաղթողների մէջ էին նաեւ Անուշը, որը փոքրիկ քրոջ՝ Նեկտարի ձեռքը բռնած, հագիւ ոտքերը չարժելով քայլում էր առաջ, իսկ մէջքին կապած էր մէկ տարեկան եղբօրը՝ Օննիկին: Կոգակները բոլորին բարձրացրին ձիերի վրայ եւ տառապած, բայց փրկուած հայերին տարան մի պիւղ, որը դտնուում էր ռուս գինուորների հսկողութեան տակ:

Այդ օրը, Յունուարի 20ին, ամէն տարի տանձոտցիները աղօթում են Աստծուն եւ մեր վառում իրենց մայրերի, հարսների, երեխաների եւ կանանց յիշատակին: Նրանք սպասում են Աստծոյ մեծ դատաստանին:

Այս պատմութիւնը գրեց տանձոտցիների ժառանգորդը, որը մանկական տարիներից լսել էր հերոս փրկիչ ուսուցչի՝ Վարդան Մագմանեանի, իր մօր՝ Անուշի, նրա քրոջ՝ Նեկտարի եւ հօր՝ Ներսէսի, ինչպէս նաեւ հօրաքրոջ՝ Սիրուշի, նրա որդի Ստեփանի պատմութիւնները: Ու բացի դրանից, կարդացել էր Արշակ Արզումանեանի եւրիշ տանձոտցիների վկայութիւնները, որոնք հրապարակուել են դեռեւս 1916 թուականին, մամուլում:

Տանձոտցիները համոզուած էին, որ կը գայ երջանիկ օրը, երբ Տանձոտը կրկին հայկական կը դառնայ:

Ու բոլորին օրինակ ծառայելու համար, կը գայ հայ բազուկով արդարացի այդ պատժի օրը:

ՀԱՅ - ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ - ՅԵՂԱՊԱՇՏԱԿԱՆ - ԱԶԳԱՅԻՆ - ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԴԱՇԻՆՔ

«*Առաւօտ*»էն արտատպուած ստորեւ տրուած յօդուածը սրամիտ ոճով կ՛անդրադառնայ Հայաստանի մէջ գրանցուած բաւական մեծ թիւով կուսակցութիւններու գոյութեան եւ անոնց երբեմն տարօրինակ անուանումին:

Այսպէս կարելի է ամփոփել Հայաստանում գրանցուած 85 կուսակցութիւնների անուանումները: Հայաստանում պաշտօնական տուեալներով ապրում է 3, իսկ անպաշտօն տեղեկութիւններով՝ 2 միլիոն մարդ: Փոխարէնը մեր երկրում գրանցուած է 85 կուսակցութիւն: Դրանց ցուցակը մեզ սիրալիր ներկայացրել է արդարադատութեան նախարարութիւնը: Ըստ այդ ցուցակի, առաջինը 1991 թուականի Մայիսի 14ին գրանցուել է Հայաստանի Հանրապետական կուսակցութիւնը, իսկ վերջինը՝ 1999 թուականի Յունիսի 21ին «Միացեալ Հայաստան» կուսակցութիւնը: Առաջին բանը, որ աչքի է կարնում ցուցակն ուսումնասիրելիս, անուններուն փաստացի կրկնութիւնն է: Կայ Հայաստանի Ռատիքալների կուսակցութիւն եւ կայ Հայաստանի Արմատական կուսակցութիւն, Հայաստանի Յեղափոխական կուսակցութիւն, Նժդեհեան Յեղակրօն կուսակցութիւն, ինչպէս նաեւ՝ Հայ Արիական - Յեղափոխական կուսակցութիւն, ինչից անտեղեակ օտարերկրացին կարող է եզրակացնել, որ մեր հասարակութեան մէջ չափազանց տարածուած են յեղափոխական տրամադրութիւնները: Պետրոս Քազանճեանի՝ թղթի վրայ գոյատեւող Ժողովրդական կուսակցութեան կողքին իշխանական կարկանդակի համար մարտերում պառակտուում է Կարէն Դեմիրճեանի Հայաստանի Ժողովրդական կուսակցութիւնը: Էլ չենք խօսում «հայրենիք» եւ «ապգային»՝ բնական մարդու համար նուիրական, բայց քաղաքականութեան մէջ վարկաբեկուած բառերի մասին, որոնք առկայ են 85 կուսակցութիւնների անուանումներից ուղիղ կէսում: Օրինակ, նախավերջինը, 84րդը գրանցուել է «Ապգային շահերի նուիրեալներ» համեստ անունը կրող մի կուսակցութիւն: Եթէ կարծում էք, որ ջաւախքցիների կամ կիրովապատցիների հայրենակցական կուսակցութիւնները քաղաքական նորոյթի վերջին ճիչն են, ապա սխալւում էք:

1993 թուականի Մարտին գրանցուել է «Դիլիջանի Ժողովրդավարական Ուժեր» միութիւնը: Ի տարբերութիւն «համապգային Քոնկրէս»ի կամ «համընդհանուր բարեկեցութեան», նպատակն այստեղ բաւականին նեղ է. ժողովրդավարութիւն կառուցել մէկ առանձին վերցրած գաւառական քաղաքում: Բայց հետաքրքրական է, որ դիլիջանեան ժողովրդավարների կենտրոնական գրասենեակը, ըստ արդարադատութեան նախարարութեան, գտնուում է Երեւանում, Միասնիկեան 66 հասցէով:

*Իսկ ահա Հայաստանի Թագաւորական կուսակցութիւնը, որի ղեկավարն է Արգիշտի Տիգրանի Պետրոսեանը (ըստ տրամաբանութեան, նրա ապգանունը պէտք է լիներ «Տըրդատեան»), գրանցուած է Ապարանում: Ապարանցիների թագաւորական ձգտումների մասին կարող էի լուրջ վերլուծութիւն գրել, եթէ վստահ չլինէի, որ «Տիգրան Մեծ» տպարանի տնօրէն, իմ բարեկամ Վրէժ Մարկոսեանը վաղը խմբագրութիւն չի ուղարկի իր վրդովուած հայրենակիցների մի մեծ պատուիրակութիւն: Կուսակցութեան ամէնից աւելի տարօրինակ եւ հայոց լեզուի կանոններին չհամապատասխանող անուն է «Բնութեան կարթօնք մշակ» կուսակցութիւնը, որի պաշտօնական հասցէն է՝ քաղաք Մասիս, արդիւնաբերական հանգոյց: Իսկ ամենաերկարշունչ եւ փոքր-ինչ անհասկանալի անուանումն ունի «Հոգեւոր վերելքի եւ տնտեսական ապատութեան «Հովետա» դաշինք» հասարակական - քաղաքական կազմակերպութիւնը: Յունահռոմէական ոճի դիցաբանութեան մեծ մասնագէտ Արմէն Շեկոյեանը նոյնիսկ չկարողացաւ բացատրել, թէ յատկապէս որ բնագաւառի աստուածուհին է այդ «Հովետա» կոչեցեալը: Յետոյ ենթադրեցինք, որ, այնուամենայնիւ, պարզ յապաւում է: Երեւի նկատեցիք, որ այս տարիների ընթացքում «Հովետան» իշխանութեան չի եկել: Եւ հակառակը՝ Հայաստանում մշտապէս իշխանութեան գլուխ էր (եւ է) «Հովաքա» (հոգեւոր վայրէջքի եւ քլանային

ՔՈՍՈՎՈՅԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՔՈՍՈՎՈՅԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ԿԸ ՎԵՐԱՐԺԵՒՈՐՈՒԻ

Եուկոսլաւիոյ դէմ ՕԹԱՆի մղած պատերազմի աւարտէն մօտաւորապէս երկու ամիս ետք, նոր տեսակի պատերազմ մը ծագած է Եւրոպայի եւ Ամերիկայի մտաւորականներուն եւ ռազմագէտներուն միջեւ:

Ակադեմական պարբերաթերթերու եւ ռազմավարական կեդրոններու մէջ տեղի ունեցող բանավէճը պիտի յստակացնէ, թէ Քոսովօ արդեօք պիտի դառնա՞յ մարդկային իրաւունքներու պահպանման անունով արեւմտեան միջամտութիւններու օրինակ կամ պիտի մնայ գարտոդուբթիւն մը, որմէ բախտաւոր դուրս եկաւ ՕԹԱՆ: Այս ենթադրութիւնները, իրենց կարգին, կախեալ են նախագահ Սլոպոտան Միլոշեւիչի քաղաքական ապագայէն:

Առանց սպասելու դէպքերու աւարտին, բանավիճողները հարցականի տակ կ'առնեն Արեւմուտքի դեկավարներու յայտարարութիւնները: Արդեօ՞ք անիկա իսկապէս մարդասիրական նպատակով միջամտութիւն մըն էր, թէ 19րդ դարու ոճով եւ գինուորական ուժով դիւանագիտութեան ձախող փորձ մը:

Այլ խօսքով իր 50 տարուան պատմութեան մէջ առաջին անգամ բլլալով ՕԹԱՆ յարձակեցաւ գերիշխան երկրի մը դէմ՝ կեանքեր փրկելու, թէ՞ իր անունը փրկելու համար:

«Կը գտնուինք այս պատերազմը գերարժեւորելու վտանգին մէջ. անիկա չսկսաւ իբրեւ պատերազմի նոր օրինակ կամ իբրեւ մարդասիրական պատերազմ: Անիկա ծայր առաւ իբրեւ բռնի դիւանագիտութեան ձեւ մը, որ սխալ ուղղութիւն ստացաւ», կ'րսէ բրիտանացի մեկնաբան Թիմոթի Կարթըն Աշ «Փրոսփեքթ» պարբերաթերթին մէջ:

ՕԹԱՆ օդային ռմբակոծումներով սպառնաց Եուկոսլաւիոյ, որպէսզի Ֆրանսայի բանակցութեանց ընթացքին Քոսովոյի ինքնավարութիւն խոստանայ եւ ընդունի ՕԹԱՆի գլխաւորութեամբ խաղաղարար ուժ մը նահանգին մէջ:

Երբ ան մերժեց, արեւմուտքցի դեկավարներ ստիպուած զգացին ուժի դիմելու փրկելու համար ՕԹԱՆի հանդէպ վստահութիւնը, ինչպէս առիթով մը յայտարարեց Սպիտակ Տունը: Նախագահ Քլինթըն տուաւ նաեւ այլ դրդապատճառներ, ինչպէս՝ մարդասիրական պէտքի մը կասեցումը կամ Պալքաններու մէջ կանխարգիլումը անկայունութեան, որ կրնար խարար Մատրլէն Օլպրայթ, որոնք պատերազմին ամէնէն վճռակամ կողմնակիցներն էին, Փրիշթինայի փողոցներուն մէջ ընդունելեցան իբրեւ հերոսներ, թէեւ Օլպրայթ ծագրանքի առարկայ դարձաւ Քոսովոյի կարգ մը սերպերու կողմէ:

Հաւաքական գերեզմաններու յայտնաբերումը, որ ՄԱԿի կառավարիչ Պեռնար Քուշնէրի համաձայն, 11 հազար ալպանացի թաղուած է, ձեւով մը կ'արդարացնէ միջամտութիւնը: Սակայն ՕԹԱՆեան ուժերու քիթին առջեւ կատարուող ալպանացիներու վրէժխնդրական յարձակումները ընդդէմ սերպ եւ գնչու փոքրաթիւ բնակչութեան՝ սկսած է աղօտել մարդկային իրաւունքներու անունով կատարուած գինուորական միջամտութեան փայլուն պատկերը:

Ամերիկացի պաշտօնատարներ Քոսովոյի մէջ սերպերը եւ անոնց կալուածները պաշտպանելու ձախողութեան պատասխանատուութիւնը կը վերագրեն ՄԱԿի, որ ուշացած է միջազգային ոստիկան ուժեր հաստատելու նահանգին մէջ:

ՕԹԱՆի գինուորական հրամանատարներու եւ գինուորներու ու քաղաքագէտներու միջեւ պայքարը պատերազմը մղելու հարցին մէջ արատաւորած է Քոսովոյի յաղթականներուն հերոսական կեցուածքը: Նախագահ Քլինթընի վարչամեքենային որոշումը՝ փոխարինելու Քոսովոյի կռիւին գլխաւոր հրամանատար Ուեսլի Քլարքը իր պաշտօնավարութեան չրջանի աւարտէն երեք ամիս առաջ, հրահրած է բանավէճ մը անոր դերին չուրջ:

ՕԹԱՆի ուժերու հրամանատարը քուլիսներուն ետին պայքարներ մղեց Փենթակոնի եւ Եւրոպայի դաշնակիցներուն դէմ պատերազմին պարբերաւորումը բարելաւելու, ինչպէս նաեւ ռմբահարումի ենթակայ թիրախներուն ծիրը ընդլայնելու համար: Թէեւ ՕԹԱՆ կը չեշտէր, թէ կը ռմբակոծէ գինուորական թիրախներ, սակայն դաշնակից ուժերու հարուածները մեծ վնասներ չէին հասցներ սերպ բանակին, մինչեւ որ ռումբերը սկսան ընտրել քաղաքային ենթակառոյցը, ինչպէս՝ էլեկտրականութեան ցանցը:

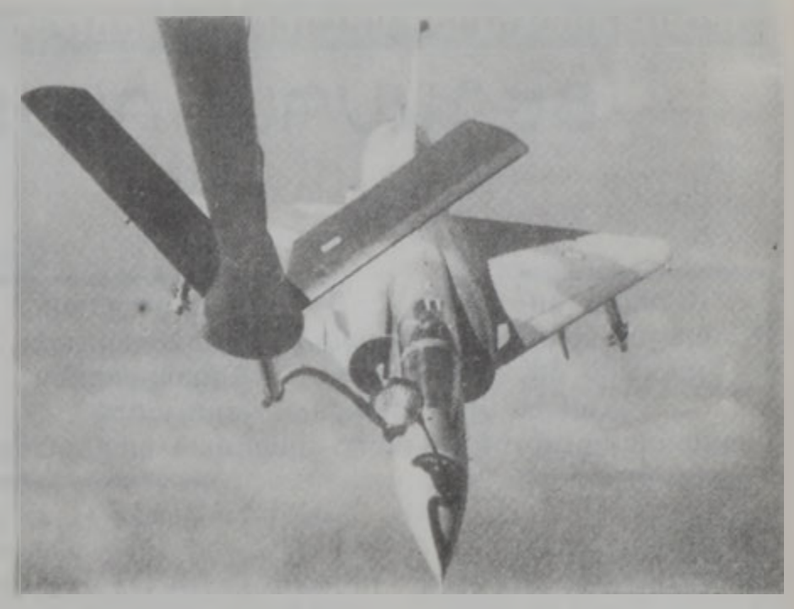
Թէ ճիշդ ինչո՛ւ համար Միլոշեւիչ տեղի տուաւ, կրնայ ենթադրութիւններու նիւթ, սակայն ՕԹԱՆի ցամաքային պատերազմի պատրաստութիւնները, ինչպէս նաեւ Սերպիոյ չօգնելու Ռուսիոյ կեցուածքը աւելի ազդեցիկ էր, քան օդային յարձակումները:

*Ամերիկեան «Նիւզուիք» շաբաթաթերթին համաձայն, գօր. Ուեսլի Քլարք հրահանգած է յարձակում մը գործել Փրիշթինայի օդակայանին վրայ նախքան ռուսական ուժերու ժամանումը այնտեղ: Ասիկա կասկածներ արթնցուցած է հրամանատարին դատումներուն գծով: «Նիւզուիք»ի համաձայն, Ռուսիոյ հետ գինուորական հաւանական ճակատում մը չրջանցուած է, երբ Քոսովոյի խաղաղարար ուժերու հրամանատար բրիտանացի Մայք Ձէյքսըն մերժած է ենթարկուիլ Քլարքի հրահանգներուն: «Երրորդ Աշխարհամարտ մը պիտի չսկսի՛ քեզի հետ», *ըսած է Ձէյքսըն Քլարքի:*

Բրիտանացի գինուորական մասնագէտ Ճոնթըն Էյալի համաձայն, վերոյիշեալ դէպքը յուսարձակի տակ կ'առնէ այն, թէ ի՛նչ կրնար պատահիլ, եթէ ՕԹԱՆ ցամաքային պատերազմ մը սկսէր Քոսովոյի մէջ, եւ Ռուսիա հակադարձէր անոր ու Պելկրատի խնդրանքով ուժ կեդրոնացնէր նահանգին մէջ: «Ատիկա կը պարտադրէր Քոսովոյի բաժանումը», կ'րսէ ան:

Այժմ նոյնիսկ Բրիտանիոյ կառավարութիւնը, որ Քոսովոյի պատերազմին ամէնէն մեծ ջատագովն էր, արդիւնքը «բախտաւոր փախուստ» մը կը նկատէ: ՕԹԱՆի խնայեցան ցամաքային ծանր պատերազմի մը հետեւանքները, իսկ Փրիշթինայի օդակայանին անոր լուծուեցաւ երկու չարաթ ետք: Քոսովօ չրաժանուեցաւ:

«Ակնթարթի մը մէջ Միլոշեւիչ մեզ փրկեց ճիշդ ինչո՛ւ համար Միլոշեւիչ տեղի մեզմե», կ'րսէ էյալ:

Քոսովոյի պատերազմ. մարդասիրական նպատակով միջամտութի՞ւն, թէ ռմբարկումներով պարտադրուած դիւանագիտութիւն

ՌՈՒՍԵՐԸ Կ'ՕԳՏՈՒԻՆ ՕԹԱՆԻ ԳՈՐԾԱԾԱԾ ՍԽԱԼ ՔԱՐՏԷՍԷՆ

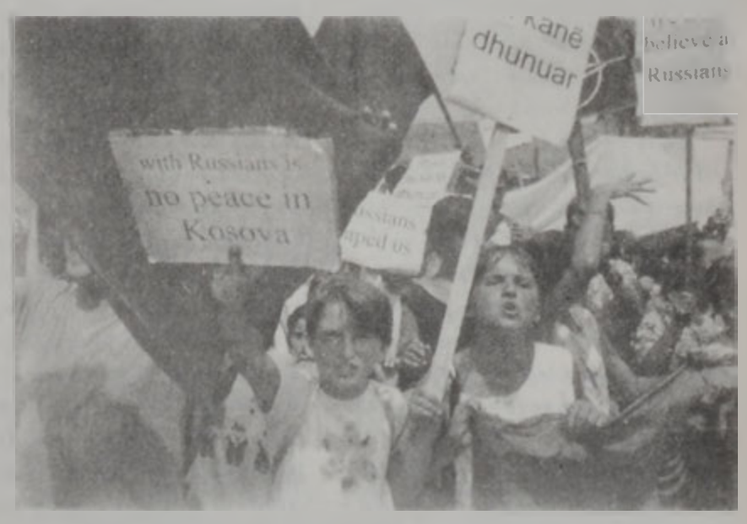
Քոսովոյի պատերազմին ատեն, երբ քարտէսի սխալ մը պատճառ դարձաւ, որ ՕԹԱՆի օդանաւերը ռմբակոծեն Պելկրատի մէջ Չինաստանի դեսպանատունը, ամերիկեան յարաբերութիւնները վատթարացում արձանագրեցին: Այժմ քարտէսի այլ սխալ մը կրնայ լուրջ հետեւանքներ ունենալ Քոսովոյի կայունութեան, ինչպէս նաեւ սերպ պատերազմի ոճրագործները ձերբակալելու գործին վրայ:

ՕԹԱՆի պաշտօնատարները կ'ընդունին, թէ սխալ քարտէս մը գործածուած է Հելսինքիի բանակցութիւններուն, որոնք կը քննարկէին Քոսովոյի խաղաղարար ուժերուն մէջ Ռուսիոյ դերը: Հետեւաբար ռուսական ուժերը պիտի գրաւէին աւելի լայն հողամասեր, որոնց մէջ կը գտնուէին ռազմավարական օդակայաններ եւ նաեւ շրջաններ:

Ըստ ՕԹԱՆի ուժերու գերագոյն հրամանատար Ուեսլի Քլարքի, Հելսինքիի բանակցութեանց մէջ դաշնակիցներ ունէին երեք առաջնահերթութիւններ: «*Ձեզնից (ռուսերը) չէինք ուզեր հիւսիսի մէջ բաժանումի մը մտավախութեան պատճառով, չէինք ուզեր անոնց տալ ինքնավար շրջան մը, ոչ ալ կ'ուզէինք, որ գրաւեն ռազմավարական օդակայաններ կարեւոր դիրքեր*», կ'ըսէ ան: Սխալը բացայայտուեցաւ, երբ բանակցողներ բացին քարտէսները. Պելկրատ իր դիրքերը ամրապնդելու համար վերջին շրջանին յաճախ կը փոխէր շրջաններու սահմանները՝ կարգ մը վայրերու մէջ ալպանացիները կեդրոնացնելով, ուրիշ շրջաններու մէջ սերպերը հզօրացնելով: Ամէնէն մեծ փոփոխութիւնը հարաւ - արեւելքի մէջ սերպական շրջանի մը յառաջացումն է: Հելսինքիի բանակցութեանց ընթացքին գործածուածը այս փոփոխութիւններուն քարտէսն էր, որ սահմաններու փոփոխութեամբ Քոսովոյի մէջ 28 շրջան կը նշէր: Սակայն մնացեալ բոլոր քարտէսները, ներառեալ՝ ՔԷՅ. ՖՕՐի գործածածը, տարբեր էին եւ կը նշէին 27 շրջաններ: Հետեւանքը եղաւ այն, որ ռուս գինուորներուն տրուեցան շրջաններ, որոնցմէ սկզբունքով անոնք դուրս պէտք էր մնային: ՕԹԱՆի պաշտօնատարներուն կարծիքով, ամէնէն մտահոգիչ հետեւանքը եղաւ այն, որ ռուսերը այժմ կը գտնուին Օրահովաք քաղաքը, ուր 40է աւելի հաւաքական գերեզմաններ յայտնաբերուած էին: «*Ասիկա միակ վայրն է, ուր ռուսերը պէտք չէր, որ ըլլային*», ըսաւ ՄԱԿի պաշտօնատար մը:

ՕԹԱՆ սկիզբը չէր անդրադարձած այս հարցին. սակայն նոյնը չէ պարագան ռուսերուն: «*Մարտար ծուղակ մըն էր ռուսերուն կողմէ սարքուած: Արագ մտան եւ այժմ կը գրաւեն կարեւոր տեղեր, որոնցմէ դժուար թէ դուրս դրուին*», կ'ըսէ հոլանտական խաղաղարար ուժերուն մէկ սպան, որ ռուսերուն հետ կը բաժնեկցի շրջանի ապահովութեան պահպանումը:

Սխալ քարտէսի գործածութիւնը ամէնէն աւելի պիտի վնասէ Պատերազմի Ոճրագործներու Միջազգային Ատեանին: Ռուսերուն գրաւած շրջաններուն մէջ սերպ յանցագործները գտած են ապաստուհի ճիշդ ինչո՛ւ համար Միլոշեւիչ տեղի

Քոսովոյի ալպանացիները կը բողոքեն ռուս խաղաղարար գինուորներու Քոսովօ ժամանման դէմ:

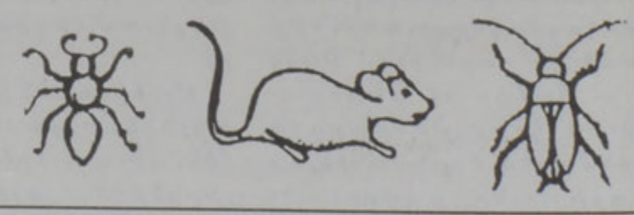
ՕԹԱՆի պաշտօնատարները մտահոգ են նաեւ, որ ռուսական բաժինին մէջ սերպերը աւելի անհանդուրժող եւ յարձակողական են, քան՝ միւս շրջաններու սերպ բնակչութիւնը եւ ասոր պատճառը ռուս գինուորներուն թոյլտուութիւնն է, կ'ըսեն անոնք:

«ԹԱՅՄ»

ԱՂԱՍԱՐԳԻՍԵԱՆ ՀԱՍՏ.
❖SONY ❖GENERAL ELECTRIC
❖TOSHIBA ❖WHITE WESTINGHOUSE
❖PANASONIC ❖KELVINATOR
❖SHARP ❖HOOVER
❖PHILIPS ❖BOSCH
❖SAMSUNG ❖MOULINEX
❖PIONEER ❖BRAUN
❖MEC ❖MIELE
ՎՃԱՐՄԱՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
12 ԱՄՍՈՒԱՆ ՎՐԱՅ
Պուրճ Համուտ – Քաղաքապետարանի հրապարակ,
ՀԵՌԱԶԱՅՆ՝ 01-241000
Շրդ մուտք, Սանթըր Պլանքոյէն: Կառատունը ապահովուած:

ԱՖԻԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
❑Ինքնաշարժի
❑Կրակի ու գողութեան
❑Կեանքի
❑Ճամբորդութեան
❑Սպասուհիի
❑Աշխատանքային արկածի
❑Marine Cargoի
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՍՏԱՆՁՆԷ ՈՒ ԿԸ ՀԵՏԱՊՆԴԷ
ԱՖԻԼ
գործակցութեամբ՝
BANKERS ASSURANCE SAL
NASCO KARAGHEUZIAN GROUP
MedNet
ԱՖԻԼ, ԱՖԷՏԻ շէնք, Բ. յարկ:
Հեռաձայն 01/262231 - Հեռատիպ 01/262221

ՏԱՆՈՒՅՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ
«Ազդակ»ի մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը ընթեռնելի գիրով (հաստատութեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ՝ հաստատուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

ARBINS INSECTICIDE

ՄՈՒԿ, ԱՌՆԷՏ, ՈՒՏԻՃ (ՍԱՐՍՈՒՌՈՒ), ՍԱՐԴ, ՄՐՋԻՒՆ ԵՒ ԱՅԼ ՏԵՍԱԿԻ ՄԻՋԱՏՆԵՐՈՒ
ՄԱՔՐԱԳՈՐԾՈՒՄ
●12 ԱՄԻՍ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԱԾ
Դիմել՝ ՀՐԱՅՐ ԹԱՊԱԳԵԱՆԻՆ Հեռ. 01-256103

ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ

ՀԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԸԼԼԱԼՈՒ ՏԱՌԱՊԱՆՔԸ

Լիրանանահայ երիտասարդութեան մօտ վերջերս կատարուած հարցախոյզ - ուսումնասիրութիւն մը հետաքրքրական արդիւնքներ տուած է լիրանանահայ երիտասարդին մօտ հայկական պատկանելիութեան ապրումին մասին: Թէեւ ուսումնասիրութեան նիւթը տարրեր է, սակայն տեղի ունեցած հարցախոյգին մէկ մասը յատկացուած էր լիրանանահայ երիտասարդութեան մօտ հայկական պատկանելիութեան բմբռնումին: Տուեալները կ'ընդգրծեն, որ այսօրուան հայ երիտասարդութիւնը հոգեկան երկուութիւն կ'ապրի՝ ազգային պատկանելիութեան իմաստով: Այս նիւթը նաեւ յաճախ գրոյցի առարկայ կը դառնայ հայ երիտասարդներուն միջեւ: Մէկ խօսքով, հարց մը գոյութիւն ունի: Հայ երիտասարդը այսօր դրժուարութիւն ունի իրրեւ հայ եւ իրրեւ «պարզ» մարդ (բառը փոխառած ենք վերոյիշեալ հարցախոյգին տրրուած պատասխաններէն) ապրելու ձգտումները հաշտեցնելու: Հարցախոյգին պատասխանող երիտասարդներուն չախչախիչ մեծամասնութեան համար, ճեղք մը գոյութիւն ունի հայի ինքնութեան եւ մարդկային ինքնութեան միջեւ. կարծէք, թէ անոնք ընտրանքի մը առջեւ կը գտնուին. հա՞յ րլլալ, թէ «պարգ» մարդ:

ԻՆՉՈ՞Ւ

Լիրանանահայ երիտասարդութեան մօտ այս երկուութեան ապրումը գանազան պատճառներ ունի:

Առաջինը իւրայատուկ չէ միայն երիտասարդութեան, այլ ընդունելի է ընդհանրապէս սփիւռքահայութեան համար: 1915ի Հայկական Ցեղասպանութիւնը բացայայտօրէն ուղղուած էր հայ ինքնութեան դէմ: Մէկուկէս միլիոն մարդիկ ջարդուեցան, որովհետեւ, ինչպէս կ'երգէ Շարլ Ազնաւուր, «Հայաստանի զաւակներ էին»: Հետեւաբար, ուղղակիօրէն ազգային ինքնութիւնը հարուածող այդքան մեծ ոճիր մը չէր կրնար ազդեցութիւն չունենալ հայ ազգի իրերայաջորդ սերունդներուն վրայ: Թուրքին գործած ոճիրին ստորերկրեայ պատգամը յստակօրէն «լսելի» էր հայութեան համար. «Հայ ես, ուրեմն ապրելու իրաւունք չունիս»: Այսպէս, Մեծ Եղեռնը հայկական պատկանելիութիւնը կապած է մահուան դադափարին: 1915էն ետք, հայութիւնը աւելի եւս կառչեցաւ իր ազգային պատկանելիութեան՝ իր ապրելու իրաւունքը պահպանելու եւ պահանջելու համար: Հայ ինքնութիւնը հարուածող սարսափին հակազդեցով, հայութիւնը իր ազգային ինքնութեան տուաւ իրայատուկ բնոյթ, գայն տարբերեց որեւէ այլ պատկանելիութենէ եւ հրամայականի վերածեց գայն պահպանելու ճիգը: «Հայ եմ» ըսելը տարբեր է «Ֆրանսացի եմ» կամ «չինացի եմ» ըսելէ. «Հայ եմ»ը կ'արձագանգէ՝ «ազգային դատ ունիմ»: Հայը ազգային դատ ունի, եւ այդ իրողութիւնը անփոփոխ պիտի մնայ, մինչեւ որ Ցեղասպանութիւնը գործադրողը ընդունի իր արարքը եւ հայութեան անցեալը իր իրաւական տեղը գտնէ: Եւ մինչեւ այդ ճանաչումը, հայ ազգի գաւակ րլլալը տարբեր պիտի րլլայ որեւէ ազգային այլ պատկանելիութենէ:

Երկրորդ պատճառը, որ սերտօրէն կապուած է առաջինին, սփիւռքահայու, հայրենիքէն դուրս ապրող անհատի իւրայատուկ կարգավիճակն է: Իր հայրենիքէն րռնի կերպով արտաքսուած հայութիւնը, բոլոր այն վայրերուն մէջ ուր ան ապաստան գտաւ, բնականաբար համախմբուեցաւ՝ պահպանելու համար իր ինքնութիւնը՝ օր մը հայրենիք վերադառնալու երազով: Այսպէս, հայապահպանումը դարձաւ առաջնահերթ նպատակ եւ մանաւանդ Սփիւռքի կազմութեան առաջին տարիներուն, ազգային կեանքը կարգաւորուեցաւ րստ այդ նպատակին: Այս կացութիւնը նաեւ իւրայատուկ բնոյթ կու տայ հայկական պատկանելիութեան, որովհետեւ հայապահպանումի անուղղակի պատգամներէն է՝ գոյլ րլլալ ոչ հայերու հետ յարաբերութիւն հաստատելու րնթացքին: Տրրուած րլլալով Սփիւռքի ծնունդին առանձնայատուկ պայմանները, ինչպէս նաեւ Ցեղասպանութեան հայու ինքնութիւնը հարուածող բնոյթը, հասկնալի է, որ «օտար»ը սպառնալիք մը ներկայացնէր հայութեան համար: Տագնապին ամրողջ առանցքը հայ ինքնութիւնը պահպանելու եւ գայն ոչնչացնելու միտող ոճիրին հակազդելու ճիգն է:

Երրորդ տուեալ մը, որուն մասին գրեթէ անդադար կը խօսուի վերջերս, համաշխարհայնացումի գործընթացն է: Անիկա չատ աւելի մեծ ազդեցութիւն ունի երիտասարդ սերունդին վրայ, որովհետեւ այս վերջինը գրեթէ ամէնօրեայ չփումի մէջ է աշխարհին եւ անոր յառաջխաղացքին հետ՝ հաղորդակցութեան բազմաթիւ միջոցներուն եւ մասնաւորարար ինթըրնէթին ճամրով: Երիտասարդութիւնը չատ աւելի կ'ազդուի այս գործընթացէն, որովհետեւ անիկա ժողովուրդին այն հատուածն է, որ ամէնէն աւելի հետամուտ է նորութիւններու եւ փոփոխութիւններու:

Արդ, ո՞ւր կր տանի համաշխարհայնացումը: Հաղորդակցութեան արագրնթաց գարգացման միջոցով, անիկա հետզհետէ կր ստեղծէ համաշխարհային մշակոյթ մը, որ կր պատկանի երկրագունդի բոլոր բնակիչներուն. բաւարար է տեսնել, որ ինթըրնէթի ճամրով հաղորդակցող անհատներ, ինչ ազգի որ պատկանին, իրարու հետ «կր խօսին» նոյն լեզուով, կր գործածեն նոյն դարձուածքները, նոյն կրճատումները եւ այլն:

Համաշխարհայնացումի գործընթացը, իւրայատուկ արժէքներու փոխանակման ճամրով կը ստեղծէ նոր, բոլորին պատկանող արժէքներ, որոնց մէջ կր միաձուլուին ազգային իւրայատուկ արժէքները: Եւ այս երեւոյթը անսանձելի կերպով կր թափանցէ նաեւ լիրանանահայ երիտասարդութեան կեանքին մէջ, անոր մօտ ծաղկեցնելով այլ մշակոյթներու հետ յարարերելու, փոխանակումներ կատարելու (ազդելու եւ ազդուելու) ձգտումը: Նշենք, որ կարելի չէ այս գործընթացը պիտակել իրրեւ բացարձակօրէն ժխտական, որովհետեւ մշակոյթներու արժէքներու հետ յարարերութիւնը անպայմանօրէն հարստացնող է:

Սակայն հարցը այլ մակարդակի վրայ է եւ թերեւս յատուկ է հայ եւ այս պարագային լիրանանահայ երիտասարդութեան: Վերը նշեցինք, որ հայապահպանումի ճիգը հիմնականօրէն դրսեւորուած է ոչ-հայ աշխարհին հետ յարարերութիւններու պայմանաւորումով, սահմաններու ճրչդումով: Հետեւաբար ակնյայտ է, որ «արտաքին աշխարհ»ին հետզհետէ աւելի բացուող երիտասարդութեան մօտ կրնայ ստեղծուիլ հակասական գգացում մը. հայկական պատկանելիութիւնը իրեն կը թելադրէ գգուլ րլլալ, մինչ առօրեայ կեանքը գինք այլ կեցուածքի կր մղէ: Այս հակասութեան ապրումն է, որ կր դրսեւորուի իրրեւ հայ երիտասարդ րլլալու երկուութեան գգացում: Եւ եթէ ուշադրութեամբ դիտենք լիրանանահայ երիտասարդութիւնը՝ պիտի տեսնենք, որ անիկա րաժնուած է հիմնական երկու խումբերու՝ անոնք, որոնք հեռացած են հայ ազգային կեանքէն, եւ անոնք, որոնց չրջանակը գրեթէ բացարձակօրէն հայկական է. կան նաեւ այն երիտասարդները, որոնք չփոխի մատնուած են եւ չեն յաջողիր ելք մը գտնել վերը յիշուած երկրնտրանքէն:

ԱՐԴԵՕՔ ԱԶԱՏ ԸՆՏՐԱՆՔ ՄԸ ԿԱՅ

Յստակ է, որ ազատ րնտրանքի կացութեան մը մէջ գտնուելու ապրումը, գգացումը գոյութիւն ունին լիրանանահայ երիտասարդութեան մօտ: Սակայն արդեօ՞ք այդ կացութիւնը իսկապէս իրողութիւն է եւ ոչ խարկանք:

Խորքին մէջ, ազգային պատկանելիութիւնը րնտրանքի հարց չէ: Անհատ մը կը ծնի եւ այդ պահէն սկսեալ (եւ նոյնիսկ անկէ առաջ) ան ունի իր տեղը իր րնտանիքին եւ անոր ճամրով իր ազգին, ժողովուրդին մէջ: Հայ անհատը նոյնպէս կը ծնի հայ, իրեն են հայոց պատմութիւնը, հայերէնը, իր հայրենիքն է Հայաստանը եւ այս՝ ինչ որ ալ րլլայ իր րնտրած ճամրան: Նոյնիսկ հայութենէն հեռու ապրող անհատ մը չի կրնար փոխել իր արմատները եւ անցեալը: Այս դիտանկիւնէն է, որ կրնանք պնդել, թէ ազգային պատկանելիութիւնը ազատ րնտրանքի առարկայ չի կրնար գառնալ:

Բայց հարցը աւելի լուրջ է. արդեօ՞ք հայկական պատկանելիութիւնը կր հակասէ մարդկութեան պատկանելու գգացումին: Այստեղ նաեւ ազատ րնտրանքի առջեւ գտնուելու տպաւորութիւնը խարկանք մըն է: Ինչ կը նշանակէ հայ րլլալ կամ «պարգ» մարդ: Եւ առաւել, ի՞նչ կը նշանակէ «պարգ» մարդ: Յօդուածին սկիզբը նշուած հարցախոյգին մասնակցող երիտասարդներուն համաձայն, «պարգ» մարդ կը նշանակէ անհատ մը, «որ ստիպուած չէ իր ազգային հարցերով զբաղիլ եւ իր ազգային դատր հետապնդել» (կր մէջբերենք երիտասարդներուն արտայայտութիւնը): Եթէ այդպէս է, ճիշդ է, կարելի չէ «պարգ» մարդ րլլալ եւ հայ. հայը ազգային դատ ունի եւ չի կրնար ձեւացնել, որ իր անցեալին մէջ չէ պատահած Ցեղասպանութիւն կոչուած ոճիրը մր, որ իր կնիքը դրած է հայոց պատմութեան վերջին տասնամեակներուն վրայ: Չի կրնար ձերբագատիլ ոչ թէ որովհետեւ ստիպուած է, այլ որովհետեւ իրականութիւնը այդ է: Գործուած է Ցեղասպանութիւն եւ գոյութիւն ունի Հայ Դատ:

Այսուհանդերձ, կր թուի, որ լիրանանահայ երիտասարդութեան ապրումը տարրեր է: Անոր համար գոյութիւն ունի պարտադրանք մը, որ գինք կր տանի րնտրելու: Ուրեմն այստե՛ղ է իսկական հարցը:

Լիրանանահայ երիտասարդին համար, իր ազգային պատկանելիութիւնը եւ Հայ Դատին համար աշխատելու անհրաժեշտութիւնը կր կաչկանդեն իր գարգացումը՝ իրրեւ մարդ անհատ: Եւ իրրեւ հակազդեցութիւն, ան կր հեռանայ այդ «կաչկանդող» կացութենէն: Ան կ'ուզէ հեռանալ այն միջավայրէն, ուր ստիպուած է րնդունիլ Դատի տէր ազգի մը գաւակը րլլալու իրողութիւնը եւ կր նախընտրէ ապրիլ իրրեւ «պարգ» մարդ, որուն քով չի գարգանար անիրաւուած ազգի մը պատկանելութիւնը:

Այլ երիտասարդներ, տարբեր հակազդեցութեամբ, ամրողջովին կր նետուին ազգային կեանքին մէջ: Անոնց մէկ մասին մօտ տիրող է ազգին հանդէպ պարտական րլլալու գգացումը, որմէ հեռանալը կր ստեղծէ յանցաւոր րլլալու անհանդուրժելի տպաւորութիւնը: Վերջապէս, կան նաեւ լիրանանահայ երիտասարդներ, որոնց մօտ գարգացած է գաղափարական գիտակցութիւնը եւ անիկա է, որ գիրենք կը մղէ մասնակցելու եւ փոփոխութիւններու:

Արդ, ո՞ւր կր տանի համաշխարհայնացումը: Հաղորդակցութեան արագրնթաց գարգացման միջոցով, անիկա հետզհետէ կր ստեղծէ համաշխարհային մշակոյթ մը, որ կր պատկանի երկրագունդի բոլոր բնակիչներուն. բաւարար է տեսնել, որ ինթըրնէթի ճամրով հաղորդակցող անհատներ, ինչ ազգի որ պատկանին, իրարու հետ «կր խօսին» նոյն լեզուով, կր գործածեն նոյն դարձուածքները, նոյն կրճատումները եւ այլն:

Համաշխարհայնացումի գործընթացը, իւրայատուկ արժէքներու փոխանակման ճամրով կը ստեղծէ նոր, բոլորին պատկանող արժէքներ, որոնց մէջ կր միաձուլուին ազգային իւրայատուկ արժէքները: Եւ այս երեւոյթը անսանձելի կերպով կր թափանցէ նաեւ լիրանանահայ երիտասարդութեան կեանքին մէջ, անոր մօտ ծաղկեցնելով այլ մշակոյթներու հետ յարարերելու, փոխանակումներ կատարելու (ազդելու եւ ազդուելու) ձգտումը: Նշենք, որ կարելի չէ այս գործընթացը պիտակել իրրեւ բացարձակօրէն ժխտական, որովհետեւ մշակոյթներու արժէքներու հետ յարարերութիւնը անպայմանօրէն հարստացնող է:

Սակայն հարցը այլ մակարդակի վրայ է եւ թերեւս յատուկ է հայ եւ այս պարագային լիրանանահայ երիտասարդութեան: Վերը նշեցինք, որ հայապահպանումի ճիգը հիմնականօրէն դրսեւորուած է ոչ-հայ աշխարհին հետ յարարերութիւններու պայմանաւորումով, սահմաններու ճրչդումով: Հետեւաբար ակնյայտ է, որ «արտաքին աշխարհ»ին հետզհետէ աւելի բացուող երիտասարդութեան մօտ կրնայ ստեղծուիլ հակասական գգացում մը. հայկական պատկանելիութիւնը իրեն կը թելադրէ գգուլ րլլալ, մինչ առօրեայ կեանքը գինք այլ կեցուածքի կր մղէ: Այս հակասութեան ապրումն է, որ կր դրսեւորուի իրրեւ հայ երիտասարդ րլլալու երկուութեան գգացում: Եւ եթէ ուշադրութեամբ դիտենք լիրանանահայ երիտասարդութիւնը՝ պիտի տեսնենք, որ անիկա րաժնուած է հիմնական երկու խումբերու՝ անոնք, որոնք հեռացած են հայ ազգային կեանքէն, եւ անոնք, որոնց չրջանակը գրեթէ բացարձակօրէն հայկական է. կան նաեւ այն երիտասարդները, որոնք չփոխի մատնուած են եւ չեն յաջողիր ելք մը գտնել վերը յիշուած երկրնտրանքէն:

ԱՐԴԵՕՔ ԱԶԱՏ ԸՆՏՐԱՆՔ ՄԸ ԿԱՅ

Յստակ է, որ ազատ րնտրանքի կացութեան մը մէջ գտնուելու ապրումը, գգացումը գոյութիւն ունին լիրանանահայ երիտասարդութեան մօտ: Սակայն արդեօ՞ք այդ կացութիւնը իսկապէս իրողութիւն է եւ ոչ խարկանք:

Խորքին մէջ, ազգային պատկանելիութիւնը րնտրանքի հարց չէ: Անհատ մը կը ծնի եւ այդ պահէն սկսեալ (եւ նոյնիսկ անկէ առաջ) ան ունի իր տեղը իր րնտանիքին եւ անոր ճամրով իր ազգին, ժողովուրդին մէջ: Հայ անհատը նոյնպէս կը ծնի հայ, իրեն են հայոց պատմութիւնը, հայերէնը, իր հայրենիքն է Հայաստանը եւ այս՝ ինչ որ ալ րլլայ իր րնտրած ճամրան: Նոյնիսկ հայութենէն հեռու ապրող անհատ մը չի կրնար փոխել իր արմատները եւ անցեալը: Այս դիտանկիւնէն է, որ կրնանք պնդել, թէ ազգային պատկանելիութիւնը ազատ րնտրանքի առարկայ չի կրնար գառնալ:

Բայց հարցը աւելի լուրջ է. արդեօ՞ք հայկական պատկանելիութիւնը կր հակասէ մարդկութեան պատկանելու գգացումին: Այստեղ նաեւ ազատ րնտրանքի առջեւ գտնուելու տպաւորութիւնը խարկանք մըն է: Ինչ կը նշանակէ հայ րլլալ կամ «պարգ» մարդ: Եւ առաւել, ի՞նչ կը նշանակէ «պարգ» մարդ: Յօդուածին սկիզբը նշուած հարցախոյգին մասնակցող երիտասարդներուն համաձայն, «պարգ» մարդ կը նշանակէ անհատ մը, «որ ստիպուած չէ իր ազգային հարցերով զբաղիլ եւ իր ազգային դատր հետապնդել» (կր մէջբերենք երիտասարդներուն արտայայտութիւնը): Եթէ այդպէս է, ճիշդ է, կարելի չէ «պարգ» մարդ րլլալ եւ հայ. հայը ազգային դատ ունի եւ չի կրնար ձեւացնել, որ իր անցեալին մէջ չէ պատահած Ցեղասպանութիւն կոչուած ոճիրը մր, որ իր կնիքը դրած է հայոց պատմութեան վերջին տասնամեակներուն վրայ: Չի կրնար ձերբագատիլ ոչ թէ որովհետեւ ստիպուած է, այլ որովհետեւ իրականութիւնը այդ է: Գործուած է Ցեղասպանութիւն եւ գոյութիւն ունի Հայ Դատ:

Այսուհանդերձ, կր թուի, որ լիրանանահայ երիտասարդութեան ապրումը տարրեր է: Անոր համար գոյութիւն ունի պարտադրանք մը, որ գինք կր տանի րնտրելու: Ուրեմն այստե՛ղ է իսկական հարցը:

Լիրանանահայ երիտասարդին համար, իր ազգային պատկանելիութիւնը եւ Հայ Դատին համար աշխատելու անհրաժեշտութիւնը կր կաչկանդեն իր գարգացումը՝ իրրեւ մարդ անհատ: Եւ իրրեւ հակազդեցութիւն, ան կր հեռանայ այդ «կաչկանդող» կացութենէն: Ան կ'ուզէ հեռանալ այն միջավայրէն, ուր ստիպուած է րնդունիլ Դատի տէր ազգի մը գաւակը րլլալու իրողութիւնը եւ կր նախընտրէ ապրիլ իրրեւ «պարգ» մարդ, որուն քով չի գարգանար անիրաւուած ազգի մը պատկանելութիւնը:

Այլ երիտասարդներ, տարբեր հակազդեցութեամբ, ամրողջովին կր նետուին ազգային կեանքին մէջ: Անոնց մէկ մասին մօտ տիրող է ազգին հանդէպ պարտական րլլալու գգացումը, որմէ հեռանալը կր ստեղծէ յանցաւոր րլլալու անհանդուրժելի տպաւորութիւնը: Վերջապէս, կան նաեւ լիրանանահայ երիտասարդներ, որոնց մօտ գարգացած է գաղափարական գիտակցութիւնը եւ անիկա է, որ գիրենք կը մղէ մասնակցելու եւ փոփոխութիւններու:

Արդ, ո՞ւր կր տանի համաշխարհայնացումը: Հաղորդակցութեան արագրնթաց գարգացման միջոցով, անիկա հետզհետէ կր ստեղծէ համաշխարհային մշակոյթ մը, որ կր պատկանի երկրագունդի բոլոր բնակիչներուն. բաւարար է տեսնել, որ ինթըրնէթի ճամրով հաղորդակցող անհատներ, ինչ ազգի որ պատկանին, իրարու հետ «կր խօսին» նոյն լեզուով, կր գործածեն նոյն դարձուածքները, նոյն կրճատումները եւ այլն:

Համաշխարհայնացումի գործընթացը, իւրայատուկ արժէքներու փոխանակման ճամրով կը ստեղծէ նոր, բոլորին պատկանող արժէքներ, որոնց մէջ կր միաձուլուին ազգային իւրայատուկ արժէքները: Եւ այս երեւոյթը անսանձելի կերպով կր թափանցէ նաեւ լիրանանահայ երիտասարդութեան կեանքին մէջ, անոր մօտ ծաղկեցնելով այլ մշակոյթներու հետ յարարերելու, փոխանակումներ կատարելու (ազդելու եւ ազդուելու) ձգտումը: Նշենք, որ կարելի չէ այս գործընթացը պիտակել իրրեւ բացարձակօրէն ժխտական, որովհետեւ մշակոյթներու արժէքներու հետ յարարերութիւնը անպայմանօրէն հարստացնող է:

Սակայն հարցը այլ մակարդակի վրայ է եւ թերեւս յատուկ է հայ եւ այս պարագային լիրանանահայ երիտասարդութեան: Վերը նշեցինք, որ հայապահպանումի ճիգը հիմնականօրէն դրսեւորուած է ոչ-հայ աշխարհին հետ յարարերութիւններու պայմանաւորումով, սահմաններու ճրչդումով: Հետեւաբար ակնյայտ է, որ «արտաքին աշխարհ»ին հետզհետէ աւելի բացուող երիտասարդութեան մօտ կրնայ ստեղծուիլ հակասական գգացում մը. հայկական պատկանելիութիւնը իրեն կը թելադրէ գգուլ րլլալ, մինչ առօրեայ կեանքը գինք այլ կեցուածքի կր մղէ: Այս հակասութեան ապրումն է, որ կր դրսեւորուի իրրեւ հայ երիտասարդ րլլալու երկուութեան գգացում: Եւ եթէ ուշադրութեամբ դիտենք լիրանանահայ երիտասարդութիւնը՝ պիտի տեսնենք, որ անիկա րաժնուած է հիմնական երկու խումբերու՝ անոնք, որոնք հեռացած են հայ ազգային կեանքէն, եւ անոնք, որոնց չրջանակը գրեթէ բացարձակօրէն հայկական է. կան նաեւ այն երիտասարդները, որոնք չփոխի մատնուած են եւ չեն յաջողիր ելք մը գտնել վերը յիշուած երկրնտրանքէն:

ՓՈԽԱՆՑՈՒՄԻ ԵՒ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑ

Լիրանանահայ երիտասարդութեան մօտ երկուութեան ապրումը թիւրիմացութեան մը արդիւնք է: Թիւրիմացութիւն մը, որ հետզհետէ աւելի աւերներ կր գործէ: Անոր պատճառը սերունդէ սերունդ կատարուող փոխանցումին ձեւն է, եւ ոչ՝ փոխանցուածը:

*Այստեղ կր վերադառնանք հարցի մը, հիմնական է՝ դաստիարակութիւնը եւ փոխանցումը: Հայկական Ցեղասպանութենէն վերապրողները րնականաբար կառչեցան իրենց պատկանելիութեան՝ չանհետանալու համար: Այդ մէկը եղաւ րնականօրէն եւ իրենց յաջորդ երկու կամ երեք սերունդներուն համար, հայապահպանումը իւրաքանչիւր անհատի ներաշխարհէն բխող հրամայական մը էր, ապրելու, գոյատեւելու անչրրջանցելի ճամրայ մը: Սակայն վերջին տասնամեակներուն, հայապահպանումը նոր սերունդներուն կը փոխանցուի իրրեւ պարգապէս հրամայական, արտաքին հայ րնկերութենէն եկող հրաման մը՝ հայ անհատին: Ինչո՞ւ. արդեօ՞ք այս նաեւ հակազդեցութիւն մըն է՝ ժամանակի թաւալումին եւ ձուլուելու սպառնալիքին ի տես: Թերեւս: Սակայն յստակ է, որ փոխանցումի եւ դաստիարակութեան այս ձեւր սպասուած արդիւնքը չի տար: Եթէ ազգային պատկանելիութիւնը րնտրանքի հարց չէ, անիկա նաեւ չի կրնար պարտադրանքի ձեւով փոխանցուիլ: Այս պարագան պէտք է նկատի ունենան նոր սերունդը դաստիարակող անհատները, րլլան անոնք ծնողներ, ուսուցիչներ թէ այլ պատասխանատուներ: Հայ երեխային, պատանիին եւ երիտասարդին մօտ պէտք է գարգանայ իր էութիւնը ապրելու կարողութիւնը՝ բացատրութիւններով, հայութեան իւրայատուկ կացութեան ներկայացումով եւ ապա միայն՝ պարտականութեան գիտակցութեան անուղղակի «ներարկումով»: Իւրաքանչիւր հայ երիտասարդ արդէն իսկ հայ է. այս էութեան րնդունումին է, որ նախանձախնդիր պէտք է րլլալ՝ ձգելով, որ ան իրրեւ հայ անհատ իր իւրայատկութիւններուն ճամրով օգտակար դառնայ Հայ Դատի պայքարին՝ միութենական աշխատանքի թէ անհատական յաջողութեան ճամրով:

Թ. Ա.

ԱՐԴԵՆ ԲԱՑՈՒԱԾ Է

▶15.000 տեսակի ապրանք

▶Բաց է Երկուշաբթիէն Շաբաթ, ժամը 8է 20: Կիրակի՝ ժամը 8է 13:

▶2000 քառ. մեթր տարածութիւն:

▶Ձրի Կառատուն (60 վայրկեան)

MASTER ALL supermarket
ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ

ԳՆՈՒՄԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՀԱՍՑԷՆ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԷՋ

Պուրճ Համուտ, Հարպոյեան սենթըր, հեռ. 01-254968

GEISHA
Light Meat Tuna
Tongol (200 grs)
L.L. 999

SUGAR
(1 Kg)
L.L. 590

VAPE MAT
(30 Pieces)
L.L. 3,800

NIVEA
Sun Oil
(200 ml)
L.L. 5,999

ԱՐՁԱԳԱՆՔ

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

◆«ՕԼԻՓՅՈՒՆԹ ՎԻԼ» (*Ամպասատ. Փլաճէթ / Ապրած. Քոնքորտ*).- Տարօրինակ ժապաւէն մը: Երկու պատահիներ «կը բանտարկուին» Տնական տարիներուն պատկերասփռուած սեւ եւ ճերմակ ֆիլմաշարի մը մէջ, որ կ'արտայայտէ ընկերային խիստ բարքեր. բայց երկու պատահիները անմիջապէս կ'ըմբոստանան իրենց պարտադրուած նոր կեանքին դէմ...:

◆«ՏԸ ԱՌՆԹ - ԱՖ - ԹԱՌՆ ՆԸՐՋ» (*Փլաճէթ / Ապրած / Ջուք. Թրիփոլի / Քոնքորտ եւ Ֆրիուէյ*).- Կատակերգական ժապաւէն մը. Հեների (Սթիւ Մարթին) եւ Նէնսի Քլարք (Կոլտի Հոճ) Նիւ Եորք կը մեկնին, վերապրելու համար իրենց անցեալի գեղեցիկ օրերը, պանդոկի մը տնօրէնին աչակցութեամբ...:

◆«ՖՈՐՍԸՍ ԱՖ ՆԷՅՋԸՐ» (*Փլաճէթ / Ապրած / Ջուք. Քասլիք, Թրիփոլի, Փլազա եւ Քոնքորտ*).- Ռոմանթիք կատակերգութիւն մը. Նիւ Եորքցի գրագէտ մը (Պէն Էֆլէք) կը փրկէ իր ընկերուհիին (Սաներա Պուլոք) կեանքը, օդանաւի մը չախչախուելէն ետք: Այս դէպքէն ետք, գրագէտը կը սիրահարի իր ընկերուհիին...:

◆«Ի ՆԵՐԻԾՄԸՆԹ» (*Էսփաս. Ասփիր / Սոֆիլ. Տիւճ. Սոտեքօ / Էլիթ. Սէնթ Էլի. Աթլանթիս. Կալաքսի. Լաս Սալինաս եւ Սթարկէյթ / Զահլէ*).- Ապահովագրական ընկերութիւն մը առաքելութեամբ մը կը գործուղէ գեղեցիկ աղջիկ մը (Քաթերին Զեթա-Ճոնս), որպէսզի արգելք հանդիսանայ արհեստավարժ գողի մը (Ճոն Քոնքորի) արուեստի գործերու գողութեան...: Երկուքին միջեւ կը ստեղծուի սիրային կապ մը...:

◆«ՊԷՄԲԼԷՅՏ ՕԼԷՆՋ» (*Ասփիր / Սոտեքօ / Սէնթ Էլի եւ Լաս Սալինաս*).- Մահացած ճօր պարտքերուն մէջ մխրճուած՝ Նիք կ'երեւակայէ ճնարք մը, ձերբազատելու համար այդ ամէն վիճակէն...:

◆«ՕԻ'Զ ՕԼ ՏԷՅ» (*Փլաճէթ. Ապրած / Ջուք / Թրիփոլի եւ Քոնքորտ*).- Գեղադէմ երիտասարդ մը, որ կը լքուի ամէնէն գեղեցիկ աղջիկէն, կ'ընտրէ տգեղ եւ ամչկոտ աղջիկ մը իբրեւ ընկերակից՝ վկայականաց բաշխման հանդիսութեան...:

◆«ՏԸ ՄԱՄՄԻ» (*Փլաճէթ / Ապրած, Ջուք, Քասլիք, Թրիփոլի, Փլազա, Քոնքորտ, Ֆրիուէյ, Սթարկէյթ / Զահլէ*).- Ամերիկացի արկածախնդիր մը (Պրէնտըն Ֆրէյզըր) եւ եգիպտաբան մը (Ռաքէլ Ուայց) կը գտնեն Համունաբաթայի աւերակները:

◆«ՎԱՅՐԸՍ» (*Ասփիր, / Տիւճ, Սոտեքօ / եւ կալաքսի*).- Արտերկրային էութիւն մը մուտք կը գործէ տիեզերանաւու մը մէջ եւ կը սպանէ անձնակազմը: Որսորդներու խումբ մը կը գտնէ ամայացած նաւ մը եւ կը փորձէ զայն փրկել:

◆«ՏԸ ՌԷՏ ՎԱՅՈԼԻՆ» (*Վանտոմ*).- Իտալիոյ մէջ շինուած ջութակ մը տարիներ եւ դարեր կտրելով կը հասնի աճուրդի վայր մը:

◆«ՄԱՋ ՖԷՅՎԸՐԻԹ ՄԱՐՇԻՐՆ» (*Փլաճէթ / Ապրած, Ջուք, Քոնքորտ*).- Հրատ մոլորակի բնակիչի մը տիեզերանաւը ճամբորդութեան մը ընթացքին կը խանգարուի եւ էջք կը կատարէ Երկիր, ուր կը հանդիպի թղթակից Թիմի:

◆«ԵՈՒՆԻՎԸՐՍԸԼ ՍՈԼՏԸՐ» (*Էսփաս եւ Ասփիր / Սոտեքօ*).- Առաջին բեմադրութեան երկրորդ տարբերակը, ուր Ժան Քլօտ Վանտամ կը գործէ կառավարութեան հաշուոյն:

◆«Ը ՍԻՎԻԼ ԷՔՏԸՐՆ» (*Վանտոմ*).- Փաստաբանական գրասենեակ մը յանձն կ'առնէ բացայայտել ջուրի ճամբով մանուկներ թունաւորելու դաւադրութիւն մը եւ...

◆«ԱՄԵՐԻՔԸՆ ՀԻՍԹԸՐԻ ԷՔՍ» (*Ասպասատ*).- Նոր նացիական բանտարկեալ մը կ'արձակուի բանտէն, փրկելու համար իր եղբայրը, որ սկսած էր հետեւիլ նոյն շարժումին: Ֆիլմը կը պարունակէ վայրագ տեսարաններ:

◆«ՈՒԱՆ ԹՐՈՒ ԹՐԻՆԿ» (*Փլաճէթ / Քասլիք եւ Սթարկէյթ*).- Երիտասարդ կին մը կը վերադառնայ իր ծնողքին քով, օգնելու համար իր մօր, որ քաղցկեղէ կը տառապի:

◆«ԼՈՍԹ ԻՆ ՍՓԷՅՍ» (*Լա Սաժէս*).- 21րդ դարուն մէջ տեղի ունեցող գիտա-երեւակայական ֆիլմ մը:

◆«ՊԷՅՊԻ ՕՒՆԻՐՍԸՍ» (*Էլիթ*).- Ընկերութիւն մը գաղտնի հետազօտութիւններու ձեռնարկած է, յայտնաբերելու համար մանուկներու կողմէ գործածուող եւ ցարդ մեզի անծանօթ լեզուն:

◆«ՔՐՈՒԶԼ ԻՆԹԵՆՇԸՆՋ» (*Ասփիր / Տիւճ*).- «Տէնճըրըս Լիէզընզ»-ի մէկ այլ տարբերակը, ուր Քաթրին, իր կէս-եղբօր՝ Սեպաստիանի հետ, գրաւի կու գայ կոյս աղջկան մը գծով:

◆«ԻՒՆ ՇԱՆՍ ՍՒՒՐ ՏԷՕ» (*Լա Սիթէ եւ Լա Սաժէս*).- Երիտասարդ աղջիկ մը (Վանեսա Փարատի) ցարդ իրեն անծանօթ հօր փնտուռքին մէջ կ'երթայ, երբ կը հանդիպի 2 հաւանական թեկնածուներու (Ալէք Տըլոնեան Ժան Փօլ Պելմոնտօ):

◆«ՓԼԱՍ ՎԱՆՏՈՄ» (*Լա Սիթէ եւ Լա Սաժէս*).- Անձնասպան եղած ոսկերիչի մը խնամք կինը՝ Մարիան (Քաթրին Տընէօվ), իր ամուսնոյն կիսատ ձգած գործառնութիւնները կը ստանձնէ եւ դժուարութիւններու կը հանդիպի:

ՍՐԱՀՆԵՐՈՒ ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻԹԵՐԸ - *Քոնքորտ.- 738439 - Փլաճէթ / Ապրած.- 292192 - Փլաճէթ / Քասլիք.- 912503/4, Ամպասատ.- 217490 Էլիթ.- 840286 - Ասփիր / Սոտեքօ.- 616706/7 - Ֆրիուէյ.- 485590 - Քոլիճէ.- 342962- Էսփաս.- 212526 - Վանտոմ.- 443992 - Սէնթ Էլի.- 406706 - Ասփիր / Տիւճ.- 792123/4 - Ասփիր / Սոֆիլ.- 204080 - Սաժէս.- 562006/7:*

ԹԻՒ. 11.

7:30.- *Արաբերէն լուրեր*
8:00.- *Տարտնիով*
8:15.- *Արթ Փրէյ*
8:30.- *Մանուկներու յատուկ*
9:00.- *Սուպիրմ,*
11:30.- *Ֆլինչ Ինֆօ*
11:35.- *Մի Արմիս Արիվս*
12:30.- *Զրահս Հաղլս Զրահս*
13:00.- *Հիւրանոցեան ֆիլմաշար՝ «Լաս Վեգասի Ռատտան»*
14:30.- *Արաբերէն լուրեր*
15:00.- *Հիւրանոցեան ֆիլմաշար՝ «Մրուն Ասիի Ղատի»*
16:00.- *Մէսթըր Ֆի Տը Մեր*
16:30.- *Քէթ Հաու Տակ*
17:00.- *Մոյս Ֆի Տը Պու*
17:30.- *Ֆիֆ Մահթար*
18:00.- *Տը Պուտ Հու Տը Պիութիֆուլ*
19:00.- *Հալլիք Ալ Հաթ*
19:30.- *Արաբերէն Լուրեր*
20:00.- *Մրուն Լուպիան Ռալ Ալաո*
20:30.- *Հիւրանոցեան ֆիլմաշար՝ «Ընաս Վուպ»*
21:30.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Պասին Կասրտ»*
22:30.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Մայ Թու Ուայվզ»*
23:00.- *Ռեարթու 911*

Ա.Մ. ԹԻ. ՎԻ.

7:00.- *Թէլ. Էֆ. Ի լուրեր*
7:15.- *Շուֆ Ուա Իշթիւրի*
7:30.- *Թէյլ, Մաթէն*
9:30 - *Սուֆրա Տէյլ,*
10:00 - *Մորիքօ Թի. Վի. Շուիինկ*
11:30.- *Մինի Սթիւտիօ*
12:30.- *Կենդանի գծանկար՝ «Քարլին Է Արխ»*
13:15.- *Քլիւիա*
13:45.- *Շուֆ Ուա Իշթիւրի*
14:00.- *Թէլ. Էֆ. Ի լուրեր*
14:45.- *Մի. Էն. Էն.ի լուրեր*
15:30 - *Ալանի Ալանի*
16:45 - *Մորիքօ Թի. Վի. Շուիինկ*
17:00.- *Մինի Սթիւտիօ*
18:00.- *Էմ. Թի. Վի. Սփորթց*
18:15.- *Փրոֆէքթ Սթրէնճըրզ*
19:00.- *Էնիա Ընթա Էա Հապիաի*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30 - *Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Իրզ Է Մինպ Ռըլըզ»*
21:15.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Պաֆի Տը Վէմփայըր Սլեյըր»*
22:15.- *Էմ. Թի. Վի. Սփորթց*
22:30.- *Հրանային ֆիլմաշար՝ «Է Կ'Էրիթէյ»*

Էն. Պի. Սի.

7:00.- *Մի. Էն. Էն.ի լուրեր*
7:30 - *Մա Ռնաք Ռլա Հարֆա*
8:00.- *Մի. Էն. Էն.ի լուրեր*
8:25.- *Մանի Մեյք*
9:00.- *Նգիպտական ֆիլմաշար*
10:00.- *Ռըլըզ Պիպլըս Տիս Ուիք*
10:30 - *Նահարրում Սպիտ*
13:30.- *Մի. Էն. Էն.ի լուրեր*
14:00 - *Ընթա Ուա Ընա*
15:00.- *Ֆլինչ Նիուզ Մաթ*
15:15.- *Ռոպա*
16:30.- *Վաուերագրական*
17:00 - *Քիֆ Ու Էյզ*
18:00.- *Քոնտակտ*
19:00 - *Շու Պատուաք*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Խամերաղուա*
21:30.- *Ամերիկեան երկար ժապաւէն՝ «Նօ Մէն'զ Լէնտ»*
23:30.- *Վանի Մուներով*
00:00.- *Ամերիկեան երկար ժապաւէն՝ «Տը Մէն Ին Տը Կրի, Ֆլանիլ Սիութ»*

ՄՈ-ՍԹԱՔՈՒԱ

7:00 - *Ալամ Ալ Մասգան*
13:00 - *Ֆլինչ Ինֆօ*
13:15.- *Տալաս*
14:00 - *Արաբական ֆիլմաշար «Լաթալիվ Հիվիյա»*
15:00.- *Արաբերէն լուրեր*
15:30.- *Արաբական ֆիլմաշար*
16:30 - *Կենդանի գծանկար՝ «Հաուվընչըրլզ Ալֆ Մունիք»*
17:00.- *Ըղղար Էքսպար*
17:30.- *Ֆրանսերէն լուրեր*
17:45.- *Մոզլերէն լուրեր*
18:00.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար՝ «Ֆէյմ»*
19:00.- *Արաբական ֆիլմաշար*
19:58.- *Շաուահէտ Մրն Ռաամինա*
20:00 - *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար «Ընախտրը Վիթ»*
21:30.- *Ամերիկեան երկար ժապաւէն՝ «Մարապունթա»*
23:30.- *Ամերիկեան երկար ժապաւէն՝ «Պէք Թրու»*

Էն. Պի. Էն.

14:30.- *Միջազգային լուրեր*
15:00.- *Սփոր*
15:15.- *Ֆիրուպիք*
16:00.- *Ֆլինչ*
16:05.- *Էն. Պի. Էն. Ան Տիւքթ*
17:00.- *Էքթիվիթի,*
17:30.- *Լուրեր*
18:45 - *Միւզիք*
19:10.- *Քէս Ո՛Օն Մանժ*
20:00.- *Լուրեր*
20:45.- *Սփոր*
21:00.- *Մուիթաապ Մուֆիտ*
23:15.- *Մահաֆիլաթ Ղէլլ Շըքըլ*
23:20.- *Ֆլինչ Տէ, Պէպլ*
00:20.- *Թի. Վի. Շուփ*

---

* Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ վոխվոտութիւններու:

ԱՅՆՃԱՐԻ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 60ԱՄԵԱԿԻ ԱՌԹԻՒ

ՍՅՆՃԱՐ-ԼԻԲԱՆԱՆ

ԱՅՆՃԱՐԻ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 60ԱՄԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆՑ ՅԱՅՏԱԳԻՐ

Բարձր հովանաւորութեամբ
Լիբանանի Հանրապետութեան նախագահ
Ն. Վ. ՔՕՐ. ԷՄԻԼ ԼԱՀՈՒԴ

Թուական	Ձեռնարկ	Վայր
1.- Երեք., 17 Օգոստոս 1999	Մամոյ ատուլիս	Ալճնարի բերդ
2.- Երք., 28 Օգոստոս 1999 կէսօրէ ետք ժամը 4:00ին	Բացում ազգամատաղարտութեանց - Մ. Լիբան հին խաղերու մրցումներ	Հ. Մ. Ը. Մ. Ֆէր. դաշտ
3.- Կիրակի, 29 Օգոստոս 1999 Երեկոյեան ժամը 7:00ին	Ա.- Հաւատական վոհաբանական ազօթք.	Յուշարձան- Համալիր
Երեկոյեան ժամը 7:30ին	Բ.- Յուցահանդէսի բացում ձեռամբ՝ գրօս. նախ. Տ. Արքիւր Նազարեանի	Սբ. Պօղոս Եկեղեցւոյ սրահ
Երեկոյեան ժամը 8:30ին	Գ.- Տուիմիկ ճաշերու բլիւրիմ. գեղ. յայտագիր	Համագգայինի պարտէզ
4.- Շաբաթ, 4 Սեպտեմբեր 1999 Երեկոյեան ժամը 8:30ին	Գեղարուեստական յայտագիր կազմ. «Համազգ.» Պ. Սիւտկ Մանճ.	Համագգայինի Պարտէզ
5.- Շաբաթ, 11 Սեպտեմբեր 1999 Երեկոյեան ժամը 8:30ին	Ա. Պաշտօնական հանդիսութիւն - բաղմաթական հատ մասնակցութեամբ՝ լիբանանցի բաղմաթական դէմքերու	Յուշարձանի կից
	Բ.- Ճաշկերոյթ (մասաղ) - մասնակցութեամբ՝ լիբանանահայ ազգային, կրօնական, բաղմաթական, կուսակցական եւ հասարակական մարմիններու ներկայացուցիչներու եւ անձնաւորութեանց:	
7.- Կիրակի, 12 Սեպտեմբեր 1999 կէսօրէ առաջ ժամը 9:00ին	Ա.- Ս. Պատարագ՝ Հերոսամարտի տօնակատարութեան Պատգամ՝ Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Արամ Ա. կաթ. Մնծի Տանն Կիլիկիոյ	Ս. Պօղոս Եկեղեցի
Կէսօրէ ետք ժամը 1:00ին	Ճաշկերոյթ (մասաղ) - մասնակցութեամբ՝ լիբանանահայ ազգային, կրօնական, բաղմաթական, կուսակցական եւ հասարակական մարմիններու ներկայացուցիչներու եւ անձնաւորութեանց:	

ՓԱԿՈՒՄ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆՑ

ՅՈՒԼԻՍ ԱՄՕՒՍԱՆ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԹԻՒՆԵՐ «ԹՌՉՈՒՆՑ ԲՈՅՆԻՆ»

Համբարձում Թերզեան «Համբի» հաստատութիւն ի յիշատակ Կարապետ Գափլանճեանի Ւ. տարելիցին առիթով 100$, Աւետիս Ագլեան Լուսինի Գարակէօզեանի մահուան առիթով 10$, տիկին Լուսինի Ճունտուրեան 20$, տէր եւ տիկին Սերոբ եւ Մարի Գալթաքճեան (Ամերիկա) 40$, Մուրատ էքմէքճեան 50,000 լ.ո., Վէֆիա Աւագեան արկածէ մը ազատուելուն առիթով 375,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Արմէն Ճէնճեան 50,000 լ.ո., Արմէն Մելքոնեան ուխտի առիթով 75,000 լ.ո., տիկին Ալիս Գուլումճեան ուխտի առիթով 50,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Յակոբ Գարամանուկեան՝ ոչխար մը ուխտի առիթով, Կարապետ Նազարեան՝ 1 պարկ բրինձ, 1 պարկ շաքար, իր հօր մահուան առիթով, տիկին Կիւլիւզար Դաւիթեան՝ փոքրերու եւ մեծերու հագուստեղէն, տէր եւ տիկին Արա Մահսէրեճեան՝ 1 հաւ իր զաւկին առողջութեան առիթով, տէր եւ տիկին Ժոզէֆ Պալեան՝ ոչխար մը ուխտի առիթով, Րաֆֆի Սիալեան՝ ոչխար մը ուխտի առիթով, Գրիգոր Քէլէքեան՝ 82 հատ ժագէթ եւ 101 հատ շապիկ, տէր եւ տիկին Ժան Առաքելեան՝ ոչխար մը ուխտի առիթով, Նշան Տէր Յուզտիկեան՝ հագուստեղէն:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

•Վարսահուն մը կարիքը ունի վարպետ վարսայարդարի ընկերովի կամ *իսթիմարով*: Հեռաձայնել 03 - 266315 թիւին: Հասցէ. Արաքս փողոց:

STUDIO Lantern

•Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ

Հեռ. 01-266866 եւ 03-695399

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

«ՄԱՐԶԻԿ»Ի այս թիւով տեսնել՝

- Խմբագրական- *Անմահ Գործը (Ամենայն Հայոց Գարեգին Ա Վեհափառի յիշատակին)*
- Ձայնը որ կը հնչէ դեռ... *(Հատուածներ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ին ուղղուած Գարեգին Ա.ի պատգամներէն եւ կոնդակներէն)*
- Քոյր Սօսէ Տէր Յովհաննէսեան- *Սամուէլ Մկրտիչեան*
- Եղբայր Գէորգ Յարէթեան- *Կարապիս Գույումճեան*
- Վարձու Սենեակ- *Թորգոմ*
- Մեր Տեսակցութիւնները- *Եղբ. Սլաւա Գաբրիէլեանի հետ (Բ մաս)*
- Համահայկական խաղերուն հետ ժամադրութիւնը *28 Օգոստոսին*

Թիւը կ'ընդգրկէ նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մասնաճիւղերու թղթակցութիւններ: 40 էջ: Սակ՝ 3000 լ.ո.:

Ստանալու համար դիմել «Մարզիկ»ի ցրուիչ Ցակոր Գարակէօզեանին եւ Պուրճ Համուտի գրախանութներ: Պէյրութի եւ Անթիլիասի մէջ «Մարզիկ» կը վաճառուի «Կոմիտաս» եւ «Իտէալ» գրախանութներ:

ԱՍՏՂԵՐԸ

Ի՞նչ կ'ըսեն

☆ *ԽՈՒՑ (21 Մարտէն 20 Ապրիլ)*

Ամէն տեսակէտով զգուշութեամբ շարժիլու է այսօր, մանաւանդ որ արեւու խաւարման օրն է. եթէ կ'ուզէք անոպայման արեւուն նայիլ, սեւ ակնոցներ գրէք ձեր աչխերուն:

☆ *ՅՈՒԼ (21 Ապրիլէն 21 Մայիս)*

Օրը կը բերայրէ. բլոյ հանդարտ ու համբերող, առանց չդայլայլուելու, առանց բարկանալու, մանաւանդ՝ ընտանեկան յարկի առակ: Եղէ ուշադիր:

☆ *ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 Մայիսէն 21 Յունիս)*

Արկածախնդիր մի' բլլաք, թախտախտալ կամ վիճակախաղ հետու մնացէք: Որեան որ կրնաք, արեւու խաւարման այս օրով եղէք զգոյշ ամէն տեսակէտով:

☆ *ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 Յունիսէն 23 Յուլիս)*

Դրամական հարցերով մի' մտահոգուիր. եթէ ձեր դրամը պահած կը կարծէք, հաշուի մի' նսեմիր: Այսօր ամբողջ աշխարհ արեգակնային խաւարման հարցով զբաղած է: Եթէ պաշտպանած է ձեր աչխերը, դուք ալ պիտի ցնծալ արեւը:

☆ *ԱՌԻՒԾ (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)*

Անհարմարանքներ կրնաք ունենալ աշխատանքի մէջ, նախաձեռնելու ոգին, բնորեւս արեւուն խաւարման հարցով մտահոգ է: Ձեզմէ վանեցէք արամադրութիւնը:

☆ *ԿՈՒՅՍ (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)*

Տրամադիր է եւ անհարմանալիր: Հանգստացէք, ապա գացէք հիանալու արեւային դրութեան անակնկալներով, խաւարման հոլովոյթով: Ըսէք մտովի, թէ՝ «Քիչ բնդոնի ընչ չի պակսիր»:

☆ *ԿՇԻՌՈ (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)*

Դրամ մի' ծախէք, կրնաք նեղարկուիլ կարծր վնասի մը: Եթէ կը հետաքրքրուիք արեւուն խաւարումով, յատուկ սեւ ակնոցով մը դիտեցէք զայն:

☆ *ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)*

Զինաթափ մի' բլլաք դժուարութեան մը դիմաց: Դիմադրեցէք օրուան տագտուկին, որ կրնայ տանեցիով արեւուն խաւարման պատճառով: Վախնալիք բան չկայ, միայն թէ ունեցէք ծխագոյն ակնոց մը, երբ պիտի նայիք արեւուն:

☆ *ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)*

Ձամբորդութիւն մը կ'ուզէք կատարել, այսօր յետաձգեցէք զայն, որովհետեւ օրը յարմար չէ: Հանգիստ մնացէք ձեր անկիւնին մէջ:

☆ *ԱՅԾԵԼՂԻՒՐ (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)*

Անհարմանալիր է, աշխատանքի ախորժակ չունիք: Օրուան մտահոգութիւնն ալ ատրուած է: Դուք ալ ունեցէք արեւուն նայելու յատուկ սեւ ակնոց մը ուրիշներու նման եւ հետեւեցէք արեւու խաղերուն:

☆ *ԾՈՎԱՆՈՑՇ (21 Յունուարէն 19 Փետրուար)*

Ձեր միակ մտածումը արեւու խաւարումն է կարծէք: Աշխարհին հետ բայլ պահեցէք, երբ կ'ուզէք հասկնալ գաղտնիքը բնութեան: Սեւ-ծխագոյն ակնոցներով պատրաստուեցէք օրուան փոփոխութիւնը դիտելու:

☆ *ԶՈՒԿ (20 Փետրուարէն 20 Մարտ)*

Ձեր առաւոտգոյն ջանքը պիտի բախէ արեւու խաւարման հարցով մտահոգ, որպէսզի կարենաք յաւագոյն վայրը գտնել հոսկէ դիտելու համար արեւը: Այսուհանդերձ մի' մոռնաք սեւ, յատուկ ակնոցները:

ԱՅՍՕՐ ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆԷՆ

6:30 Բացում
6:35 Բարի լոյս
7:00 Մեղմ երաժշտութիւն
7:30 Հայկական ժողովրդային եւ էսբրատային երգերու յաճախորդական ծանօթացում
8:15 Լիբանանեան թերթերու խորագրերու ընթերցում
8:30 Լուրեր հայերէնով
9:00 Ի՞նչ կ'ըսեն աստղերը
9:15 Հայերէն երգեր՝ մեկնաբանութեամբ սիրուքահայ երգիչներու
9:30 Ժամանակացոյց Պէյրութի միջազգային օդակայանի բռիչքներու
9:45 Եկէք խնդանք
10:00 Սակարան
10:05 Շաբթուան հայերէն լաւագոյն երգերը
10:30 Լուրեր արաբերէնով
11:00 Հանգիստ գոա՛
12:00 Յատուկ յայտագիր պատրաստուած Շահանդուխտի կողմէ
12:30 Լուրեր հայերէնով
13:00 Սակարան
13:05 Ազգային Յեղափոխական երգեր
14:30 Լուրեր արաբերէնով
15:00 Արաբերէն յայտագիր
16:00 Կենցաղավարութիւն
16:30 Լուրեր արաբերէնով
16:35 Նոր գիրքեր
17:00 Արաբերէն յայտագիր
18:00 Golden oldies
18:30 Լուրեր հայերէնով
19:00 Ակռելի Զանգակատուն «Սովիետահայ երգեր»
19:30 Աշուղական երգեր
20:30 Էսբրատային երգեր
21:30 Հայկական ժողովրդական երգեր
22:30 Oldies
00:30 Փակում

ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ

Հասցէ.- Պուրճ Համուտ, «Շաղոյեան» կեդրոն, Բ. յարկ:
Հեռաձայն : 01/241272, 01/241199 եւ 01/267657
Fax : 01/241272 - E-mail : voicevan@inco.com.lb
FM 94.7 Mhz - Արեւմտեան Պէյրութ՝ 106.4 Mhz

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ. ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅՇԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՄԱՀԱՋԴՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահագդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ զայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

2000 ԹՈՒԱԿԱՆԷՆ ԱՌԱՋ ՁԵՐ ՎԵՐՋԻՆ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԸ ՎԱՅԵԼԵՑԷՔ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՄԷՋ

ՄԻԱՅՆ

ԵՂՐԱՄԱՄ 7+7

ԱՆՆԱԽԸՆԹԱՑ ՇՐՋԱՊՏՈՅՏՈՎ

27 Օգոստոսէն 10 Սեպտեմբեր
3 Օգոստոսէն 10 Սեպտեմբեր

ՀԱՅԱՍՏԱՆ + ՎՐԱՍՏԱՆ + ԱՐՑԱԽ

555 տոլարէն սկսեալ

•ԳԱՆԹԱՐՁԵԱՆ ՀԱՍՏ.
•ԱՆՍԸՐ ԹՈՒՐՔ

01/260850 - 03/714376 - 01/253434
01/585562 - 01/562045 - 03/203533

Դիմել՝ մինչեւ 18 Օգոստոս

«ԱԶԴԱԿ»ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն. - 258526, 260115 եւ 241274:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ՁԱՏՐԱԿ. ԱՇԽԱՐՀԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

Դ. ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԻ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐԸ ՅԱՏԿԱՆՇՈՒԵՑԱՆ ՀԱՒԱՍԱՐՈՒԹԵԱՄԲ

Ձատրակի աշխարհի ախոյեանութեան Դ. հանգրուանի (1-8րդ) առաջին հանդիպումները տեղի ունեցան երէկ: 8 մրցումներէն եօթը աւարտեցան հաւասարութեամբ, իսկ մէկը՝ յաղթանակով:

Հայաստանցի Վլատիմիր Յակոբեան, որ կը խաղար սեւ քարերով, կրցաւ հաւասարութիւն մը ապահովել պուլկարացի ձորձիեւի դէմ եւ վաղը ճերմակ քարերով ան առաւելութիւն մը ունի եւ յաղթանակի պարագային կ'անցնի 5րդ հանգրուան:

Չեխահայ Սերգէյ Մովսիսեան թէեւ կը խաղար ճերմակ քարերով, չկրցաւ օգտագործել իր առաւելութիւնը եւ հաւասարութիւն մը արձանագրեց պիելոոուս Ֆեւորուվի դէմ:

Նշենք, որ Դ. հանգրուանի հասնող վարպետները ստացան 86 հազար տոլար պարգեւ, իսկ Գ. հանգրուանէն դուրս մնացողները գանձեցին 43 հազար տոլար:

ԱՅՍՕՐ՝ ՌԷՅՆՃԸՐՋ – ՓԱՐՄԱ

«Զեմփիընզ Լիկ»ի ֆութպոլի մրցաշարքի գտումի Գ. հանգրուանի երթի մրցումներուն գծով, Փարմա, որ այսօր պիտի այցելէ Ռէյնճըրգի դաշտը, պիտի ուննենայ երկու հիմնական բացակայ մարգիկներ: Պրագիլցի յառաջապահ Մարսիօ Ամորոսոյի եւ արժանթինցի յառաջապահ Հեռնան Քրեսփոյի բացակայութիւնը կրնայ նեղ կացութեան մատնել իտալական կազմը: Պրագիլցին, որ վերջերս ենթարկուեցաւ ծունկի վիրաբուժութեան, դաշտ պիտի չներկայանայ, մինչ արժանթինցին վիրաւոր է:

Փարմայի մարգիչ Ալպերթօ Մալեսանի մտահոգ է նաեւ խրուանթ միջնապահ Մարիօ Սթանիչով եւ իտալացի միջագգային միջնապահ Տիեկօ Ֆուգերով, որոնք վիրաւոր են եւ կրնան դաշտ չներկայանալ:

Մալեսանի դժբախտաբար Ամորոսոյի եւ Քրեսփոյի փոխարէն դաշտ ներկայացնէ Մարքօ Տի Վայո եւ արժանթինցի Արիէլ Օրթեկան: Տի Վայօ, Սալերնիթանային միացած էր Փարմայի, իսկ Օրթեկա՝ Սամտորիային:

ՍՈՒՆԷՍ ՀԱՐԹՅԻ ՄԱՐԶԻ՞Չ

Սկովտիացի միջակգային նախկին մարզիկ Կրէհէմ Սունէս շատ հաւանաբար Հարթցի մարզիչ նշանակուի, կը հաղորդէ *«Պի. Պի. Սի.»* ռատիոկայանը:

Հարթցի միանալով՝ Սունէս պիտի փորձէ իր նոր կազմը ախոյեանութեան տիտղոսին պայքարին մէջ դնել, հակառակ անոր, որ Ռէյնճըրկ եւ Սելթիք Սկովտիոյ ֆութպոլի տիրական ներկայութիւնն են:

46 տարեկան Սունէս, որ երեք ամիս առաջ Պենֆիքայի մարզիչի իր պաշտօնը կորնցուցած էր (պաշտօնանկ ըլլալով), նախապէս եղած է նաեւ Ռէյնճըրկի, Լիվըրփուլի, Կալաթասարայի, Թորինոյի եւ Սաութհէմբթընի մարզիչ: Իսկ իբրեւ մարզիկ ան մաս կազմած է Լիվըրփուլի, Սամտորիայի եւ Ռէյնճըրկի:

Էտինպարա ծնած Սունէս, նախքան իր պաշտօնը ստանձնելը կ'ըսէ, թէ Հարթց, Սելթիքի կամ Ռէյնճըրկի շուքէն դուրս գալու համար հսկայական գումարներու պէտք ունի...

ԱՆԳԼԻԱՅԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՍԵՆԱԼ ՅԱՂԹԵՑ ՏԵՐՊԻԻ 2 - 1

Անգլիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան Բ. հանգրուանի մրցումներուն գծով, երէկ Արսենալ կարեւոր յաղթանակ մը արձանագրեց, երբ 2 - 1 արդիւնքով յաղթական վերադարձաւ Տերպի Քաունթիի դաշտէն: Շուրջ 26 հազար համակիրներու ներկայութեան Էմանուէլ Փրթի (40րդ) եւ Տենիս Պերկքամփ (47րդ) նշանակեցին հիւր խումբին կոլերը, իսկ Ռորի Տըյափ (45րդ)՝ Տերպիի կոլը: Իր առաջին մրցումին Տերպի 0 - 0 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրած էր Լիթի հետ, մինչ Արսենալ 2 - 1 արդիւնքով յաղթած էր Լայսթըրի:

Բացման իր առաջին մրցումին Պրէսթֆորտէն 1 - 0 արդիւնքով պարտութիւն մը կրելէ ետք, Միտըլզպրօ երէկ յաջողեցաւ արձանագրել եղանակի իր առաջին յաղթանակը, 3 - 2 արդիւնքով յաղթական վերադառնալէ ետք Ուիմպըլտընի դաշտէն: Քրիսթիան Ցիկը (23րդ) եւ Հէմիլթըն Ռիքարտ (27րդ՝ փենալթիով եւ 63րդ) նշանակեցին Միտըլզպրօրցիի կոլերը, իսկ Քարլ Քորթ (17րդ) եւ Ճոն Հարթսըն (86րդ)՝ Ուիմպըլտընի կոլերը:

Նոր բարձրագոյն դասակարգ բարձրացած Սանտըրլէնտ իր առաջին մրցումին 4 - 0 արդիւնքով պարտութիւն մը կրելէ ետք Ջելսիէն, երկրորդ մրցումին յաջողեցաւ 2 - 0 արդիւնքով պարտութեան մատնել Ուոթֆորտը: Քեւին Ֆիլիփս նշանակեց իր կազմին երկու կոլերը (62րդ՝ փենալթիով եւ 85րդ):

ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐԸ ՄԵԾ ՀԵՏԱՔՐՔՐՈՒԹԻՒՆ ՅԱՌԱՋԱՑՈՒՑԱԾ ԵՆ

ԿԸՍԷ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Երեւանի մէջ երէկ մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին, Հայաստանի մշակոյթի, երիտասարդութեան հարցերու եւ մարմնամարզի նախարարութեան պաշտօնատարներէն Արմէն Գրիգորեան ներկայացուց համահայկական խաղերու նախապատրաստական աշխատանքներու ընթացքը: Ան ըսաւ, որ ապտանշանին մնացած 15 օրը բաւարար է Երեւանի եւ Արտաշատի մարզական կառոյցները նախապատրաստելու համար: «Այդ աշխատանքին շուրջ 70 տոկոսը արդէն կատարուած է, չնորհիւ կառավարութեան նիւթական նեցուկին», յայտնեց Գրիգորեան:

Պաշտօնատարը, որ միաժամանակ խաղերու իրաւարարութեան յանձնաժողովի նախագահն է, տեղեկացուց, որ խաղերուն կը մասնակցին շուրջ 500 մարգիկներ՝ անհատական մարգախաղերու, իսկ շուրջ 950 մարգիկներ՝ խմբային մարգախաղերու: Բոլոր մարգախաղերուն (7) իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն Երեւանի, Լոս Անճելըսի, Սան Ֆրանսիսքոյի եւ Պոլսոյ գաղութները, իսկ մնացեալ գաղութները կը մասնակցին 7 մարգախաղերէն ոմանց միայն: Բացի Երեւանէն, մարգիկներու մեծագոյն թիւը կր ներկայացնեն Լոս Անճելըսի (115) եւ Թեհրանի (90) գաղութները, իսկ նուազագոյն թիւր կր ներկայացնէ Մելպուռնի պատուիրակութիւնները, որ խաղերուն կր մասնակցի միայն մէկ մարգիկով (աթլեթիզմ):

Նշենք, որ Լիբանան համահայկական խաղերուն կր մասնակցի միայն պասքեթպոլի երկսեռ խումբերով, որոնք կազմուած են Հ.Մ.Ը.Մ.ի, Հ.Մ.Մ.ի եւ Հ.Ե.Ը.ի մարգիկներէ:

ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱՇԽԱՐՀԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

●ԳԵՐՄԱՆԱՑԻ միջագգային մարզիկ Տիեթմար Համան, որ Նիւքէսըլէն փոխանցուեցաւ Լիվըրփուլի, երեք ամիս պիտի չկարենայ դաշտ ներկայանալ, յայտնեցին անոր ակումբին պատասխանատուները երէկ:

Համան, որ անցեալ շաբաթավերջին եղանակի բացման առաջին մրցումին (Շեֆիլտ Ուենսդէյի դէմ) վիրաւորուեցաւ, երէկ Գերմանիոյ մէջ ենթարկուեցաւ վիրաբուժութեան:

Անոր փոխանցումը Լիվըրփուլի արժած էր 13 միլիոն տոլար:

●ՌԷԱԼ ՄԱՏՐԻՏԻ պատասխանատուները շաբաթասկիզբին յայտնեցին, թէ իրենց ակումբին մաս կազմող քոլոմպիացի միջագգային յառաջապահ Էտվին Քոնկոն մէկ տարուան համար փոխատուած են Ռէյալ Վայատոլիտի:

22 տարեկան Քոնկօ, որ Օևս Քալտասէն (Քոլոմպիա) Ռէյալ Մատրիտի փոխանցուած էր, ութ անգամ կրած է իր երկրին ֆութպոլի ազգային խումբին շապիկը:

Ըստ երկու ակումբներուն միջեւ կնքուած համաձայնութեան, արդէն իսկ անցեալ ամիս Վայատոլիտի մաս կազմող պրազիլցի յետսապահ Ժուլիօ Սեզար մեկնած էր հակառակ ուղղութեամբ:

●ԻՏԱԼԱԿԱՆ մամուլին համաձայն Ինթեր Միլան կը մտադրէ իր կազմին միացնել հոլանտացի միջագգային միջնապահ Քլարէնս Սիտորֆը, որ այժմ մաս կը կազմէ Ռէալ Մատրիտի:

Ըստ *«Կազեթթա Տելլօ Սփորտ»* օրաթերթին, Ինթերի պատասխանատուները հանդիպում մը ունեցած են Սիտորֆի հօր հետ, որ անոր գործավարն է:

Հակառակ անոր, որ Ռէալ Մատրիտի նախագահ Լորենցօ Սանց կը պնդէ, թէ հոլանտացին իր կազմէն ներս կ'ուզէ պահել, սակայն 23 տարեկան Սիտորֆ կ'ըսէ, թէ կ'ուզէ հեռանալ, մանաւանդ մարզիչ Ճոն Թոշաքի ժամանումէն ետք:

Նախքան Ռէալ Մատրիտ իր փոխանցումը (երեք տարի առաջ), Սիտորֆ մաս կը կազմէր Սամտորիայի.

ան կը մտադրէ Իտալիա վերադառնալ, ուր շատ գոհ էր:

Ինթերէն անկախ, Սիտորֆովհետաքրքրուած են նաեւ Եուվենթուս, Ա. Էս. Ռոմա եւ Լացիօ Ռոմա: Շատ հաւանական է, որ Սիտորֆով հետաքրքրուած խումբը անոր փոխանցման համար սպանական կազմին վճարէ 25 միլիոն տոլար:

●ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ քերդապահ Քէյսի Քելլըր լքեց իր ակումբը՝ Լայթըրը եւ միացաւ Ռայօ Վայեքանոյի, երկու տարուան պայմանագրութիւն մը ստորագրելով սպանական խումբին հետ, որ այսպիսով իր կազմին միացուց իր առաջին նորեկ մարզիկը, 1998-1999 եղանակի աւարտէն ետք:

29 տարեկան միջագգային քերդապահ Քելլըր. սպանական կազմին փոխանցուելէ ետք յայտնեց, թէ իր ամէն կարելին պիտի ընէ, որպէսզի լաւ արդիւնք արձանագրէ եւ կարենայ Ա. դասակարգին մէջ մնալ:

●ՌՈՒՍԻՈՅ ախոյեան Սպարտակ Մոսկուա իր շարքերէն դուրս ձգեց վեթերան յառաջապահ Սերկէյ Եուրանը:

«Որոշեցինք մեր յարաբերութիւնները վերջնականապէս խզել անոր հետ: Անկեղծ ըլլալու համար, Ռուսիոյ ֆութպոլի ազգային խումբին եւ Սպարտակի մարզիչ Օլեկ Ռոմանցեւի կիրարկած *թաքթիք*ին չի համապատասխաներ անոր խաղարկութիւնը», կ'ըսէ Սպարտակի մէկ պատասխանատուն Ալեքսանտր Լըվով:

Իր կարգին, 30 տարեկան Եուրան կ'ըսէ. «Սպարտակի կատարած յայտարարութիւնը իրականութիւն է, որովհետեւ երբեք պիտի չկրեմ անոր շապիկը եւ ոչ ալ ռուսական որեւէ խումբի պիտի միանամ այսուհետեւ: Պիտի նախընտրեմ վերջնականապէս լքել ֆութպոլը, քան Ռուսիոյ դաշտերուն մէջ ֆութպոլ խաղալ»:

Սպարտակի պատասխանատուները յայտնեցին, թէ կը մտադրեն Եուրանը փոխարինել պուլկարացի միջագգային յառաջապահ Ձէորձի Պաչեւով (22 տարեկան), որ մաս կը կազմէ Սլաւիա Սոֆիայի:

●ՄԱԼԱԿԱՑԻ պատասխանատուները երէկ յայտնեցին, թէ իրենց կազմին միացուցին ուրուկուէյցի յառաջապահ Տարիօ Սիլվան, որ մաս կը կազմէր Փենարոլի: Մալակա, իր կազմին միացնելու համար Սիլվան, փոխանցման գումար վճարեց 5 միլիոն տոլար: Ան անցեալ եղանակին տարուան մը համար փոխ տրուած էր Էսփանիոլի:

Մալակա, որ 1998-99 եղանակի աւարտին Ա. դասակարգ բարձրացաւ, Բ. դասակարգի ախոյեան հանդիսանալէ ետք իր կազմին կը միացնէ իր 5րդ նորեկ մարզիկը:

●ՔԱՄԵՐՈՒՆՑԻ յառաջապահ Ֆրանսուա Օմամ Պիյիք, որ նախապէս մաս կազմած է Ռէննի, Մարսէյի եւ Լանսի, շատ հաւանաբար վերադառնայ Ֆրանսա եւ այս անգամ միանայ Բ. դասակարգի կազմերէն Շաթօրուի, կը յայտնեն այս վերջինիս պատասխանատուները, աւելցնելով, որ 33 տարեկան վեթերան մարզիկը արդէն իսկ փորձեր կը կատարէ ակումբին հետ:

Օմամ Պիյիք, որ իր երկրի ֆութպոլի ազգային խումբին հետ մասնակցած է 1990ի, 1994ի եւ 1998ի Մոնտիալներուն, վերջինս չորս տարիներուն կը մասնակցէր Մեքսիքայի ախոյեանութեան:

1995ին ան Լանսը լքելով մեկնեցաւ Մեքսիքա եւ երկու եղանակ մաս կազմեց Ամերիքա խումբին, ապա փոխանցուեցաւ Մերիտա, որմէ ետք ան շատ կարճ միջոց մը մաս կազմեց Սամտորիայի:

●ՄՈՆԱՔՈՅԻ նորեկ մարզիկ Ռաֆայէլ Մարքուէս, որ մեքսիքական Ալթլաս խումբէն միացաւ իշխանապետական կազմին, կը յայտնէ. «Ֆրանսական ֆութպոլը լաւագոյնն է աշխարհի մէջ»:

Ռաֆայէլ, որ ամուսնացաւ իր երկրին՝ Մեքսիքայի ֆութպոլի ազգային խումբին հետ շահեցաւ միջգամաքասային ֆութպոլի մրցաշարքը, կ'ըսէ, թէ սրտվելիք բաներ ունի տակաւին Ֆրանսայի մէջ:

ԱԹԼԵԹԻԶՄ. «ՕՓՐՆ» ՄՐՑԱՇԱՐՔ

- Հ. Մ. Ը. Մ.Ի ԱՂՋԻԿՆԵՐԸ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵՑԻՆ ՓԱՅԼՈՒՆ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐ

Ռոզիկ Չոպանեան (ձախին) եւ Ցոլեր Սարգիսեան առաջնութեան *փոտիումին* վրայ

Լիբանանի աթլեթիզմի ֆետերասիոնի կազմակերպութեամբ տեղի ունեցած դաշտային խաղերու «օփըն» մրցաշարքին (4 օր, Պէյրութի Քաղաքապետարանի դաշտին վրայ), Հ. Մ. Ը. Մ.ի աղջիկները արձանագրեցին անհատական փայլուն արդիւնքներ, իսկ խմբային դասաւորման մէջ (10 խումբ) գրաւեցին պատուաւոր երկրորդ դիրքը:

Հ. Մ. Ը. Մ.ի աղջիկները խլեցին 3 ոսկի, 5 արծաթ եւ 2 պրոնզ մետալներ, մինչ Ռոզիկ Չոպանեան մէկ քայլ ոստումի մէջ հաստատեց լիբանանեան նոր մրցանիշ՝ 5,39 մեթր:

4x100 դրօշարշաւի առաջնութիւնը շահած Հ. Մ. Ը.Մ.ի կազմը. ձախէն աջ՝ Լիզա Պարիքեան, Հուրի Մարգարեան, Ալիք Նաճարեան, Ռոզիկ Չոպանեան

Ստորեւ՝ Հ. Մ. Ը. Մ.ական մարգիկներուն իրագործումները.

ՈՍԿԻ ՄԵԴԱԼ

- Ռոզիկ Չոպանեան - 1 քայլ ոստում՝ 5,39 մեթր (մրցանիշ)

- Ցոլեր Սարգիսեան - Բարձրութիւն ցատկել՝ 1,45 մեթր

- 4x100 դրօշարշաւ - Լիզա Պարիքեան, Հուրի Մարգարեան, Ալիք Նաճարեան, Ռոզիկ Չոպանեան

ԱՐԾԱԹ ՄԵԴԱԼ

- Ալին Լօշխաճեան - Բարձրութիւն ցատկել՝ 1,35 մեթր

- Մարիա Գէորգեան - Նիգակ նետել՝ 24,14 մեթր

- Մարիա Գէորգեան - Սկաւառակ նետել՝ 29,76 մեթր

4x400 դրօշարշաւի երկրորդութիւնը շահած Հ. Մ. Ը. Մ.ի խումբը. ձախէն աջ՝ Ցոլեր Սարգիսեան, Լորիկ Ալեքսանտրեան, Բեկի Գըլըճճեան, Ալին Լօշխաճեան

- Մարի-Ջապէլ Մարգարեան - Գունդ նետել՝ 9,76 մեթր

- 4x400 դրօշարշաւ - Ցոլեր Սարգիսեան, Լորիկ Ալեքսանտրեան, Բեկի Գըլըճճեան, Ալին Լօշխաճեան

ՊՐՈՆԶ ՄԵԴԱԼ

- Հուրի Մարգարեան - 3 քայլ ոստում՝ 10,24 մեթր

- Մարի - Ջապէլ Մարգարեան - Սկաւառակ նետել՝ 27,93 մեթր

ՄԱՏԹԼԷՅՆ ՕԼՊՐԱՅԹ ՕԳՈՍՏՈՍԻ ՎԵՐՋԵՐՈՒՆ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՊԻՏԻ ԱՅՑԵԼԷ

ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ Ն. ՌՈՒՊԻՆ

Մատթլէյն Օլպրայթ

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Մատրլէյն Օլպրայթ Միջին Արեւելք պիտի այցելէ Օգոստոսի վերջաւորութեան, յայտնեց Նախարարութեան բանբեր Ճէյմս Ռուպին:

Օլպրայթ, որ Օգոստոսին սկիզբը պիտի այցելէր չրջանը, քանի մը չաբաթով յետաձգեց այցելութիւնը՝ ընդառաջելով Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Պարաքի առաջարկին: Պարաք յետաձգումը պահանջած էր որպէսզի առիթ ունենայ լուծելու պաղեստինցիներուն հետ իր տարակարծութիւնները: Ռուպին ըսաւ, որ այցելութիւնը յետաձգելու որոշումը տալէ առաջ, Օլպրայթ խորհրդակցած է պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եասէր Արաֆաթի եւ Սուրիոյ արտաքին գործոց նախարար Ֆարուք Շարէհի հետ: «Երկուքն ալ հասկացողութիւն ցուցաբերած են», աւելցուց Ռուպին:

Ռուպին յայտնեց նաեւ, որ Օլպրայթի այցելութեան նպատակն է արժեւորել խաղաղութեան գործընթացի ներկայ իրավիճակը եւ բանակցող կողմերուն կեցուածքը: Օլպրայթի չրջապտոյտ պիտի սկսի գրեթէ այն պահուն, երբ Իսրայէլի կառավարութիւնը որոշած է գործադրութեան դնել պաղեստինցիներուն հետ ստորագրուած Ուայ Ռիվըրի խաղաղութեան համաձայնագիրը:

Մեկնարաններ կ'ըսեն, որ ո՛չ Օլպրայթ եւ ոչ ալ իսրայէլացիները կ'ուզէին, որ ան միջնորդէ Պարաքի եւ Արաֆաթի միջեւ «Ուայ»ի գործադրութեան համար: Այս պատճառով ալ Օլպրայթ ուշացուց այցելութիւնը:

Մինչ այդ, Պարաք յայտնեցաւ «Ուայ»ի գծով համաձայնութիւն մը գոյացնել Արաֆաթի հետ՝ խոստանալով Սեպտեմբեր 1ին սկսիլ անոր գործադրութեան:

(ՌՈՅԹԸՐԶ)

ՊԱՂԵՍՏԻՆՅԻՆԵՐԸ ՉԱՅՐԱՑՆԵԼՈՎ

ԻՍՐԱՅԷԼԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՓԱԿԵՑ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՍՐԲԱՎԱՅՐԵՐԷՆ ՄԷԿՈՒՆ ՄՈՒՏՔԸ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 10 (ՌՈՅԹԸՐԶ).- Իսրայէլի կառավարութիւնը պաղեստինցիներուն կայրոյթը գրգռեց Երեքշաբթի օր, երբ ոստիկանութիւն առաքեց Երուսաղէմի մէկ սրբավայրը՝ փակելու համար մուտք մը, որ ընդարձակուած էր իսլամական կրօնական իշխանութիւններուն կողմէ:

Իսրայէլի կառավարութեան որդեգրած միջոցառումը ցուցանիշ է, թէ Էհուտ Պարաք անկիրթ պիտի բլլայ Երուսաղէմի գերիշխանութեան հարցին հանդէպ: Կառավարութեան կողմէ հրապարակուած յայտարարութիւնը կը նշէր, որ մուտքը փակելու կանաչ լոյսը տուաւ վարչապետը: Պարաք ըսաւ, որ այս քայլը յարմար պատասխան է օրինազանցներուն: «Ոեւէ մէկը, որ օրէնքը պիտի խախտէ, իր արարքին պատշաճ պատասխանը պիտի ստանայ», աւելցուց վարչապետը:

Իսլամական Ուաքֆը Երկուշաբթի օր ընդարձակած էր սրբավայրին պարիսպին վրայ գտնուող պատուհան մը՝ գայն մուտքի վերածելով: Իսրայէլի հանրային ապահովութեան նախարար Շլոմօ Պէն Ամի դատապարտած էր արարքը՝ դիտել տալով, որ անիկա ոչ միայն օրէնքի, այլ՝ կրօնական իրողավիճակի մը խախտում է:

Երուսաղէմի իսլամական սրբավայրերուն պատասխանատու մարմինը (Ուաքֆ) դիտել տուաւ, որ Իսրայէլ պէտք էր խորհրդակցէր իր հետ միակողմանի որոշում մը տալէ առաջ, որովհետեւ Ալքսա մզկիթին եւ անոր շրջակայքը վերանորոգելու պարտականութիւնը իսլամական Ուաքֆին կը պատկանի: Երուսաղէմի միւֆթիին բանբերը ըսաւ, որ որեւէ տարբերութիւն գոյութիւն չունի Էհուտ Պարաքի եւ նախկին վարչապետ Պենիամին Նեթանիահուի միջեւ:

ՔԱԿ *ՊԱՏՐԱՍՏ Է ԶԻՆՔԵՐԸ ...*

Շարունակուած Ա.էջէն

տուաւ ան, պետութեան մէջ ո՞ր կազմակերպութիւնը մեզ պիտի ընդունի:

Թուրքիա բացարձակապէս կը մերժէ բանակցիլ խմբակի մը հետ, որ «ահաբեկչական» կ'որակէ եւ անձի մը հետ, որուն դէմ մահավճիռ արձակած է:

ՔԱԿ անցեալ շաբաթ յայտնած էր, թէ պիտի ենթարկուի Սեպտեմբեր 1էն սկսեալ պայքարին վերջ տալու եւ Թուրքիայէն հեռանալու Օճալանի կոչին: Անիկա նաեւ կը փորձէ վինադուլ մը ապահովել Քիւրտիստանի Ժողովրդավարական կուսակցութեան հետ:

Սակայն ըմբոստ քիւրտերը չէին խռոտացած վէնքերը յանձնել:

Օճալան շեշտեց, որ ՔԱԿ կ'ուզէ քաղաքական օրինականութիւն ապահովել:

«Խաղեր չենք խաղար. խաղաղութիւնը մեկի համար այժմ ոպ-մավարութիւն է: Ժողովրդավար քաղաքականութիւնը այժմ հիմնական ոպվմավարութիւն է», ըսաւ ան:

Անգարայի մէջ կառավարական ընկերակցութեան ծայրայեղ ազգայնական անդամ Տեւլէթ Պահչելի յայտնեց, թէ Օճալանի հետ անկարելի է բանակցիլ:

Ան խորհրդարանին մէջ իր կուսակցութեան անդամներուն ըսաւ, որ աշխարհի տարածքին որեւէ պետութիւն չի բանակցիր անձի մը հետ, որ ապատօրէն գործող արդարութեան մը կողմէ յանցաւոր նկատուած է եւ մահավճիռ ստացած:

Իսկ կառավարական ընկերակցութեան կրտսեր անդամ Մեսուտ Եըլմազ իր երեսփոխաններուն յայտնեց, թէ այժմ յարմար ժամանակն է, որ Թուրքիա քայլերու դիմէ հարաւարեւելեան գօտին վարգացնելու համար: Սակայն անյլուտակ դարձուց, որ Օճալան որեւէ դերակատարութիւն պիտի չունենայ:

(ՌՈՅԹԸՐԶ)

ԻՍՐԱՅԷԼԱՑԻ ԽՈՒՄԲ ՄԸ ՉԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒ...

Շարունակուած Ա.էջէն

դատապարտեց արարքը, բայցեւայնպէս պաղեստինեան իշխանութեան դէմ ամբաստանութեան մատ չուդեց: Նախկին վարչապետ Պենիամին Նեթանիահու այսպիսի պարագաներու տակ անմիջապէս կ'ամբաստանէր պաղեստինեան իշխանութիւնը՝ դիտել տալով, որ անիկա պէտք եղած աշխատանքը չի տանիր արգիլելու համար իսրայէլացիներուն դէմ յարձակումները:

Պաղեստինցի բարձրաստիճան պաշտօնատար Զիատ Ապու Զայեատ, իր կարգին, ըսաւ որ իսրայէլացիներուն դէմ որեւէ յարձակում պիտի ըլլայ ի նպաստ ագայնամոլներուն եւ ալակողմեաններուն: Ապու Զայեատ չեշտեց, որ պաղեստինեան չահերը եւս կը պահանջեն, որ վայրագ որեւէ արարք չկատարուի, որովհետեւ անիկա կրնայ պատճառաբանութիւն դառնալ Իսրայէլի, որպէսզի գործադրութեան չղնէ հողի փոխարէն ապահովութեան համաձայնագիրը: Պաղեստինցի այլ պաշտօնատար մը՝ Ժամիլ Թարիֆի, կառավարութեան անունով դատապարտեց գործողութիւնը, որ չի նպաստեր երկու կողմերուն միջեւ փոխադարձ վստահութեան հաստատման ճիգերուն:

Իսրայէլեան բանակին կողմէ հրապարակուած յայտարարութիւնը կը յայտնէր, որ «արար ահաբեկիչ» մը, որ «Ֆիաթ» տիպի ինքնաշարժ մը կը քշէր, սուրայով գարնուած է խումբ մը գինուորներու, որոնք ճամբան կը կտրէին օթոպուսի կայանը հասնելու համար: Առաջին հերթին ինքնաշարժը գարնուած է երկու կին գինուորներու: Մնացեալները չեն կրակած ենթադրելով, որ արկած մըն է: Տասը վայրկեան ետք, սակայն ինքնաշարժը վերադարձած է եւ քանի մը գինուոր եւս վիրաւորած: Մնացեալները կրակ բացած ու սպաննած են վարորդը:

•ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ Ափին մէջ գտնուող Մեւօ Տոթան բնակեցման վայրին մօտերը իսրայէլացի մը վիրաւորուեցաւ, երբ անծանօթներ կրակ բացին անոր ինքնաշարժին վրայ:

ՔՈՆԿՐԷՍԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ...

Շարունակուած Ա.էջէն

Նախագահ Ղուկասեան ըսաւ. որ վերջին մէկուկէս ամսուան ընթացքին հանրապետութեան մէջ կ'իրագործուին քաղաքական փոփոխութիւններ. որոնց նպատակն է երկրին մէջ ժողովրդավարութիւնը հաստատել:

Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին լուծման գործընթացին մասին խօսելով. Ղուկասեան նշեց. որ Հայաստան եւ ԼՂՀ համաձայն են ԵԱՀԿի Մինսքի խմբակի համանախագահութեան վերջին առաջարկներուն. սակայն դժբախտաբար. Ազրպէյճան կը մերժէ այդ առաջարկը ուշեճնալով այն պատրանքը. թէ միջազգային հանրութիւնը կամ որեւէ գերպետութիւն կըրնան իրեն օգնել. որպէսզի Լեռնային Ղարաբաղը վերագրաւէ:

Լ. Ղ. Հանրապետութեան նախագահը շնորհակալութիւն յայտնեց Միացեալ Նահանգներու կառավարութեան եւ խորհրդարանին՝ Լեռնային Ղարաբաղի ժողովուրդին ցուցաբերուող մարդասիրական օժանդակութեան համար:

Պատուիրակութեան անունով խօսք առաւ Ֆ. Մորելլա. որ յայտնեց, թէ պատուիրակութիւնը նաեւ պիտի այցելէ Պաքու, ծանօթանալու համար կացութեան:

ԻՍՐԱՅԷԼ ՊԱՏՐԱՍՏ Է...

Շարունակուած Ա.էջէն

Լեւի, որ կը խօսէր Յորդանանի մէջ, յոյս յայտնեց, որ մօտ օրէն նուաճում մը արձանագրուի սուրիական ճակատին վրայ: Ան աւելցուց, որ Սուրիոյ կը մնայ որոշել, թէ՛ երբ, ուր եւ ինչ մակարդակի վրայ կ'ուզէ վերսկսիլ բանակցութիւններուն:

Իսրայէլացի նախարարը դիտել տուաւ նաեւ, որ միջնորդներու կարիքը չկայ Սուրիոյ եւ Իսրայէլի միջեւ, որովհետեւ ժամանակը հասած է, ուր իսրայէլացիներն ու սուրիացիները ուղղակի բանակցութիւններ պէտք է կատարեն:

Ան շեշտեց նաեւ, որ այդ բանակցութիւններուն սկսելու համար նախապայմաններ ալ պէտք չէ հաստատուին:

ԹՈՒՐՔԵՒՐԱՆԵԱՆ ՏԱՐԱԿԱՐԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ...

Շարունակուած Ա.էջէն

յանգանքով: Թեհրան կը հերքէ այս ամբաստանութիւնը: Կը նախատեսուի, որ իրանցի պաշտօնատարներ մտավախութիւն արտայայտեն իրանցի այլախոհներու հանդէպ թրքական ենթադրեալ գործակցութեան:

Թուրքիոյ ներքին գործոց նախարարութեան մէկ պաշտօնատարը յայտնած է, թէ այսօր համաձայնութիւն մը պիտի կնքուի՝ սահմանային հարցերու չուրջ յաւելեալ գործակցութեան մասին:

(ՌՈՅԹԸՐԶ)

ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ՄԷՋ ՕՏԱՐ...

Շարունակուած Ա.էջէն

գումները չարունակուին, յայտնեց տեղեկագիրը: Անցեալ ամիս Ֆոնտր նոյն թելադրանքը կատարած էր, երբ փոխատուութեան մը՝ 15 միլիոն տոլար, վճարումը ընդունած էր:

«Անոնք չեշտեցին, որ, երկար տեւողութեան վրայ, Ագրպէյճանի քարիւղի հարստութիւնը չի կրնար վճռուած բարեկարգումներ փոխարինել», ըսաւ տեղեկագիրը:

Ֆոնտր Յունուարին համաձայնած էր Ագրպէյճանի չուրջ 130 միլիոն տոլար փոխատուութիւն կատարել, օժանդակելու համար անոր, որ քարիւղի ցած սակերու եւ Ռուսիոյ տնտեսական անկումին պատճառած հարցերուն դէմ դնէ:

(ՌՈՅԹԸՐԶ)

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

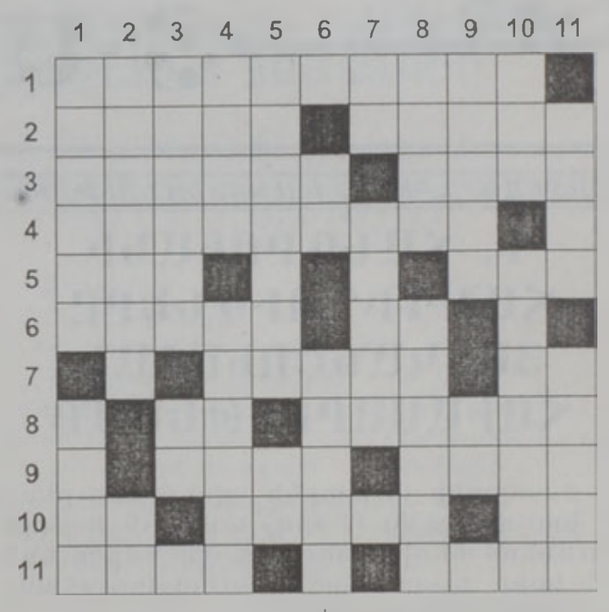
Լոնտոնի սակարանին մէջ, դրամանիշերու փոխանակման սակը հետեւեալն էր երեկ կէսօրին.

Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.

Եուրօ	1.0703
Քանատական տոլար	1.4968
Ֆերմանական մարք	1.8265
Հոլանտական ֆլորէն	2.058
Զուիցերիական ֆրանք	1.4963
Պելճիքական ֆրանք	37.673
Իտալական լիր	1808.25
Ճափոնական եէն	114.82
Շուէտական քուրոն	8.2298
Նորվեկիական քուրոն	7.7203
Դանիական քուրոն	6.9475
Մէկ սրերլին	1.6145

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 4338

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Մանուկներու քալել սորվեցնելու գլորակ:*
2. *Համեստ - Մօրեղբայրը:*
3. *Եւրոպական երկիր - Ես:*
4. *Դանիական թագաւորութիւն:*
5. *Ջերմուկներ գտնող իշապան - Կարասի:*
6. *Հեքիաթային տիպար մը - Կրկնուած բաղաձայններ:*
7. *Ատամնաւոր անիւի վրայ ագուցիկ ակռաներ - Թէոդիկի ստորագրութիւններէն:*
8. *Քական բայ - Անվերջ:*
9. *Անամօթ, անպատկառ - Իգական օտար անուն:*
10. *Այրուրենէն - Պտղատեսակ - Տարածքի միաւոր:*
11. *Ժապաւէն - Տապալի:*

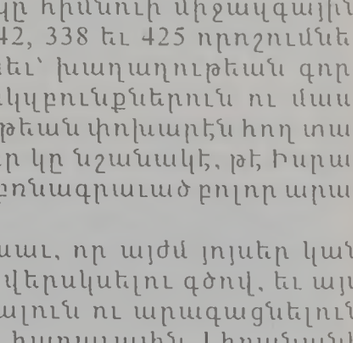
ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Հայրենի աղէտահար քաղաք - Ապացոյց:*
2. *Շարժիլ, երերալ - Օնանի եւ Սեյօմի եղբայրը:*
3. *Նուագ - Լծորդութիւն:*
4. *Մակի նախկին ընդհանուր քարտուղարը - Սեւ ու կարծր փայտ:*
5. *Իմաստագուրկ - Կրկնուած բաղաձայններ:*
6. *Նոյն գիրերը - Անդոհ (հակ.):*
7. *Մկկր - Տկար, անկօր:*
8. *Ուքրանիոյ մայրաքաղաքը (հակ.) - Ձանճի ձայն:*
9. *Ջեռնառումը - Կրկնուած տառեր:*
10. *Ջաստուածներ - Վանայ լիճի կղզիներէն:*
11. *Ձակատագիր - Կտարած, լրում:*

ԹԻՒ 4337

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

ԻՍՐԱՅԷԼ ԱՌԱՆՑ ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆԻ ...

Շարունակուած 2րդ էջէն

արաբական հասարակաց շուկայի ստեղծման համար:

Քաթարի իշխանը խորհրդարանին մէջ արտասանած իր խօսքը սկսաւ՝ շնորհաւորելով Լիբանանն ու լիբանանցիները, որոնք յաջողեցան վերականգնել Լիբանանի կայունութիւնն ու ապաքինումի ճամբան:

Ան նաեւ ողջունեց Քաթարի լիբանանեան գաղութի ներդրումը Քաթարի տնտեսութեան մէջ:

Շէյխ Համատ հաւաստեց, որ Միջին Արեւելքի մէջ միակողմանի կամքով խաղաղութիւն կարելի չէ հաստատել, եւ արաբ-իսրայէլեան պայքարի լուծումն ու շրջանին մէջ խաղաղութիւնը կարելի է միայն արդար, վերջնական ու ամբողջական լուծումով մը, որ կը հիմնուի միջազգային օրէնքի եւ ՄԱԿի թիւ 242, 338 եւ 425 որոշումներուն վրայ, ինչպէս նաեւ՝ խաղաղութեան գործընթացի հիմնական սկզբունքներուն ու մասնաւորաբար խաղաղութեան փոխարէն հող տարապին վրայ. բան մը, որ կը նշանակէ, թէ Իսրայէլ պէտք է հեռանայ իր բռնագրաւած բոլոր արաբական հողերէն:

Քաթարի իշխանը ըսաւ, որ այժմ յոյսեր կան բանակցութիւններուն վերսկսելու գծով, եւ այս գործընթացին թափ տալուն ու արագացնելուն մէջ մեծ դեր ունեցաւ հարաւային Լիբանանի հերոսական դիմադրութիւնը:

Ան հաստատեց, որ խաղաղութեան գործընթացի աշխուժացման համար անհրաժեշտ է մեծ ճիգ թափել, եւ մաղթեց որ լիբանանեան, սուրիական ու պաղեստինեան առանցքները կը հասնին իրենց նպատակներուն:

«Բայց իսկական խաղաղութեան հասնելու համար Իսրայէլ պէտք է կոլանէն հեռանայ մինչեւ 1967ի սահմանները, անմիջապէս, ամբողջական եւ առանց նախապայմանի հեռացում կատարէ հարաւային Լիբանանէն ու արեւմտեան Պեքայէն, եւ Պաղեստինի ժողովուրդին վերադարձնէ անոր ազգային արդար իրաւունքները, մասնաւորաբար ինքնորոշման ու պետականութեան անոր բնական իրաւունքը՝ մայրաքաղաք ունենալով Երուսաղէմը», ըսաւ ան:

Նշենք, որ Հըզպալլայի «Հաւատարմութիւն դիմադրութեան» պլոքի անդամները բացակայեցան նիստէն: Պլոքի նախագահ Իպրահիմ Ամին Սայէտ մամլոյ ասուլիսի մէջ ըսաւ, որ պլոքը *պոյքոթի* կ'ենթարկէ նիստը, դատապարտելու եւ բողոքելու համար Իսրայէլի հետ բնականոնացման Քաթարի քայլերուն դէմ, որոնք կ'առնուին այն պահուն, երբ կը շարունակուին ու կը սաստկանան Լիբանանի եւ Պաղեստինի բնակչութեանց դէմ իսրայէլեան բռնարարքները, եւ կը բարձրանան Լիբանանի ու Սուրիոյ վրայ ճնշումները:

ԱԶԴԱԿ ՀԵՌ. 258526 - 260115 - 241274 ՊՈՒԻՐՃ ՀԱՄՈՒՏ
AZTAG TEL. 258526 - 260115 -241274 E. MAIL : aztag@inco.com.lb FAX : 258529 P.O.BOX : 80860 BOURJ HAMMOUD
ازتاك : هاتف : ٢٥٨٥٢٦ - ٢٦٠١١٥ - ٢٤١٢٧٤ فاكس : ٢٥٨٥٢٩ ص.ب : ٨٠٨٦٠ برج حمّود